

Sărbătoarea revistei *Apostolul*

✓ 80 de ani de la apariția primului număr (noiembrie 1934)

✓ 15 ani de la reeditare (martie 1999)

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE

Editată de Sindicatul din Învățământ și Cercetare Neamț

SERIE NOUĂ, ANUL XVI, NR. 164

<http://apostolul.slincam.ro>

**Martie
2014**

APOSTOLUL, O DUBLĂ SĂRBĂTOARE

Puțini dintre cei care vor veni în luminoasa aulă a bibliotecii județene „Kirileanu”, spre a sărbători o biruință culturală cu nume predestinat – „Apostolul” – au bucuria unei duble sărbători. Mă număr printre aceștia.

În depărtatul an 1934, când România Mare se îndrepta către un moment culminant în dezvoltarea sa economică, intelectualii nemțeni au simțit nevoia de a crea o revistă care să-i reprezinte, ca breaslă a școlii, minții și artei. Țară bogată, învățătorime strămtorată, nu ca astăzi, dar pe aproape. Spre a susține o asemenea întreprindere ambițioasă, erau necesare cel puțin două condiții indispensabile: condeie și bani.

La chemarea inimoșilor întemeietori, alături de învățători s-au aliniat imediat profesori și alți intelectuali inimoși din Piatra și din alte colțuri ale țării. Am mândria și bucuria să număr cu respect și admirație, între cititori, doi fii ai Dobrenilor: Constantin Luchian și Mihai Avădanei, amândoi foști elevi ai bunicului meu, institutorul Gheorghe Cojocaru, despre care, în monumentală sa carte despre școlile și cultura din Neamț, Constantin Luchian scria cuvinte elogioase, de recunoștință și mândrie. Ei nu doar s-au alăturat redacției, ci au avut un rol precumpănitor în rezistența în timp și a calității acestei publicații lunare.

Citind, cu o legitimă admirație, revista din acei ani, unii frumoși, alții dramatici, văd că Mihai Avă-

danei, viitorul profesor universitar din Iași și Constantin Luchian au coagulat substanța științifică și literară a primei serii din „Apostolul”. Dascălii de azi, mai cu seamă iubitorii de reforme pozitive în școala românească, vor băga de samă că predecesorii lor erau niște deschizători de drum.

Nici o anume literatură, defel provincială, însă timidă și resemnată, nu lipsea, din paginile „Apostolului”. Plăcerea cititorului nu va fi dezmințită de versurile și prozele scurte ale dascălimii nemțene.

Scriind despre a doua condiție, banii necesari, depun mărturie despre stăruința și sacrificiile celor din colegiul redacțional, adesea prezenți în casa părinților mei, alături de ei fiind totdeauna Mihai și Constantin

Mihai Emilian MANCAȘ

(continuare în pag. 21)

Asociația Învățătorilor din Județul Neamț și revista *Apostolul*

Primul număr al revistei *Apostolul* a apărut la 1 noiembrie 1934. Revista se subintitula „*revistă didactică – literară pentru învățământul primar*” iar mai târziu (1940) „*revistă literară, științifică, educativă*”.

Încă de la început ea a reflectat aspecte ale activității Asociației Învățătorilor din România sau a Asociației Învățătorilor din Județul Neamț. Din februarie 1940 până la apariția ultimului număr al seriei vechi (10 dec. 1943) pe frontispiciul revistei *Apostolul* se făcea mențiunea: „*apare lunar sub auspiciile Asociației Învățătorilor din Neamț*”. Din comitetul de conducere fac parte Ion Radu (cel care va deține funcția de președinte al Asociației Învățătorilor din Județul Neamț până în 1944, când pentru o jumătate de secol, Asociația a fost obligată să-și înceteze activitatea), Gr. M. Vlad, V. Dobrescu, Cleopatra Dobre și Neculai Volmer.

De-a lungul celor nouă ani ai existenței sale Revista *Apostolul* va reflecta toate activitățile acestei organizații, care a avut un rol deosebit în buna desfășurare a procesului de învățământ. Revista a prezentat demersurile întreprinse pe lângă Ministerul Instrucțiunii care vizau îmbunătățirea salariului învățătorilor, creșterea sporurilor și a gradațiilor, numirea învățătorilor, plata suplimentelor în timpul concediilor de boală etc.

Prof. Liviu RUSU

Președintele Asociației Învățătorilor din Județul Neamț

(continuare în pag. 22)

Mulțumirile noastre adevărate tuturor celor care, cu inima și umărul, au fost alături de revista noastră, pentru ca acum, după 15 ani de trudă comună, să putem rosti împreună:

**La mulți ani,
APOSTOLUL!**

Gabriel PLOSCĂ

Rețetă pentru o revistă perfectă

Nu știu alții cum sunt, dar eu am fost întotdeauna îndrăgostit de titluri. Știți cum sună în spaniolă „O sută de ani de singurătate”? *Cien anos de soledad*. Poți să mori de plăcere. Ce ziceți de *Pentru cine bat clopotele*? Dar parcă nici *Să ucizi o pasăre cântătoare* nu-i rău, ca să nu mai vorbesc despre *De veghe în lanul de seară*, o carte despre puritate și adolescență, de la al cărui titlu voiam să plec în comiterea acestui text. Ce a făcut revista „Apostolul” de vreo optzeci de ani încoace? (Pentru mine, și pentru multă lume, ea n-a murit sub dictatura trecută, ci a continuat să apară, în ediții personale, în sufletul tuturor celor dăruți catedrei.) A stat de veghe, cu pixul în mână, la hotarele limbii și culturii române încercând să păstreze ceea ce, pretențios spus, se numește

demnitate națională. Lucru nu-i simplu, pentru că, dacă în prima serie revista – prin apostolii săi – își propunea să lumineze analfabeții, astăzi lucrurile sunt mai grave, lumina trebuind direcționată asupra alfabetizaților. Proștii trec, prostia rămâne și nu trebuie să dau exemple de elogiare a ei; e de ajuns să-l citez pe matrozul de la Cotroceni care a învățat prost și a ajuns bine. Într-o țară în care meseria de profesor a devenit una rușinoasă, în care îndoelile și incertitudinile dascălilor se izbesc de certitudinile guvernanților, în care lumea râde citind perlele de la bacalaureat în loc să-și plângă viitorul, a te dedica necondiționat școlii devine un gest eroic. E un fapt care trebuie apărut cu toată cerneala de pe lumea asta. „Cinste și gramatică”,

Mircea ZAHARIA

(continuare în pag. 2)

Mesajul Președintelui Federației Sindicatelor Libere din Învățământ, Domnul Simion Hancescu

În secolul XXI, când pentru multe persoane internetul a devenit o sursă cotidiană de informare, Sindicatul Liber al Lucrătorilor din Învățământ și Cercetare Științifică Neamț, afiliat la federația noastră, reușește cu succes să editeze lunar revista *Apostolul*, revistă a cadrelor didactice ajunsă la cel de-al 164-lea număr în cei 15 ani care se împlinesc de la reeditare.

Efortul depus de colectivul de redacție este cu atât mai mult de apreciat cu cât Sindicatul Liber al Lucrătorilor din Învățământ și Cercetare Științifică Neamț se numără printre puținele organizații sindicale afiliate la Federația Sindicatelor Libere din Învățământ care reușesc să transmită în mod constant informații utile membrilor de sindicat pe care îi reprezintă, asigurându-le astfel accesul la noutățile din domeniul educațional și sindical.

În aceste vremuri în care educația din România și, implicit, personalul care lucrează în acest sector se confruntă zilnic cu probleme majore și când sunt promovate doar părțile rele care străbat în spațiul public, și, mai puțin performanțele din învățământ care încă există, chiar și în condițiile crizei subfinațării, o astfel de revistă vine să mai echilibreze balanța cu „știri” pozitive și negative din sistemul educațional românesc.

Personal știu cât efort și dăruire sunt necesare pentru a putea redacta, lunar, o revistă sindicală, întrucât și federația noastră a editat în ultimii ani revista „Catedra” și ne dorim ca, în viitorul apropiat, să o readucem în atenția membrilor noștri de sindicat!

Sincere felicitări tuturor persoanelor care se implică în redactarea revistei *Apostolul*!

Cititorilor revistei *Apostolul* le adresez rugămintea de a avea încredere în mișcarea sindicală din învățământ și în liderii care îi reprezintă.

Asigur cititorii acestei reviste că Federația Sindicatelor Libere din Învățământ nu va abdica niciodată de la unul dintre obiectivele principale pe care și le-a stabilit – îmbunătățirea condiției sociale și materiale a personalului din învățământ, grav afectate în ultimii ani. Însă membrii de sindicat trebuie să știe că reușitele mișcării sindicale depind de modul în care se implică fiecare dintre ei, dar și de unitatea de acțiune de care dăm dovadă în cele mai grele momente!

Sindicatul suntem noi toți!

**LA MULȚI ANI
REVISTEI APOSTOLUL!**

O tradiție onorată

Pe lângă faptul că este o publicație foarte interesantă din punct de vedere cultural (în primul rând, pentru că acest aspect mă interesează pe mine), revista „Apostolul” cred că este deopotrivă utilă „publicului țintă”, respectiv cadrelor didactice, dar și „publicului larg”, preocupat de ceea ce se întâmplă în interiorul domeniului învățământului. În felul acesta, publicația de azi își onorează cu brio tradiția din care provine. De aceea îi urez să existe și să „lumineze” încă mulți ani de aici înainte!

Emil NICOLAE, scriitor

Un bilanț pentru viitor

Trei mi se par a fi direcțiile în care s-a manifestat cu vigoare revista APOSTOLUL: a găzduit multe, foarte multe materiale de specialitate, fiind un excelent îndrumar pentru cadrele didactice mai tinere, aflate la începutul carierei; a fost o tribună a luptei sindicale, de multe ori tăioasă, dar întotdeauna urbană; a publicat multe materiale despre viața cultural-artistică a cetății, despre (bio)bibliografia creatorilor de frumos.

Acum la aniversară, sincere felicitări redacției și colaboratorilor ei, urări de bine și de sănătate, viață lungă! Și mai e ceva: sincere invidii pentru titlul inspirat al publicației care spune totul și încă ceva pe deasupra!

Lucian STROCHI

P.S. Am pus verbele la trecut pentru că așa cer regulile „bilanțului”. De fapt ar trebui să le pun la viitor...!

Oglindă și mesager...

N-am să obosesc să susțin că publicațiile de orice natură și în special revistele – cele de cultură, de largă respirație intelectuală – care apar într-un ținut, într-un spațiu geografic bine conturat, îi conferă identitate acestuia, devenindu-i oglindă și mesager. Ele înștiințează, în viața imediată, de lângă noi, dar și mai departe, în țară, în lume, faptul că în acest colț de România trăiesc și respiră sufletește oameni cu talent și sensibilitate. Fără aceștia, fără tradiția din spatele lor, fără starea de creativitate care îi animă, locul acesta ar fi arid și searbăd, insipid și tern – un pustiu amenințat mereu de furtunile de nisip ale istoriei. Revista *Apostolul* este un asemenea mesager al cadrelor didactice din ținutul Neamț și cei 15 ani de „rezistență” la intemperii (financiare, și nu numai), plus tradiția unui deeniu interbelic, îi aștern o aură de care trebuie să fie mândră.

Dragi colegi, primiți din partea membrilor redacției Revistei *Antizeze* urările de bine și de sănătate, să vă fie inspirat cuvântul pe care îl trimiteți spre mintea și sufletele „apostolilor” noștri de la catedră.

Cristian LIVESCU, director editor al Revistei *Antizeze*

Omagiu școlii nemțene

Se împlinesc 15 ani de existență neîntreruptă a revistei APOSTOLUL, serie nouă. Nu m-am întrebat dacă e mult sau puțin. Pentru mine, copil de învățători, revista aceasta are semnificații profunde pentru învățământul nemțean și, în egală măsură, pentru cultura acestui ținut. Istoria culturii noastre este o construcție în care personalități, eroi sau genii științifice și artistice, sunt blocurile cizelate de „apostolii” școlii românești. Sunt mândru că am avut onoarea să trăiesc în spațiul în care s-a născut și înfăptuit prima revistă purtând povara unei denumiri cu rezonanțe biblice. Și sunt convins că seria nouă nu a vrut doar să continue o tradiție ci, mai mult, sau poate în primul rând, să găsească un răspuns la întrebările pe care „tranziția” noastră le ridică în spațiul școlii românești. Cu atât mai mult se cade să mulțumim inițiatorilor și realizatorilor și să dorim revistei APOSTOLUL și apostolilor școlii nemțene LA MULȚI ANI!

Prof. C. H. ALUPULUI RUS

Competență și valoare

Competența este o componentă esențială a valorii umane și în cele mai simple ipostaze de trăire, respectiv de exprimare concretă. Conexiunile directe sunt dialoguri responsabile, permanente. În această Divină alcătuire, revista „Apostolul” ființează onorabil. Cei dinainte au fondat-o și promovat-o, printr-o legitimă susținere metodico-științifică, în învățământ, știință, cultură, în lume. Și iată că, la 15 ani după reparațiile, la aniversarea acestei performanțe, seria nouă a revistei confirmă rânduiala de-atunci, prin echipa de-acum.

Prof. univ. dr. Vasile POSTOLICĂ

La mulți ani, Apostolul!

Mare mi-a fost bucuria când a apărut seria nouă a revistei cadrelor didactice, „Apostolul”, pentru că era un lucru necesar și benefic. Am apreciat strădaniile sindicatului din învățământ în abordarea unui act de cultură (ce altceva este dacă nu aceasta), așa cum am apreciat strădaniile directorului fondator.

Nu sperasem că va ajunge, vreodată, la al cincisprezecelea ani de apariție. Inimoișii redacției, îndrumați de cunosătorul Mircea Zaharia, au reușit. Și au reușit, frumos și foarte bine. Revista are sens, are rost, este necesară, sprijină, prezintă, omagiază, critică și răsplătește. Sperăm să vegheze, critic, încă mulți ani, învățământul nemțean.

La mulți ani, Apostolul!

Iosif-Francisc GILLE

Rețetă pentru o revistă perfectă

(urmăre din pag. 1)

Zicea Caragiale, ar fi cele dintâi condiții ale unei prese bune, iar noi încercăm să le acoperim pe ambele. Cu mențiunea că cinstea trebuie susținută de competență și că ea nu trebuie să fie un determinativ ci o direcție. Cu speranța că veghea noastră ar putea fi rodnică, și cu precizarea că ne cunoaștem bine limitele. „Cine crede că stiloul e mai tare decât sabia, spunea generalul

McArthur, înseamnă că n-a văzut niciodată cum arată cu adevărat o bijuterie F16”. Iar noi vedem asta în fiecare zi. De la Cotroceni, la palatul Victoria. Și retur, via Parlament.

N.B. Bineînțeles că nu știu care este rețeta unei reviste perfecte, și nici nu cred că există așa ceva, dar titlul e bun, așa că nu renunț la el. Citiți spre compensare „Rețetă practică pentru a face o lucrare literară, în genere” de I. L. Caragiale și veți avea numai bucurii. (Nu transcriu din lipsă de spațiu.)

Colectivul de redacție

Mircea ZAHARIA (10. 05. 1947, Muncelul de Sus, Iași). Membru al UNITER (Uniunea Oamenilor de Teatru din România) și al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România. Facultatea de Filologie a Universității *Alexandru Ioan Cuza* (Iași, 1970). Profesor (1970-1972), apoi referent literar la Teatrul Tineretului din Piatra-Neamț, secretar literar (1980-1989; 2001-2005), director (1989-1991), director adjunct (1991-1994). Prezintă studioul *ABC Teatral* la TT și editează, singur sau împreună cu Paul Findrihan, caietele-program ale TT, publicația de cultură teatrală *Zig-zag* (1984-1989), *Heautontimorumenos*, gazeta Festivalului de Teatru. Îngrijește și editează câteva cărți despre TT și personalitățile care l-au marcat (*Breviar, Remember, O istorie anecdotică a unui teatru serios, Teatrul Tineretului '50*). A deținut și funcția de secretar artistic la Facultatea de Muzică a Academiei *Gheorghe Dima* din Cluj (2001-2008). Secretar general de redacție la Ziarul *Ceahlăul* (1994 – 2011), redactor responsabil al revistelor: *Antiteze* (nr. 1, oct. 1998), *Meridianul Ozana* (nr. 1-8, dec. 1997 – dec. 2000), redactor-șef al revistei *Apostolul* (din 1999 și în prezent).

Constantin TOMȘA (n. 3 noiembrie 1939, Ghelăești, Neamț). Facultatea de Limba și Literatură Română a Universității Al. I. Cuza, Iași (1970). Învățător, institutor, profesor gradul I. Director al Casei de Cultură a Sindicatelor din Piatra-Neamț (1969-1970). Ca inspector al Comitetului de Cultură și Artă al Județului Neamț (1970-1983), a contribuit direct la inițierea și organizarea primelor ediții ale unor manifestări care s-au perpetuat până astăzi, în Neamț: *Sadoveniana* și *Salonul de carte «Libris»*. Colaborează la ziarul *Ceahlăul* și *Realitatea media (nemțeană)*, *Monitorul literar și artistic*, revistele de cultură *Antiteze, Apostolul, Asachi, Conta, La Tazlău, Țara Hangului* ș.a. Coordonator al revistelor *Anotimpuri* și *Anuar*, redactor-șef adjunct al revistei *Apostolul*. Volume publicate: *Petrodava 2000*, în colaborare, 1980; *Împătimit de lectură*, 2003; și autori I-IV, 2002-2006; *Lucian Strochi sau Ieșirea din cuvânt*, 2003; *Cristian Livescu sau Viața interioară secretă a imaginii* ș.a. Premiul „Asociației Teatrului Folcloric din România și Republica Moldova” (2005) și cel al Societății Scriitorilor din Județul Neamț, pentru critică literară (2011).

Ștefan CORNEANU (n. la 30 august 1942, Ștefănești pe Prut, județul Botoșani). Școala medie mixtă Bicaz (1956-1960), Facultatea de filologie, Universitatea „Al. I. Cuza” – Iași (1960-1965). Profesor la școlile generale din Cuedji și Stejaru, șef de catedră și director adjunct la Liceul Industrial Bicaz (1970-1980), inspector școlar (1980-1990) – vicepreședinte și președinte al Filialei Neamț a Societății de Științe Filologice, membru al Comisiei Naționale pentru concursul de limba și literatura Română „Mihai Eminescu”, profesor la Colegiul Național „Calistrat Hogaș”, Piatra-Neamț (1990 – 2005). Lucrări: „Lucia Demetrius – schiță monografică” (licență), „Mihai Eminescu în programele și manualele școlare” (grad I). Înființează Sindicatul Liber al Inspectoratului Școlar (dec. 1989 – ian. 1990), fiind și primul lider care aderă la Sindicatul Liber al Lucrătorilor din Învățământ și Cercetare Neamț. Membru al Consiliului Județean Neamț și al Biroului Executiv, având și funcția de secretar executiv al SLLICS, până în 2008. Unul dintre membri fondatori ai seriei noi a revistei „Apostolul”, redactor – șef adjunct de la înființare (martie 1999) și până în prezent.

Dumitrița (Dida) VASILCA. Profesor de Discipline socio-umane, titular la Liceul de Arte „Victor Brauner” și la Colegiul Tehnic „Gheorghe Cartianu”. Absolventă a Liceului Pedagogic „Gheorghe Asachi” (1981) și a Facultății de Istorie – Filozofie Iași (1985). Referent literar la Teatrul Tineretului Piatra-Neamț (1989-1991). Director al Casei Corpului Didactic (1996-2000). Absolventă a Masterului în Filosofie Creștină și Dialog Cultural (2007).

Director adjunct la Colegiul Tehnic Forestier (2010-2011) și la Colegiul Tehnic „Gheorghe Cartianu” (2011-2012), formator județean, mentor, metodist și membru al Consiliului Consultativ al I.S.J. Neamț, membru în Corpul de Experti ai MEN. Membru al Consiliului Director al Asociației Învățătorilor Neamț (din 2007, în prezent). A debutat cu versuri în revista „Ateneu” (1991) și, editorial, cu volumul de versuri „Aproape amintiri” (1997), urmat de „Ducatul inocenței” (2003). Colaborări frecvente cu versuri, proză, publicistică la „Ceahlăul”, „Apostolul”, „Asachi”, „Ateneu” ș. a. Membru fondator al Editurii „Alfa” a CCD și al Revistei cadrelor didactice din județul Neamț „Apostolul” (serie nouă – martie 1999).

Mihai FLOROIAIA (n. 22 sept. 1974), licențiat al Universității „Al. I. Cuza”, Iași (1997). Doctorat în Teologie (2010), cu distincția *Magna cum Laude*, la Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca cu teza *Inchiziția între mit și realitate*. Profesor titular la Liceul Tehnologic „Spiru Haret”, în prezent și director al Școlii Postliceale Sanitare Piatra-Neamț. În perioada 2007 - 2012, a fost inspector școlar în cadrul Inspectoratului Școlar Județean Neamț. Publică: *Inchiziția în Europa*, Editura Crigarux, 2001 și *Rolul metodei didactice în învățământul religios*, Editura Alfa, 2004, diverse studii și articole de specialitate. Stagii de cercetare doctorală și postdoctorală: la Universitatea Catolică din Louvain-la-Neuve (Belgia), la Universitatea Misericorde din Fribourg (Elveția) și la Institut de Recherche Religions, Spiritualités, Cultures, Sociétés al Universității din Louvain-la-Neuve. Este formator – consilier ARACIP, profesor – metodist al ISJ Neamț și membru al Corpului național de experți în management educațional. Colaborator al revistei *Apostolul* din nov. 2004 și, din oct. 2010, redactor în Consiliul de redacție al acesteia.

Vasile Danci MOROȘANU (pseudonim – A. Opriș), ziarist, poet, n. la 27 martie 1962, la Moisei, Maramureș. Absolvent al Facultății de Jurnalistică și Științe ale Comunicării din cadrul Universității București. Reporter la revista *Zig-zag*, iar după absolvirea studiilor, la Roman, semnează articole în presa locală în săptămânalele *Romanul Liber, Săptămâna municipiului Roman* și *Gazeta de Roman*, hebdomadur la care a fost și redactor șef. Colaborează la *Tineretul Liber, Ora, Oameni în Top* și *Formula AS*, „specialitatea” sa fiind reportajul. Realizator la emisiunea Reporter Tele 7, București (1999 – 2001). Reîntors la Roman revine în presa locală, fiind redactor la *Monitorul de Roman*, unde semnează A. Opriș. În prezent Vasile Danci, este realizator de emisiuni și reportaje la TopAll TV Roman. Publică poezie în *Familia, Orizont* și *Tribuna* și obține mai multe premii literare. În 1986, este remarcat de regretatul Laurențiu Ulici, care-i răsplătește talentul prin acordarea Marelui Premiu al revistei *Contemporanul*, pentru creație lirică. Apreciat elogios de Cristian Livescu în revista *Asachi* nr. 163 / sept. 2002. Din 2009, redactor la *Apostolul*, răspunzând de zona Roman.

Dorian RADU (n. 6 dec. 1955, Piatra Neamț). Facultatea de Tehnologia Construcțiilor de Mașini din cadrul *Institutului de Învățământ Superior Suceava* (1979). Subinginer la *Întreprinderea Mecanică „Ceahlău”* Piatra Neamț (1979-1989). Corector, fotoreporter, tehnoredactor la Ziarul *Ceahlăul* (nov. 1989 – mar. 2012). Colaborator (tehnoredactare) la reviste: *Credința Neamului, Meridianul Ozana* (1997 – 2000), *Creangă, azi* (1999), *Răcnetul Carpaților, Modus Vivendi* (1998 – 2000), *Apostolul* (din 1999 și în prezent), *Piatra Corbului* (2009), *Valea Muntelui* (din 2010 și în prezent). Colaborator (tehnoredactare) ziare: *Impact, Poliția nemțeană în acțiune, Viața Nemțeană* (iunie 2013 și în prezent). Concepție și realizare reclame publicitare (parțial) pentru *Anuar telefonic, județul Neamț* (1996 și 1998).

Moara lui Tudoran

Veronica Mihăilescu

Când încercam să creionez portretul profesorului Vasile Mihăilescu, unul dintre dascălii nemțeni care au înțeles că menirea lor este să construiască nu numai competențe, ci și școli și, prin urmare, a lăsat orașului Bicaz și municipiului Piatra-Neamț trei impunătoare clădiri școlare, mă gândeam la aserțiunea bine cunoscută și anume că în spatele fiecărui bărbat de succes a stat o femeie puternică.

Acesta părea să fie la un moment dat destinul Veronicăi Chiribău, copil de dragoman de plute din Bicaz, premiantă a „Tinerimii române”, elevă strălucită a Școlii Normale din Piatra, tânără învățătoare, căsătorită cu colegul ei de profesie, Vasile Mihăilescu.

Au venit împreună la Bicaz, locul său de baștină, trimiși acolo spre a pregăti transformarea școlii primare în gimnaziu și, mai apoi, în liceu. I-am cunoscut pe soții Mihăilescu în toamna anului 1953 și am avut bucuria să muncim cot la cot vreo cincisprezece ani, de fapt anii construcției bicăzene, când școala noastră se afla mereu în eșalonul de frunte al învățământului în regiunea Bacău, din care județul nostru făcea parte pe atunci.

Tânără, cu figura marcată de o spiritualitate care nu a părăsit-o, iată, nici până la nonagenat, modestă și în permanentă ofensivă față cu relele vremii și ale oamenilor, părea că a ales definitiv și irevocabil rolul de secund al „eternului director”, soțul său, și de mamă grijulie a celor doi băieți, Radu și Dan, asupra cărora veghea cu acea cunoscută rigoare muntească, scoasă la lumină de Sadoveanu în chipul Vitoriei Lipan.

Ani la rând, a funcționat ca profesor suplinitor de literatură și limbă română. Fără să fi tocit coridoarele vreunei universități, se situa deasupra competențelor unora trecuți prin școli înalte. O studiam pe ascuns și observam cu delectare mimica discretă afixată când era față în față cu incompetentii. În ce spunea cu acele ocazii se zărea o ironie fină, amestecată cu amuzament.

Și, când nimeni nu se mai aștepta, Veronica Mihăilescu a intrat cu pași hotărâți pe ușa Universității ieșene, amintindu-mi de soarta oarecum similară a lui Mihai Avădanei, decisă probabil să părăsească rolul de „om din umbră”.

Apreciindu-i calitățile de dascăl și de conducător, către sfârșitul carierei sale la catedră, mai marii școlilor i-au încredințat (Și bine au făcut!) funcția de inspector școlar, prin care, ani la rând, a călăuzit cu sfatul și uneori cu critica severă, dreaptă, colegială, personalul de specialitate din școlile nemțene.

Având privilegiul să lucrez o vreme în același colectiv și în aceeași localitate cu doamna Veronica, nu pot să nu-mi amintesc de serile fantastice ale reuniunilor noastre bicăzene, pe care le umplea cu hazul unui depozit imens de anecdote, niciodată repetate, spuse cu talent actoricesc de bună clasă.

Premianta școlii primare din Bicaz a străbătut, cu modestie și fermitate, o carieră didactică de invidiat, ca profesor și inspector școlar. Sunt sigur că nu tocmai asta dorise să facă. Sunt convins că visase, în anii adolescenței, un viitor în inima culturii și literaturii. Dar Veronica Mihăilescu, precum mulți alții din generația sa, a știut să treacă și peste regrete, și peste nostalgii, și peste dureri înăbușite, și să fie un dascăl model, un intelectual autentic, o făuritoare de competențe, în fața căreia mă înclin cu vie admirație și adânc respect!

Mihai Emilian MANCAȘ

„Apostolul”, tânăr la optzeci de ani!

Cadrele didactice din județul Neamț sărbătoresc, în prag de primăvară, împlinirea a optzeci de ani de la apariția revistei „Apostolul”, al cărei prim număr a fost lansat la Piatra-Neamț în noiembrie 1934 și cincisprezece ani de la reluarea, într-o serie nouă – martie 1999.

Dacă unele calcule ale mele sunt corecte, la această aniversare, mă prezint ca cea mai veche colaboratoare, în viață, a revistei „Apostolul”.

Faptul se datorează unei întâmplări din copilărie și mă voi referi la aceasta, fără mândrie dar și fără falsă modestie, ci doar cu mirarea și detașarea persoanei care sunt în prezent, față de acea fetiță de acum aproape optzeci de ani, care purta numele meu de familie, părăsit prin căsătorie. Am fost, așadar, timp de douăzeci de ani, Veronica Chiribău.

Miezul întâmplării ce vreau s-o povestesc, se află relatat, cu date statistice, motivări, rezultate și concluzii pedagogice, în nr. 8 din iunie 1935 al revistei „Apostolul”.

Astfel, în 1935, revista pedagogică „Școala și familia de mâine” sugera – printre alte mijloace de evaluare a dezvoltării intelectuale a copiilor la sfârșitul ciclului primar – și compunerile ilustrate. „Apostolul”, revista Cercului Didactic Piatra-Neamț, însușindu-și sugestia, își propune și un alt scop: „realizarea unei legături sufletești între copilul de la oraș și cel de la țară, pentru a nu vedea unul în celălalt un străin de neam, un sălbatec ori un parvenit”.

Așa a fost organizat, la 26 mai 1935, la Piatra-Neamț, un concurs de compunere ilustrată prin desen, pentru elevii talentați, ai clasei a IV-a, din întregul județ Neamț.

Eu eram atunci în ultima clasă obligatorie a școlii primare.

Fără nici o pregătire, într-o sâmbătă, în ajunul concursului, directorul școlii primare din Bicaz, m-a anunțat că, a doua zi, dimineața, să fiu la Piatra-Neamț, în fața gării, de unde, la orele 8⁰⁰, mă va lua cu el să mă conducă la concurs.

Ajunși la destinație, am fost conduși la sala unde avea loc concursul, doar cu câteva minute de anunțarea subiectelor.

La compunere, s-au dat trei teme, din care să se trateze doar una. Eu am ales-o pe prima: „De ce pomenim în fiecare an pe eroii neamului?”.

La desen, trebuia să se illustreze un aspect înrudit cu tema tratată.

Citsem istoria patriei din mai multe cărți, trăind-o ardent la lectură. Dar istoria era un subiect zilnic și în familia mea: bunicul de pe tată fusese șeful trâmbișășilor la regimentul său, sunase atacurile la Grivița (1877) și fusese ciuruit de schije și șrapnele; tata, combatant în războiul din 1913 și în primul război mondial (rănit în Valea Jiului și decorat, avansat în grad și decorat, din nou, la Mărășești, par-

ticipant și în campania din 1919 în Ungaria), era un neîntrecut povestit al inimaginabilelor întâmplări ale războiului.

Subiectul ales mi-a adus uitarea oboselii și, simțind – cum poate simți un copil – fiorul înălțimii și al durerii neamului său, sufletul îmi fu inundat de o căldură dumnezeiască. Penița îmi alerga sprintenă, povestind despre marile dovezi de rezistență, de capacitatea de jertfă a poporului nostru.

Nu-mi spusese nimeni că va trebui să fac și un desen și n-aveam la mine nici măcar un creion. De aceea, tot cu penița, mi-am făcut și desenul. Am desenat un mormânt, am schițat o siluetă de față, cu înfățișare de zână, în rochie lungă, purtând o eșarfă peste piept, înnodată la șold. Pe eșarfă am scris: *PACEA*, iar sub mâna dreaptă a zânei, am pus propoziția, imaginată ca o adresare a păcii, pentru ostașul căzut în luptă: „*EU MĂ RIDIC PRIN JERTFA TA!*”.

Revizorul școlar C. Luchian, în revista „Apostolul”, nr. 8 iunie din 1935, a comunicat rezultatele concursului, publicând și comentând elogios, atât compunerea mea cât și desenul, precizând că a fost un singur premiu I cu medalie, care a revenit candidatei Chiribău Veronica, de la școala primară din Bicaz.

La pagina a VI-a a revistei, este redată compunerea mea, din care voi cita câteva fragmente de început și sfârșit.

Începutul: „*Între marile sărbători ale românilor, care știu să serbeze atât de frumoșii zile însemnate ale neamului, la patruzeci de zile după Paști, mai este o sărbătoare, numită – Ziua Eroilor –. În această zi, steagul românesc flutură deasupra tuturor caselor*”.

(Cuprinsul sintetizează lupta poporului nostru, mai ales cu popoarele migratoare, subliniind pierderile teritoriale și se ajunge la participarea României la Primul război mondial).

Sfârșitul: „...*În anul 1918, adică după doi ani de luptă, viteaza noastră armată învingătoare, ia înapoi ținuturile cotropite. Dar 800.000 de soldați eroi au adormit întru fericire, privind în fiecare oră moartea... rânjind a pradă. Zeci de mii de invalizi, văduve și orfani au rămas de pe urma acestui război. Cum s-ar putea ca cele 800.000 de piepturi, ce au luptat pentru libertatea și întregirea noastră, să nu fie pomenite? Cum s-ar putea să aibă mormânt neumbrit de flori și neudat de lacrimi?*”

Nu!

Cât timp România va trăi sub soare, eroii vor fi pomeniți!

Eroi, dormiți în pace!”

Poate că n-o să vă vină să credeți că eu n-am știut, zeci de ani, de existența acestui număr de revistă și nici că, undeva, s-ar fi scris atât de emoționant despre mine.

Mai târziu, am primit-o în dar, când eram inspector școlar, de la o învățătoare din comuna Borca, Ana Ștefan, care era abonată și a primit-o prin poștă. N-am avut niciodată prilejul să o cunosc pe această generoasă doamnă.

Ce gânduri și simțiri îmi prilejuiește această rememorare? Iată câteva:

– Să nu uiți copilăria, s-ar putea să te regăsești în ea mai bun...

– Să crezi în copii, în forța sufletului lor și să-ți faci, din plin, datoria față de ei.

– Să nu precupețim nimic pentru buna lor dezvoltare fizică, intelectuală și, mai ales, morală, al cărei miez puternic este dragostea față de țară și de neam, față de „iarba verde de acasă”, crescută din țărâna moșilor și strămoșilor eroi.

Acum, când am trecut de 90 de ani, consider că mi-am îndeplinit misiunea de „apostol”, într-o perioadă grea, atât cât mi-a fost cu putință, fiind sprijinită de români harnici și patrioți!

Prof. Veronica MIHĂILESCU

„Apostolul”, o revistă a apostolilor nemțeni

Destinul românilor a fost marcat de-a lungul istoriei de evenimente imprevizibile, ultimul dintre ele fiind cel din decembrie 1989. O lovitură de stat, o răbufnire de revoltă spontană a poporului împotriva unei dictaturi tiranice, o revoluție chiar, cum spun unii?

Probabil timpul ne va spune ce s-a întâmplat, dar consecințele evenimentului se văd și sunt catastrofale: au murit oameni nevinovați, s-au distrus sistematic o industrie și o agricultură a unei țări în plină dezvoltare, s-a instalat un haos moral și spiritual, iar într-o lume care stă sub semnul marasmului politic și al arbitrarului, criteriul valorilor nu mai are nici o însemnătate.

Într-un cuvânt s-a ales praful de tot și de toate. Și totul s-a desfășurat și se desfășoară fără întrerupere, zi de zi, an după an. Va mai avea oare România puterea să se ridice din propria cenușă? În cât timp și cu ce sacrificii?

Acum când rememorez acele întâmplări, aș putea începe cu: A fost odată un decembrie '89 ... Și totul ar fi ca într-o poveste, căci ceea ce s-a întâmplat e chiar la granița realității cu fantastul. Ar putea fi o poveste, căci e spusă de un om, dar ar putea fi și istorie, căci încearcă să respecte necondiționat adevărul-adevărat, narat de un martor implicat și aflat chiar în miezul evenimentelor.

Și la Piatra-Neamț și la Roman, ca peste tot, a fost „un Decembrie '89”. Și la noi au ieșit oamenii pe stradă (unii fără să știe de ce, nici atunci, nici acum), și la noi au fost acte de vandalism, de distrugere (regretate mai târziu).

Nici dascălii nu au stat cu mâinile în sân în focul evenimentelor. Fiecare încerca să reacționeze în felul său, iar cei mai mulți așteptau să se întâmple ceva. Evenimentele se precipitau. Zilele treceau. A venit și Crăciunul din '89 și a venit și execuția ceașștilor. Oamenii căutau vinovați și în același timp căutau soluții, ieșirea din bułversarea instaurată.

În acea stare de necesitate a luat naștere FSN –ul, iar instituțiile statului au intrat în soluție. Nimeni nu mai asculta de nimeni. Inspectoratul Școlar și-a retras ambasadorii din teren, școlile și-au încetat activitatea didactică propriu-zisă, iar elevii au fost scăpați total de sub control.

În tot acest haos generalizat trăiau totuși și peste 8.000 de cadre didactice (educatoare, învățători, profesori, personal didactic ajutător etc.), oameni care și-au dat seama că prima reacție normală este aceea de a apăra școala ca instituție: cu actele oficiale, cu arhiva și tot ce ține de statutul și buna ei funcționare.

Și iată cum, în jurul acestor idei, din vorbă în vorbă, din om în om, au început să ia naștere și să acționeze grupuri sau grupe sindicale, în diversele localități și școli din rural sau urban. Nimeni nu mai vroia să audă de partid și, într-o asemenea situație critică, apariția sindicatelor a fost o soluție salvatoare.

La Piatra-Neamț, câțiva colegi mai curașoși, sau poate mai neliniștiți și cu mai multă inițiativă, (Florin Florescu, Radu Zaharescu, Constantin Gherghelescu, Gheorghe Vadana, Eugen Olaru, Octavian Barna) și la Roman (Radu Aramă, Gabriel Ploscă, Petrică Giurgică, Vicențiu Ciocan, Constantin Ploșniță), cărora li s-au alăturat și cei de pe Valea Muntelui și de la Tg. Neamț, au format comitete de inițiativă, au discutat cu oamenii în școli și au hotărât convocarea la Piatra-Neamț, la Casa de Cultură a Sindicatelor, în primele zile din aprilie 1990, a Adunării Generale de constituire a Sindicatului Liber al Lucrătorilor din Învățământ și Cercetare Științifică Neamț.

Adunarea Generală a ales în funcția de lider pe prof. Radu Zaharescu, iar ca vicelider pe prof. Florin Florescu. Au urmat zile și luni de muncă susținută pentru consolidarea și organizarea mișcării sindicale din învățământ la nivelul școlilor, localităților, pe zone, alegerea structurilor sindicale, clarificarea evidenței

membrilor de sindicat și mai ales limpezirea și stabilirea unor obiective concrete ale activității sindicale.

De asemenea s-a luat legătura cu județele din țară, pentru organizarea sindicatelor din învățământ la nivel național. Un lucru e sigur: la Piatra-Neamț a fost organizată prima Conferință Națională de constituire a F.S.L.I.C. la nivel național.

S-au organizat apoi și confederațiile sindicale la nivel național, F.S.L.I.C. afiliindu-se la C.N.S.L.R., iar Florin Florescu fiind ales secretar general al Confederației.

Mai trebuie precizat că, la Piatra-Neamț, prin munca deosebită a Consiliului Județean și a unui grup de susținători, s-a reușit un lucru deosebit, de o mare importanță pentru învățământul nemțean, dar și pentru învățământ în general: reeditarea revistei *Apostolul*. Fără activitatea S.L.L.I.C. Neamț, fără coordonarea și finanțarea revistei, aceasta n-ar fi putut să apară deși, reeditarea ei era și în atenția C.C.D. și a Asociației Învățătorilor, reînființată și ea după decembrie 1989.

Astfel încât acum, la aniversarea a 15 ani de la reeditarea revistei *Apostolul*, nu greșim dacă spunem că această revistă este cu adevărat revista apostolilor din județul Neamț, la a cărei apariție și îndelungă ființare Sindicatul Învățământ Neamț a contribuit decisiv, fiecare dintre noi slujind-o cu dragoste și dăruire după propriile puteri.

Revista încununează munca plină de dăruire, rezultatele în activitatea din învățământul județului nostru. Ea pătrunde în toate școlile județului și are paginile deschise tuturor colegilor noștri care au ceva de zis și pot să o facă.

Calitatea revistei este dată de calitatea muncii noastre, a celor de la catedră. Ne mândrim cu această tribună liberă și, sub aceeași conducere administrativă a S.L.L.I.C.S. Neamț, ne vom strădui ca ea să strălucească în continuare, și să adune și alți colaboratori valoroși care să onoreze înaintașii și numele înscris pe frontispiciu.

La aniversare, urăm ani mulți și rodnici *Apostolului* nemțean.

Prof. Ștefan CORNEANU

Nu știu dacă peste alți 15 ani va mai ști cineva ceva despre noi, cei care am trudit la fațerea acestei reviste și de aceea cred că merită toți cei care s-au implicat, să-și vadă măcar numele scris în paginile numărului aniversar, alături de mulțumirile noastre cordiale și de felicitările adresate din toată inima.

Martie 1999 – Martie 2014, o mulțime de zile, luni și ani, care au făcut din revista noastră una dintre cele mai bune din țară. Ce este de ținut minte și de apreciat este faptul că ea a fost sponsorizată în permanență de către Sindicatul Liber al Lucrătorilor din Învățământ-Neamț

și că a ajuns distribuită în școli gratuit.

Am încercat o grupare cronologică a cadrelor didactice și a prietenilor școlii, care au fost acolo la înființare, care ni s-au alăturat apoi pe parcurs și care mai scriu și astăzi

Covasan, Mitică Bezem, Alina Pamfil și Mircea Zaharia.

Grupa II – colaboratori permanenți

Vasile Postolică, Mihai Obreja, Dan Dumitru Ursache, Steluța

Grupa III – stăruitori în simpatie până astăzi

Mihai Floroiaia, Cristina Popa, Mihăiță Albu, Ada Popovici, A.Opriș, Luminița Moscalu, Gabriela Grigore, Elena Vasiloaei și Liviu Rusu.

Apostolilor din vechime tot respectul nostru, apostolilor contemporani, recunoștință și dragoste, iar apostolilor viitori – curaj și o duceți mai departe!

LA MULȚI ANI TUTUROR!

Martie 2014
Prof. Dumitrița VASILCA

Așa cum a fost

despre ce se întâmplă cu viața noastră cea de toate zilele.

Grupa I – membrii fondatori

Dida Vasilca, Florin Florescu, Lucian Corneanu, Puica Vulcănescu, Gheorghe Amaicei, Eduard Covali, Costică Gherghelescu, Iosif

Călin, Mariana Costrăș, Dumitru Rusu, Constantin Tomșa, Niculina Niță, Dan Agrigoroaei, Valerian Percă, Gabriel Ploscă, Emil Bucureșteanu, Traian Cicoare, Monica Cristea, Gheorghe Țigău, Gheorghe Radu și Adrian G. Romila.

„Apostolul” – o revistă riguroasă și eficientă

Sunt printre aceia care au colaborat – ce-i drept – cu discontinuități la revista „Apostolul”, încă de la apariția primului număr al acesteia, eveniment publicistic petrecut, în chip fericit, în urmă cu 15 ani. Nu am pregătire și cine știe ce înclinății jurnalistică. Am încercat să suplinesc aceste esențiale și necesare condiții cu ceea ce aș numi prețuirea mea pentru învățământul național și al celui nemțean, al cărui „produs” sunt.

De la absolvirea Facultății de Filologie a Universității din București, începând cu 1 septembrie 1967, mai întâi, ca profesor și director de liceu, iar, mai apoi, vreme îndelungată, ca inspector școlar, am cunoscut, în întregul spațiu pedagogic nemțean și nu numai, educațoare, învățători și profesori de cel mai autentic prestigiu, adevărați apostoli ai neamului acestuia vrednic, dar fără noroc, ființe de mirare care au construit cu mișcă și dăruire nu doar specialiști și oameni de cultură care au înălțat țara, ci, mai ales, caractere.

Anterior colaborării mele la „Apostolul”, căpătasesem ceva experiență într-ale scrisului în paginile unor publicații naționale („Tribuna școlii” și „Sportul”), regionale („Ateneu”) și județene („Ceahlăul” și „Preocupări didactice”).

Încă din primul număr al noii serii a „Apostolului”, am fost primit cu generozitate și căldură de redactorul-șef al revistei, Mircea Zaharia, pe care îl cunoșteam de pe vremea când Domnia Sa era secretar literar al Teatrului Tineretului din urbea noastră. Fizionomia sa, cuvântul și fața ilustrează noblețe sufletească, instrucție sigură și cuprinzătoare, verticalitate morală, modestie, umor, ironie, fermitate și, nu mai puțin, o inteligență puternică.

Cât privește prezența numelui meu în paginile „Apostolului”, este de spus că nu mi-am îngăduit nicicum să încropesc articolele, notele și comentariile care mi-au fost publicate aici. Nu mi-am îngăduit, așadar, să aglomerez paginile publicației cu idei, prepoziții și fraze anoste sau prelucrând cine știe ce lecturi personale, pentru că știam exigențele redactorului-șef, gazetar redutabil, adevărat.

Colaborarea mea la revista „Apostolul” a fost o perioadă fertilă pentru mine, pentru că am putut să mă exprim liber, neîngrădit de prejudecăți și invidii dăunătoare, simțind că trebuie să pun umărul la consolidarea valorilor școlii naționale și la modernizarea cu adevărat a acesteia, luptând și prin cuvânt, după puterile mele, împotriva imitației cu orice preț a modelelor străine, atât de nepotrivite spiritului românesc.

Scrisă cu pricepere, bun-simț, bun-gust, echilibru, rigoare și eficiență, „Apostolul” dă vădite semne și garanții că nu-și va pierde năzuința, puterea și responsabilitatea de a-și împlini nobila menire, aceea de a susține așezarea școlii nemțene pe coordonate firești, pe corectitudine și seriozitate, pe demnitate și onoare.

Prof. Gh. ȚIGĂU

Recuperarea patrimoniului învățătorilor

Începând cu anul 1912, odată cu înființarea la Piatra-Neamț a Asociației Învățătorilor din Județul Neamț, preocupările acestei secții a Asociației Generale a Învățătorilor din România, au vizat, dincolo de cele strict profesionale privind starea învățământului sau statutul dascălimii din România, grija pentru asigurarea unor condiții cât mai decente desfășurării activităților specifice. Leon Mrejeriu, în calitatea sa de președinte al Asociației, a obținut de la Ministerul Educației Naționale (ministru dr. C. Angelescu) suma de patru sute de mii lei (400.000) cu care s-a cumpărat clădirea de la Banca Națională (Casa Învățătorilor).

La această sumă s-a adăugat și una asemănătoare adunată din contribuția învățătorilor care au cotizat cu câte 50 de lei/lună timp de doi ani, și s-a început construirea Căminului Învățătorilor.

Terenul pentru construcția căminului a fost cumpărat de la Primăria orașului Piatra-Neamț în data de 11 ianuarie 1936, plătinându-se suma de douăzeci și cinci de mii lei (25.000).

Astfel, în Piatra-Neamț, Asociația a realizat și a avut în proprietate: Casa Învățătorilor (str.

Petru Rareș, nr. 24) și Căminul Învățătorilor (str. Mihail Sadoveanu, nr. 21).

Schimbarea regimului politic a adus și modificări asupra statutului acestor bunuri: din anul 1953 atât Casa Învățătorilor cât și Căminul Învățătorilor au fost folosite abuziv de diverse întreprinderi cu aprobarea PCR aflat la putere.

Clădirile nu au putut fi naționalizate fiind proprietăți ale asociației (de grup). Dar, după revoluția din 1989 acestea au fost recăștigate (recuperate) prin Hotărâri Judecătorești definitive și irevocabile, cu mari sacrificii și lungi procese care au durat peste cincisprezece ani de zile, unul dintre ele aflându-se și astăzi pe rol.

● Prin Sentința Civilă Nr. 59 a Judecătoriei Piatra-Neamț, în dosarul nr. 5597/1990 din data de 18.02.1991 a fost redobândită Casa Învățătorilor cu drept de recurs.

Prin decizia civilă nr. 476 dată în ședința publică din 10 mai 1991-Tribunalul Județean Neamț în dosarul nr. 685/1991 – revendicare – respinge recursul, iar sentința civilă nr.759 a Judecătoriei Piatra-Neamț devine definitivă. În urma acestei decizii Casa Învățătorilor revine fostului proprietar: Asociației Învățătorilor din Județul Neamț.

Mai grea a fost recuperarea Căminului Învățătorilor și a terenului aferent.

● În urma a șaptesprezece procese terminate cu șaptesprezece hotărâri judecătorești prin instanțe: Judecătorii, Tribunale, Curte de Apel și Curtea Supremă de Justiție – secția civilă – asociația devine din nou proprietară pe Căminul Învățătorilor și pe suprafața de 491 metri pătrați teren. Pentru restul de teren în suprafață de 293,33 metri pătrați din totalul suprafeței de 694,33 metri pătrați suntem încă în proces cu S.C. TLSIT S.A. Piatra-Neamț. Procesul se află pe rol la Judecătoria Piatra-Neamț în dosarul nr. 5086/279/2008.

● Am avut 23 termene de judecată, iar următorul termen este pe 27 martie 2014.

● În procesul purtat cu Compania Apelor Române S.A. filiala Bacău, am obținut soluționări în favoarea noastră de la instanțele judecătorești ultima fiind la Curtea Supremă de Justiție.

● Decizia nr. 4237 în dosarul nr. 327/2002 Curtea Supremă de Justiție-secția Civilă – dă soluția finală – irevocabilă, decizie pronunțată în ședința publică, azi, 24 octombrie 2002, Căminul Învățătorilor și terenul aferent revin foștilor proprietari: Asociației Învățătorilor din Județul Neamț.

Urmează o altă serie de 7 procese de punere în posesie.

În sprijinul redobândirii celor două proprietăți, am fost ajutați de Sindicatul Învățământ Neamț, presa locală și centrală, cărora le adresăm calde mulțumiri. Recunoștința noastră se îndreaptă și către Colectivul de redacție al revistei APOSTOLUL, care ne-a fost aproape și pe care îl felicităm cu ocazia celor 15 ani de apariție a revistei noastre. LA MULȚI ANI!

Prof. Gheorghe AMAICEI

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □

Cu credință și răspundere...

La puțină vreme după apariția revistei *Asachi*, într-o întâlnire amicală cu pretenție de ...ședință de colegiu, unul dintre convivi, dascăl prestigios, din păcate trecut de mult în lumea umbrelor, atrăgea atenția asupra preocupării subrede a tinerei publicații față de problemele școlii. Modul în care cotidienele, în mare parte tabloidizate, se apropie de învățământ este nu numai nesatisfăcător, ci și în bună parte dăunător, afirma dânsul pe bună dreptate, condeierii atrași de acest domeniu fiind oameni cu pregătire didactică precară sau tangențială, intereseați mai degrabă de evenimentele senzaționale din școli (bătăi, chiul, prostituție etc.) și mai puțin de preocupările slujitorilor școlii pentru racordarea acestei instituții la noile direcții ale vieții sociale. Au curs propuneri dintr-o

parte și din alta, Marcel Drăgotescu a scos chiar un petec de hârtie și a început să noteze gânduri de mare îndrăzneală, în atmosfera aprinsă acestea curgând în valuri, pentru ca, atunci când se credea că, în sfârșit, publicistic școala a încăput pe mâini brave, să ne dăm seama că *Asachi* are un bicisnic format A4, apare lunar și în numai douăsprezece pagini. Era tot ce putea face Bibliopolis atunci, deloc puțin în atmosfera destul de tulbură de la început de ani '90 în care filantropia era de toți fugărită din dicționare. Asta nu înseamnă că nobilele intenții au fost integral abandonate. Grație unor colaboratori luminați, între care profesorii Cristea Monica, Gheorghe Țigău, Mihai Merticaru, Constantin Prangati, problemele învățământului au fost abordate în fiecare număr, pe de o parte prin promovarea unor împliniri din învățământul

Remember IULIA HĂLĂUCESCU

Contând pe respectul conducerii revistei *Apostolul* pentru înaintașii de valoare și făuritorii de frumos, îndrăznesc, în acest număr jubiliar, să aduc iarăși în atenția cititorilor o personalitate artistică de primă mărime, plecată dintre noi, dar care a făcut cunoscut în țară și în lume, orașul Piatra-Neamț și ținuturile noastre. E vorba de *Marea Doamnă a acuarelei românești*, IULIA HĂLĂUCESCU, născută la 31 martie 1924, la Tarcău și care acum ar fi împlinit 90 de ani.

Întorcându-mă cu gândul la aniversările sale, nu pot uita că Iulia avea casa plină cu flori. Prietenii apropiați dar și oficialitățile, admiratorii de aici, dar și cei de departe îi trimiteau felicitări și buchete de flori. Superbe și ample buchete, savante aranjamente și coșuri cu flori se adunau la sfârșit de martie, casa devenind parcă neîncăpătoare, de la micul vestibul, continuând cu livingul și până la atelierul artistei. Era omagiul bine meritat pentru aceea care, în creațiile sale făcuse ca florile – de la cele modeste, aflate în straturile din fața caselor țărănești, până la cele exotice – ieșite de sub penelul Iuliei, să palpitate, să rădă, să cânte și să exprime taine ale sufletului omenesc.

În martie 2007, când Iulia împlinea 83 de ani, dar când nimic nu mai putea fi ca înainte, căci starea sănătății lui Lucky, soțul care îi fusese alături pe drumul împlinirii ei artistice, se înrăutățise, sperând că le voi face o surpriză plăcută, m-am dus la ei cu vestea că va apărea curând cartea în care consemnasem povestea vieții lor consacrate artei, dar bucuria nu mai putea să le fie întreagă. El a văzut totuși exemplarul-semnal și a făcut efortul să se arate entuziasat, însă vorbea greu, cu fața crispată de durere. A înțeles regretul că nu s-au pus în carte câteva reproduceri color după lucrări ale Iuliei, dar ne-a încurajat, spunând că la o reeditare a cărții, se va realiza aceasta, căci Fundația *Iulia Hălăucescu* va avea disponibilități financiare și pentru burse oferite celor pasionați de pictura

în acuarela (conform dorinței Iuliei), dar și pentru a asigura o reeditare a cărții, cu ilustrațiile color dorite. Lucky a trăit ultimele zile ale vieții cu iluzia că se va împlini această dorință a Iuliei, dar în luna următoare, la 26 aprilie, el s-a stins din viață. După această pierdere, Iulia nu și-a mai revenit, nu a mai găsit sens existenței sale,

nu a mai avut casa deschisă ca altădată și nici nu mai accepta să plece de acasă. Copleșită de deprimare și de mari decepții, înțelese zădărnica eforturilor lui Lucky de a o lăsa cu o situație materială excepțională, care nu-i mai folosea la nimic. Dezamăgită de toți și de toate, ea era stăpânită de temeri și trăia într-o continuă încordare. A făcut totuși, în acea vară, un gest de excepție și a participat la lansarea cărții *Pasiune și culoare – Convorbiri cu Iulia Hălăucescu*, la Muzeul de Artă din Piatra-Neamț, muzeu căruia i-a donat cele mai multe și mai valoroase lucrări ale sale.

Acasă, atelierul, în care făurise cu gând înaripat, măiestrie, dragoste de oameni și de natură, atâtea lucrări de artă, rămănea acum mereu închis, încărcat cu teancuri de tablouri neînramate, cu schițe, studii și proiecte nefinalizate, încărcat cu vrafuri de albume și valoroase cărți de artă, încărcat cu materiale procurate pentru noi creații (acuarele și hârtie de import, palete, peneluri, uleiuri), dar spunea mereu că nu mai poate crea nimic și așa a și fost. A încercat în zadar să facă o ultimă floare îndoliată, după ce s-a pierdut din viață Lucky, însă era îndurerată că nu a reușit. Ea, care pictase cândva *Ultima frunză* și făcuse din aceea simbolul unui inexorabil și tragic sfârșit, simțea că nu mai poate folosi penelul ca altădată. Rămăsese doar cu convingerea, când s-a stins din viață la 18 decembrie 2007, că

toate acele materiale din atelier vor fi folosite de un pictor legat prin obârșie și preferințe de Valea Tarcăului și Valea Bistriței, dar se pare că nu s-a înfăptuit nici această dorință, precum nu s-a putut materializa nici speranța pietrenilor de a se organiza o casă memorială *Iulia Hălăucescu*. Doar Tarcăul rămâne localitatea care îi respectă memoria așa cum se cuvine și așa cum oamenii cinstiți ai satului știu să o facă, iar Iulia a lăsat comunei natale valoroase opere, încât s-a înființat Muzeul de Artă ce-i poartă numele și Școala din această comună se numește, de asemenea, *Iulia Hălăucescu*. Anual au loc aici concursuri de pictură pentru elevii talentați din toate școlile din zona Tarcău-Bicaz. De asemenea, în memoria Iuliei, tot la Tarcău, se organizează de două ori pe an adunări comemorative și un adevărat

recviem, semn că oficialitățile și locuitorii sunt conștienți de valoarea inestimabilă a creațiilor dăruite lor de marea artistă.

Evident, nouă pietrenilor nu ne-a rămas decât ca, în semn de omagiu, să trecem uneori pe la mormântul *Iuliei*, aflat lângă biserica cimitirului Eternitatea și să punem o floare lângă lespezile de marmură neagră, care străjuiesc mormintele familiei Hălăucescu.

21 februarie 2014 **Coralia-Letiția BUNGHEZ**

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

nemțean datorat devotaților săi dascăli, pe de altă parte prin stimularea tinerilor creatori din școli, pentru care, la inițiativa directorului revistei, profesorul Gheorghe Bunghez, a fost creat suplimentul literar *Asachi junior*. A fost ceva, dar nu îndeajuns în condițiile în care școala, înscrisă într-un amplu proces de înnoire și modernizare, cerea un suport mediativ mai activ și mai aplicat. În acest context efervescent, apariția cu cincisprezece ani în urmă a Revistei cadrelor didactice *Apostolul* (serie nouă), editată de Sindicatul din Învățământ și Cercetare Neamț, a însemnat așezarea pe baze temeinice a publicisticii didactice locale, încă de la primul număr *Apostolul* abordând o vastă tematică la înfăptuirea căreia sunt antrenați sute de slujitori ai catedrei din această parte de țară. Truda întemeietorilor C. Luchian, V. Scripcaru, M.D. Stamate, V. Gaboreanu, M. Avadanei, I. Rafael, care au dat viață, cu optzeci de ani în urmă,

primei serii a revistei, și despre care Constantin Prangati scria cu pioșenie în *Asachi* tot descoperind noi și noi amănunte din viața și activitatea lor, a fost preluată cu credință și răspundere de profesorii Dumitrița Vasilca, Florin Florescu și ziaristul Mircea

Cu credință și răspundere...

Zaharia, apariția noii serii a revistei în martie 1999 fiind nu doar un eveniment mult așteptat, ci și o deschidere, competență și riguroasă, spre problemele, multe și grele, ale învățământului nemțean. I-am salut atunci apariția și ne-am exprimat certitudinea, confirmată în timp, că revista *Apostolul* va fi un instrument de perfecționare a învățământului local, dar și de apărare a dreptului la afirmare și integrare în viața societății a uneia dintre cele mai nobile și mai

oproșite profesii, cea de cadru didactic.

Greu de cuprins în puține cuvinte tot ceea ce înseamnă azi, la a cincisprezece sa aniversare, revista *Apostolul* în presa de specialitate din județ și din țară. Să faci dintr-o publicație oarecum specializată o lectură nu doar agreabilă, ci și utilă pentru cititori din varii domenii de activitate și nu numai din învățământ este un lucru deloc ușor, care implică profesionalism, dăruire și multă credință în ceea ce înfăptuiești. Cred că aceste virtuți i-au și asigurat revistei *Apostolul* longevitatea (pentru o publicație, cincisprezece ani de viață este mai mult decât un veac în condițiile de azi!) și interesul cu care este așteptată și citită număr de număr. Asta se datorește atât realizatorilor revistei, colaboratorilor săi, dar și editorului care, cu certitudine, va fi la fel de perseverent în ocrotirea acestei publicații încă multe decenii de acum înainte.

Constantin CUCU

G. T. Kirileanu – un țărănist la Palatul Regal

O importanță lucrare monografică a istoricului literar Gh. Bogdan-Duică (1866-1934), dedicată în 1922 vieții și activității academicianului de origine romașcană Ion Ionescu de la Brad (1818-1891), fruntaș pașoptist și agronom de evidentă talie europeană, considerat de autor *întâiul țărănist român*¹, îi prilejuia cărturarului G. T. Kirileanu, pe atunci bibliotecar al Palatului Regal și funcționar al Cancelariei Regale, un prompt ecou epistolar cu firească încărcătură emoțională:

„Ca vechi cetitor al scrierilor lui Ion Ionescu de la Brad, am sorbit pe nerăsuflăte însemnatul studiu ce i-ai închinat, numindu-l cu dreptate *întâiul țărănist român*. Îți spun drept că notele biografice de la început m-au mișcat. Și eu am rămas fără mamă de la 7 ani, crescând apoi sub aripile bisericii și părinților mamei mele: Preotul Todică și Preoteasa Axinia din Holda [Broșteni]. Și eu m-am înstrăinat pe la școli de la 10 ani, înțreținându-mă cum am putut cu muncușoara mea. Iar statul aruncându-mă în două rânduri ca netrebnic din slujba sa², valul soartei m-a adus pe lângă Curtea lui Vodă. Te pomenești că odată și-odată s-o găsi cineva să mă treacă și pe mine în istoria țărănismului român, ca țărănist la Palatul Regal” (din scrisoarea adresată autorului la 11 febr. 1922).

Că nostalgicul gând al lui Kirileanu nu era unul gratuit o dovedesc cu prisosință multe aspecte din propria biografie, dincolo de originile sale și menționatele similitudini.

A fost țaran nu doar străbunul dinspre tată (un anume Ion Norocel, refugiat din Mălini-Suceava în satul Chiril-Broșteni, din cauza cătăniei austro-ungare), ci și bunicul dinspre mamă, care l-a înfiat după moartea prematură a mamei și care „nu se deosebea în port și în muncă de fiii lui sufletești... Ca și sătenii, purta cămașă albă, numai ceva mai lungă, dar fără pui, adică fără flori, îmbrăca suman, ceva mai lung; și în cap purta căciula neagră. În picioare avea ciubote; dar, când se ducea la coasă și la tăiat lemne în pădure, încălța ca tot munteanul opinci. Potcap și anterioru nu îmbrăca decât când mergea la mărimile bisericesti. Căci și el, ca toți țărani, îngrijea de gospodărie, cosea în livezi, pescuia lostrițe pe Bistrița și păstrăvi pe Pinul [afluent al

Bistriței]; și la lucru – te încurcă anterioru!”³

La rândul său, copilărește și se formează în mediul tipic țărănesc al unui prăpădit sat de munte din Valea Bistriței moldovenești, despre care el însuși notează, mai mult cu obidă decât cu sarcasm, că era supranumit (din cauza ravagiilor endemice ale lipsei de iod și plusului de sifilis) „satul proștilor și al gușăților”. Apoi, din anii studiilor la Școala Normală „Vasile Lupu” din Iași, G. T. Kirileanu începe să frecventeze societățile culturale ale tineretului pro-socialist mai degrabă din motive de emancipare socială decât pur doctrinare și se arată interesat de dezbaterea tuturor problemelor țărănești. „Luat de val”, înflăcăratul fiu de țărani – ajuns simpatizant al ideilor cuplului militant Ioan și Sofia Nădejde, propovăduitor al *luptei de clasă* – are curajul de a-l înfrunța până și pe binefăcătorul său, C. Meissner, eminentul director al școlii și îndrăgitul său părinte spiritual. Găsit cu pupitrul ticsit de tipărituri socialiste, imberbul normalist replică: „– Sunt fiu de țaran și *trebuie* să mă intereseze studiile asupra clasei din care fac parte”, de îndată ce „diferitele clase sociale au interese deosebite și țărănimea trebuie să învețe a-și apăra interesele sale...”⁴

Dincolo de aceste firești elanuri adolescente, G. T. Kirileanu a evoluat și s-a manifestat constant, pe parcursul întregii sale vieți, ca un bun cunoscător al realităților din lumea satului românesc, fiind un slujitor ba discret, ba frontal, al cauzei țărănești.

De dragul locurilor natale, văzute ca parte a universului rural românesc, și-a dorit și a cerut insistent, ministrului de Justiție, Titu Maiorescu, să fie mutat în 1901, de la Judecătoria din Iași la cea din Broșteni. Aici, potrivit aspirațiilor sale de factură iluministă, emanând viguros în învățământul sfârșitului de veac XIX și datorită politicilor unui memorabil reformator, precum ministrul și academicianul Spiru Haret (1851-

1912), tânărul magistrat-țaran era convins că poate contribui la propășirea consătenilor și – global vorbind – a concetățenilor săi...

A venit apoi pentru G. T. Kirileanu răscrucea toamnei lui 1905...

Aflat de 7 luni fără o slujbă aducătoare a unui oricât de modest venit, fiul de țărani – el însuși doar un biet țaran sărac – se vede nevoit, în momentul acceptării variantei de a-și căuta norocul și recunoașterea excepționalelor calități morale și intelectuale la Curtea Regală, să apeleze iar la bunăvoința caritabilă a „părintelui său”, strălucitul pedagog C. Meissner:

„În sfârșit, s-apropie funia de par și mucul [lumânării] de deget. Până acum am dus-o cum am dus-o, am ajuns să rabd și de foame uneori. Însă plecarea la București îmi cade mai greu decât toate, prin lipsa în care mă găsesc la cheltuielile de drum și de îmbrăcăminte. Căci oricât aș fi eu de moldovean nepăsător în privința celor de afară, a aparențelor adică, totuși, intrând în Cancelaria Regală, trebuie să-mi dau silința a salva aparențele pe cât cu putință. [...] Îmi sângerează inima și mi se pune un nod în gât, văzându-mă la vârsta mea [33 de ani] și după atâta muncă cinstită, întinzând mâna. Dar se vede că asta mi-i pedeapsa, tocmai pentru că mi-a fost inima prea largă, prea bună. Și iată, în împrejurări ca acesta în care mă găsesc, când împărățește-n țară neobrăzarea și ștreangul moral al politicienilor ce vor să prostitueze toate conștiințele, mă văd năpădit de gânduri rele și anarhice, ori de gânduri negre și deznădăjduite”⁵

Desigur, va fi fost și invidiat apoi pentru prețuirea de care s-a bucurat un sfert de veac la Curtea Regală, din partea a doi regi – Carol I și Ferdinand –, a Reginei Maria, precum și a unor înalți demnitari, de la Ion I. C. Brătianu și Prințul Barbu Știrbey până la mulți miniștri și mari cărturari, precum Titu Maiorescu, I. Bianu, N. Iorga, O. Goga, Vasile Pârvan, Iuliu Maniu, Simion Mehedinți, Grigore Antipa, Ion Simionescu.

Despre ciudata (și uneori chiar tragica) soartă a celor astfel „ajunși”, dar rămași spenziți între două lumi, el însuși nota în februarie 1911: „Noi [cei pripit considerați a fi țărani *cio-coiți*] suntem priviți de sus de lumea unde ne-a dus soarta, iar în lumea de unde ne tragem și

Și ei au fost Apostoli

Florin FLORESCU (1 aprilie 1944, Cândești, Buzău – 5 decembrie 2009, Piatra-Neamț), lider sindical prin vocație, inițiatorul și sufletul seriei noi a revistei „Apostolul”. Născut într-o familie de învățători, trebuie să suporte consecințele arestării politice a tatălui său. Înfiat de un unchi, Jianu Florescu, învățător și om de cultură din Panciu, termină liceul „Ion Slavici” din aceeași localitate. Urmează Institutul Pedagogic din Galați, devine apoi profesor la Săvinești și își definitivează studiile la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași. Profe-

sor la Războieni aproximativ 15 ani, își dă toate gradele didactice și se transferă la Școala nr. 28 Piatra-Neamț. După 1990, devine Președintele fondator al Sindicatului Liber al Lucrătorilor din Învățământ și Cercetare Științifică Neamț. Tot la Piatra-Neamț se constituie și Confederația Sindicatelor din Învățământ din România, Florin Florescu ocupând importante funcții de conducere și fiind mereu spiritul viu al acestei organizații. Personaj pitoresc și prieten de nădejde, Florin Florescu rămâne în memoria colectivă un model de cinste, generozitate și iubire necondiționată, față de toți semenii noștri.

● **Eduard COVALI** (11 sept. 1930, Orhei – 02, nov. 2002, Piatra-Neamț), membru al Uniunii Scriitorilor, autorul statutului moral și artistic al Teatrului Tineretului. În 1948, în ultima clasă de liceu, arestat și condamnat la trei ani de temniță pentru „uneltire contra ordinii sociale”. Urmează apoi Facultatea de Teatologie a IATC (1954-1958), lucrează ca muncitor în construcții și, în 1961, Ion Coman îl anga-

jează ca pictor executant la TT. Este secretar literar al teatrului, până în 1969, director până în 1974, regizor artistic până în 1989, apoi director și consilier artistic, până în 1992. Debut publicistic în „Teatrul” (1957), una dintre prezențele de marcă în paginile seriei noi ale „Apostolului”. A dramatizat povești celebre, în nume propriu (*Inimă rece, Albă ca Zăbava și cei șapte pitici, Cartea junglei* etc.) și în colaborare (*Vrăjitorul din Oz*, cu Paul Findrihan). Câteva piese originale (*Tinerete fără bătrânețe, Anotimpuri teatrale, Mărazurile Amintirilor, Bellerophon*) alcătuiesc

G. T. Kirileanu – un țărănist la Palatul Regal

Unde ni-i inima suntem priviți ori cu pizmă ori cu batjocuri, ca și cele de sus. Și cu toate acestea, noi avem o menire de împăcare și apropiere a claselor sociale, spre binele obștească și național, pentru care am merita recunoștință și din partea celor de sus, și din partea celor de jos... A prețui pe oamenii aleși și cumsecade de pe orice treaptă socială – asta ar trebui s-o înțeleagă oricine”.⁶ Luptătorul țărănist G. T. Kirileanu și-a trăit cu stoicism și discreție drama înstrăinării sale în „Palatul lui Vodă” și în „Vavilonul bucureștean”, dar inerentele momente de suferință sufletească îl făceau să încredințeze uneori hârtiei și sfredelitoare întrebări, în care vedem atât semnele dezrădăcinării, cât și nostalgia multor neîmpliniri, mai ale datorită presiunii cronofage a îndeletnicirilor și implicațiilor sale curente: „Ce caut eu, cel mic, cu cei mari? Ce caut eu, cel sărac, cu cei bogați? [...] Ce caut eu, cel neînvațat, cu cei învățați? Ce caut eu, țăranul, cu boierii?”

Nu altfel, decât ca un autentic țăran și un autentic intelectual, i se va înfățișa în ultima parte a vieții și academicianului Iorgu Iordan, care, spre a-l consulta, îl vizitează în „sihăstria” din Piatra-Neamț (str. Ștefan cel Mare, nr. 25 – astăzi nr. 27), după ce primise oferta de a îngriji și el o ediție critică a scrierilor marelui povestitor humuleștean:

„Cel dintâi gând a fost să mă duc la Piatra-Neamț, unde se retrăsese Gh. T. Kirileanu [cel mai important editor al lui Creangă], după pensionare. Am fost câteva zile oaspetele lui, în sensul cel mai strict. Am putut astfel să-l cunosc de aproape ca om și să constat, ceea ce au constat toți cei care au avut același noroc ca mine, că era Om cu inițială mare, plin de modestie și omenie, săritor, bine dispus din cauza unui optimism robust, caracteristic unei bune părți a țărănimii noastre de altădată.

La prima vedere, pare surprinzător faptul că un intelectual autentic, cum a fost el, rămăsese în multe privințe un țăran la fel de autentic. Dar intelectualitatea nu vine exclusiv de la cunoștințe și «condiție» și numeroși țărani, fără sau cu puțină știință de carte, au fost intelectuali. Îmi vine în minte, involuntar, Moromete al regretatului

Marin Preda”.⁷ Și, desigur, chiar și destinul acestui scriitor – am adăuga noi, gândind la *autenticitatea* cu care autorul *Moromeților* a fost și *Țăran și Scriitor*.

Constantin BOSTAN

1. Gh. Bogdan-Duică, *Istoria țărănismului*. Volumul 1: *Vieța și opera întâiului țărănist român: Ion Ionescu de la Brad (1818-1891), Craiova, Ramuri, 1921*

2. Jocuri politicianiste l-au îndepărtat de două ori (1901 și 1905), pe licențiatul „magna cum laudae” (1900) al Facultății de Drept din Iași, din posturile de ajutor de judecător, respectiv inspector comunal în comuna natală, unde se transferase la cererea sa

3. Nicolae M. Popescu, *Popa Todică de pe Valea Bistriței: Un preot țăran (1823-1887)*, extras, 1942

4. G. T. Kirileanu, *Martor la istoria României: 1872-1960. Jurnal și epistolar. Vol. I: 1872-1914*. București, RAO, 2013, p. 31

5. N. Scurtu, *G. T. Kirileanu și contemporanii săi. Scrisori către Constantin Meissner*. Piatra-Neamț, Acțiunea, 2013, pp. 122-123

6. G. T. Kirileanu, *Martor la istoria României: 1872-1960. Jurnal și epistolar. Vol. I: 1872-1914*, p. 182

7. Iorgu Iordan, *Un intelectual autentic*, în *G. T. Kirileanu sau viața ca o carte*, Ediție îngrijită de Constantin Bostan, București, Ed. Eminescu, 1985, p. 205-206

Mă împăunez că am cei șapte ani de... la „Apostolul”

N-oi fi fost eu vreun colaborator așa de însemnat la „Apostolul” încât să trebuiască să-mi depăn amintiri, dar dacă tot m-ați invitat să salut ajungerea noii serii a revistei la adolescență – vai, ce-aș da să mai împlinesc încă o dată 15 ani! – iaca, o fac. Și o fac cu tot respectul pentru cei câțiva – mulți pe hârtie, puțini în pagină – redactori și colaboratori care, număr de număr, s-au străduit ca articolele lor să fie căutate de cititor cu interes. Și sunt, că nu degeaba le fac eu reclamă...

Când m-a somat Mircea Zaharia să zic ceva despre „Apostolul” care..., am stat puțin și m-am gândit: oare eu am vreun merit că revista asta a supraviețuit atâția ani? Însă, amintindu-mi că alt harnic publicist (în afară de mine...), pre numele său Constantin Tomșa, a muncit câțiva ani ca să dea o bibliografie a revistei (vezi „Revista APOSTOLUL. Bibliografie”, Editura „Cetea Doamnei”, Piatra Neamț, 2008), am mers la sursă: în dreptul numelui meu, la litera O (Ochelarișt), la rubrica „Periodice. Revista revistelor. Poșta redacției” sunt înșiruite, prin cifre, textele mele. Ele încep de prin aprilie 1999 și se opresc prin 2007. Hopa!, mi-am zis, sunt un om cu vechime. Așadar, ar trebui să mă mândresc; am cei șapte ani de... la Apostolul. Cinste mie!

În rest, ce să mai scriu? Că mă stresa onorșeful revistei că trebuie să dau materialul până la o anumită zi (cum a făcut-o și în cazul de față, trimițându-mi e-mailuri după e-mailuri, uitând că eu mă țin, de regulă, de cuvânt), că nu puteam adormi după ce constataam că textului căruia tocmai i-am dat drumul la tipar e cu greșeli de toate felurile (obsesie de ziarist), că revistele literare despre care vroiam să scriu deveneau tot mai scumpe în timp ce onorariul meu de colaborator cobora vertiginos de la lună la lună, că rutina ataca puternic la prospețimea (necesară) a textelor, că mă măcina invidia când citeam în revistă cum scriu (cât de bine, vreau să zic) colegii mei, ceilalți colaboratori, și mai tineri și mai titrați? Asta a fost. Și fiindcă vorba lungă e sărăcia omului, trebuie să închei intervenția mea, dar nu înainte de a transmite revistei „Apostolul” – adolescența asta dragă deopotrivă tinerilor apostoli cât și veteranilor de la catedră – „La Mulți Ani!”, iar celor care o fac acum, și o fac din ce în ce mai bine (se și vede că nu mai sunt eu pe acolo...), să fie sănătoși și mințoși, că de talente nu ducem lipsă. Iar dacă la o altă cifră rotundă încă mai suntem prin zona asta luminată de soare, vom mai scrie cu aceeași dragoste și nostalgie de pensionar.

Nicolae SAVA

Și ei au fost Apostoli

Volumul de debut, „Teatru” (1995), urmat postum de volumul de eseuri „Crochiuri contemporane” (2003), „Rețetă pentru un teatru perfect” (2004) și „Picătura de otravă” (2005).

● Valerian PERCĂ (18 iul. 1948, Săboani – 6 dec. 2010, Roman). A răspuns de prezentarea

zonei Roman în paginile *Apostolului* în perioada decembrie 2002 – martie 2009. Licență în filologie la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași. Profesor și director al Liceului din Săboani. Se implică în mișcarea sindicală, apoi în cea politică, devenind în 2009, vicepreședinte

al C. J. Neamț și răspunzând demn și competent de cultura acestui spațiu. „Omul a fost o ființă superioară, un bărbat destoinic, deschis și onest, vrednic și modest, prietenos și delicat, cumpătat, generos și respectuos. Avea plăcerea de a nu trece peste obiceiurile și regulile de grup, un comportament fără cusur, niciodată haotic și arogant, în toate împrejurările vieții. (...) Autorității dobândite prin prestigiu îi asocia eficiență și calitate, prin relații active și productive cu echipa pedagogică al cărei lider era. A trăit cu bucurie, optimism și cumpătare, aliniindu-se la valorile spirituale înalte și sigure, făcându-și timp să-i asculte și să-i ajute pe ceilalți, luând viața, lumea și oamenii așa cum sunt, dar cu dorința de a răspândi mereu binele în jurul său.” (prof. Gheorghe Țigău, „Apostolul”, dec. 2010).

● Traian CICOARE (25 ianuarie 1925, Văgiulești, Jud. Mehedinți – 2 iulie 2007, Piatra-Neamț). Liceul „Traian” din Turnu-Severin (1944). În 1945, se înscrie la Facultatea de Filosofie din București, exmatriculat în anul IV din motive politice

– părinții chiaburi. Profesor suplinitor la Dragomi-

rești. Din 1965, reîncape cursurile Facultății de Istorie din Cluj, cu licența în 1968. Inspector principal la Comitetul de Cultură și Artă al jud. Neamț. Din 1970 este profesor și director adj. la Liceul Pedagogic din Piatra-Neamț. Până în 1979 va mai preda, pentru perioade scurte timp, la Școala Nr. 9 și la Liceul „Calistrat Hogaș” din Piatra-Neamț; din 1979 până la pensionare (1986) va funcționa ca profesor la Liceul Industrial Nr. 3. Prezent la toate activitățile culturale din oras: colocvii, simpozioane, vernisaje,

(continuare în pag. 10)

„Aș începe de la capăt, dar tot pe acest drum”...

Are 41 de ani de când s-a dedicat performanței sportive ca profesor, dintre care 33, neîntreruși, la Liceul cu Program Sportiv Roman unde este și director de 24, poate cel mai longeviv director din zona Romanului său, poate, chiar a Moldovei... Întrebate ce l-a ținut atâta vreme aici, unde a format o adevărată școală a izbânzii prin muncă, bazată pe omenie și solidaritate profesională, profesorul Petrică Sandu răspunde sec: performanțele! Pentru toate acestea, pentru dăruirea lui totală, dascălul, directorul Petrică Sandu, a fost recompensat de nenumărate ori, ultima dată la finele lui decembrie 2013 când a primit Diploma și Trofeul de Excelență la secțiunea „Domnu’ Trandafir” în cadrul Galei organizate de Inspectoratul Școlar Județean Neamț...

Rep.: Aceasta Diplomă de Excelență vine ca o recunoaștere și ca o încununare a unei activități deosebite, este un moment în care numele liceului pe care-l conduceți aproape că a devenit sinonim cu numele dumneavoastră...

Prof. Petrică Sandu: N-aș spune că nu aveți dreptate, doar că în orașul nostru, în țara aceasta, poți găsi o mulțime de „Domnu’ Trandafir”, oameni care s-au dedicat toată viața învățământului și meseriei pe care și-au ales-o. Cred că cei care mi-au acordat această onoare și inspectorul general, prof. Viorel Stan, s-au gândit, probabil, la tot ceea ce am reușit să fac împreună cu colegii mei la această școală pe parcursul celor 33 de ani...

Rep.: La ce v-ați gândi acum, de unde ați începe să depănați firul întâmplărilor care v-au adus atâtea împliniri?

Prof. P.S.: Încă de la începutul carierei mele de profesor am mers pe ideea promovării sportului de performanță, drept care am lucrat doar 4 ani ca profesor de educație fizică în comuna Dolhasca, de unde am venit la Roman. La vremea aceea aici exista Clubul Sportiv Școlar, un club mic, cu vreo 5 – 6 profesori, la care elevii făceau mai mult sport și carte mai puțin, așa, la „și altele”. Ca orice tânăr care vine cu ambiții mari, te gândești imediat la performanțe însă la început a fost tare greu: nu aveam bază sportivă și erau puține materiale sportive. Am avut însă răbdare, am muncit, am „furat” de la alții mai pricepuți câte un plan, câte o idee și încet, încet, le-am pus pe toate la punct în așa fel încât clubul nostru, iar din 1991, liceul nostru, se luptă astăzi de la egal la egal cu toate județele din Moldova cu mare tradiție în mișcarea sportivă de la acest nivel. De

mereu printre primii în plan regional și, de multe ori, chiar la nivel național.

Rep.: Spuneți că ați avut un maestru de la care presupun că ați învățat rețeta succesului. Cât de mult preț se pune pe oameni în această rețetă, cât de mult au contat cei din jur în această ecuație, a performanței?

Prof. P.S.: Pentru mine întotdeauna au contat colegii mei, de la șeful de catedră, până la femeia de servici... Încă de la început, de când am intrat în învățământ, chiar dacă știam mai toate problemele, mai întrebam odată, mai ales pe cei mai în vârstă, căutând tot timpul, la consfătuiri sau la competiții, să „fur” câte ceva de la colegii mei din alte județe... Trebuie însă să fie limpede un lucru: oricât ai învăța de la ceilalți, nu iese treabă bună dacă nu-i acolo, în ceea ce faci, și sufletul tău! Atunci când imiți

24 de ani, de când sunt director, s-au promovat foarte mulți sportivi de la noi – de la fotbal, handbal, până la judo și alte sporturi – am ajuns la „n” turnee finale și am adus acasă vitrine întregi de cupe și medalii. Mai pe scurt spus, am reușit nu doar să ne ridicăm, ci să fim

doar, se cheamă că ai plagiat și la urmă nu iese nimic. Țin minte că la început mă consultam foarte mult cu profesorul Bacruban, un om vrednic și hotărât, fost șef de catedră pe vremea când clubul era în cadrul liceului

„Roman Vodă”. Multe am învățat de la el... Îmi amintesc cu plăcere și de relația cu domnul profesor Moisei, Dumnezeu să-l ierte că a plecat dintre noi, fost coleg de facultate, cu care din ’80, aici, la liceu, am lucrat ca într-o adevărată familie. Că tot vorbim despre co-

legi, vreau să vă spun că m-am consultat cu ei și când mi s-a propus să preiau funcția de director. Le-am spus că accept această funcție cu condiția ca ei să mă sprijine, să fim precum o familie și, într-adevăr, așa a fost. Acu’ să nu credeți că n-au mai fost discuții, uneori chiar mai aprinse, mai dure, însă am pretins întotdeauna de la colegi să ne spunem în față ce-am făcut bine și ce-am făcut rău, ca să știm de unde plecăm, iar ei au înțeles. S-au mai și supărat pe mine, însă ne-am sprijinit unii pe ceilalți, cu sinceritate și cu responsabilitate și, așa, pe parcurs, au venit și rezultatele. Am avut alături colegi și mai tineri și mai cu experiență însă ceea ce a contat întotdeauna a fost echipa, spiritul de echipă care a fost mereu garanția reușitelor noastre.

Rep.: Vi s-a dus vorba că sunteți un director atipic, în sensul că pe la noi se cam obișnuiește ca omul să exploateze funcția, nu invers, cum vi s-a întâmplat mereu dumneavoastră...

Prof. P.S.: Păi când accepti funcția asta, dacă din prima zi nu ești primul la muncă, nu ești primul alături de oameni, s-a dus totul de râpă! Și mai e ceva: la mine, nu e nici o deosebire între omul care lucrează îngrijitor și profesorul de la catedră, cu toți mă consult. Chem omul de servici la mine, să-l întreb, „măi Ioane, măi Costică, cum îi bine să facem aici?”, la fel chem administratorul, la fel profesorii

Și ei au fost Apostoli

(urmare din pag. 9)

ansări de carte, festivaluri de teatru, manifestări muzicale, frecventează și Cenaclul Petrodava, iar din 2005, devine mentorul și sufletul grupului Convorbiri Culturale Petrodava și al Fundației Pro Basarabia și Bucovina; publică numeroase articole în ziarele locale, în revistele *Asachi*, *Antiteze*, *Apostolul*, *Țara Hangului*, *La Tazlău*, *Anotimpuri* etc.

● **Dumitru D. URSACHE** (18 oct. 1952 – 27 mart. 2010). Facultatea de Filosofie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, cu teza „Psihanaliza fenomenologic/ imaginariului la Gaston Bachelard”. După absolvire, a funcționat în Piatra-Neamț, ca profesor-educator la Casa de Copii Băieți (1975-1978), ca profesor la Liceul de Construcții (1978-1985), la Colegiul Național „Petru Rareș”, la Grupul Școlar Economic – Administrativ (ca profesor, 1990-1992, director, din 1992). Deținător al gradului didactic I și al titlului de doctor în științe, specializarea în epistemologie, titlu ob-

ținut în 1993 cu teza „Filosofia metodei în concepția lui Lucian Blaga”. A colaborat cu articole și studii la Anuarul Universității ieșene, în volumul „Congresul Internațional de Filosofie” de la Suceava (1993), și, intens, în presa nemțeană, la revistele „Apostolul”, „Asachi” și cotidianul „Ceahlău”. Debutul editorial cu studiul „Introducere în filosofia lui Lucian Blaga” (Ed. „Crigarux”, 2005), a fost urmat de romanele „Paradisul Papagalilor” (2006), „Pentagrama sau ironia sorții” (2007) și volumul de proză scurtă „Casă în cer”, toate publicate la Editura „Cetatea Doamnei”.

Calendar aniversări - martie

6.

MIRON CRISTEA, Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române (1868–1939) academician, prim-ministru al României; 75 ani de la moarte.

9. ANTIPA, GRIGORE (1867–1944) biolog, academician; 70 ani de la moarte.

9. AVERESCU, ALEXANDRU (1859–1938) mareșal, publicist, academician; 155 ani de la naștere.

9. ZIUA DEȚINUȚILOR POLITICI ANTI-COMUNIȘTI (din perioada 1944-1989).

14. CUNȚESCU-STORCK, CECILIA (1879–1969) pictoriță; 135 ani de la naștere.

14. MACEDONSKI, ALEXANDRU (1854–1920) scriitor; 160 ani de la naștere.

16. PRUDHOMME, RENÉ-FRANÇOIS-ARMAND (SULLY) (1839–1907) poet și eseist francez, laureat Nobel; 175 ani de la naștere.

„Aș începe de la capăt, dar tot pe acest drum”...

Care fac performanță cu sportivii... Ne sfătuim și pe urmă luăm o hotărâre cu toții, nu dispun eu ca director și gata: trebuie să meargă treaba ca pe roate... Nu, pentru că astfel oamenii nu te mai urmează, și de aici începe dezastrul! Am trăit în perioada când se știe că mulți dădeau doar dispoziții și mie nu-mi convenea, de aceea nu agreez maniera asta de a rezolva lucrurile. Atipic, da, se poate spune și așa, mereu am fost un tip sincer, așa cum mă știe toată lumea, am purtat barbă tot timpul, nu am fost membru de partid și chiar am avut probleme pe timpul comunismului, însă niciodată nu am dat înapoi

știind că ceea ce fac și cum fac este în folosul tuturor și mereu s-a văzut că am avut de câștigat cu asta.

Rep.: Ce va țineți aici, în mod deosebit, iată, o viață de om?

Prof. P.S.: Cred că numai performanțele m-au ținut aici... Eu am știut să discut cu toți, în toate regimurile, și vă spun asta, fără lipsă de modestie. Au venit, am discutat, le-am arătat, ne-am sfătuit... În 24 de ani de când sunt director, vă dați seama, au venit aici brigăzi de la Inspectorat, de la București, de la... Am stat fără nici un fel de emoție în fața lor, împreună cu colegii mei, și le-am arătat ce am muncit, ce am realizat și nu ne-am făcut de râs niciodată. Eu cred că acest liceu trebuie respectat din toate punctele de vedere, începând de la comunitatea

locală până la nivel de țară. Vă dați seama că la ultima olimpiadă, de la Beijing, din delegația sportivă a făcut parte și Bianca Perie, de la Liceul cu Program Sportiv, iar asta este o mândrie pentru noi, pentru învățământul românesc, așa că, având astfel de performanțe, cred că nici pe viitor n-o să ne facem de rușine.

Rep.: Foarte adesea am auzit spunându-se în târg că „dacă pleacă Petrică Sandu, se duce și L.P.S.-ul”, ce părere aveți în legătură cu asta?

Prof. P.S.: Nu cred! Eu am stat de vorbă cu colegii mei și unul, din urma mea, va trebui să-mi ia locul odată și-odată, însă cel mai bine e să vină un director dintre ei, care va trebui susținut în continuare ca liceul să meargă în sus, să nu cadă. Apoi, în momentul când voi ieși la pensie, voi pleca de la această unitate însă nu voi pleca de tot, cu inima voi fi mereu aici, iar dacă cineva va dori să țină seama și de sfatul meu, așa cum am făcut eu la-nceput, cu mare drag voi sta alături oricui. Cu mine, sau fără mine, liceul acesta trebuie să meargă înainte, iar credința mea este că aici sunt profesori buni care sper să ducă mai departe ceea ce am început cu toții.

Rep.: Credeți că dacă ar mai fi să reluați acest rol, ar mai fi posibilă o plecare „de la lingură și furculiță”, pe vremurile astea?

Prof. P.S.: Cred că aș începe de la capăt, dar tot pe acest drum! Anul trecut mi s-a propus de către cineva să merg la Liceul Tehnologic, „Ion Ionescu de la Brad”, Horia, să pun școala pe picioare, însă am spus că m-aș duce dacă ar fi să facem liceu sportiv, așa aș merge acolo, altfel eu nu renunț la această meserie atât de frumoasă, de aici. Sigur că este greu, vremurile sunt așa cum sunt, însă nimic nu este ușor pe lumea asta, iar când ai oameni deosebiți lângă tine totul este chiar foarte frumos și mereu reușești să treci mai ușor peste necazuri. Asta ca să nu mai spun de bucuriile care încununează performanțele atunci când toată lumea trage în această direcție...

Interviu realizat de A. OPRÎȘ

Calendar aniversări - martie

1 8. 60 ani de la apariția, la București, a GAZETEI LITERARE, săptămânal al Uniunii Scriitorilor; redactor – șef Zaharia Stancu.
18. BREZIANU, BARBU (1909–2008) istoric și critic de arta, scriitor, traducător; 105 ani de la naștere.
20. ZIUA INTERNAȚIONALĂ A FRANCOFONIEI.
21. MUSORGSKI, MODEST PETROVICI (1839–1881) compozitor rus; 175 ani de la naștere.
21. ZIUA MONDIALĂ A POEZIEI.
22. DENSUȘIANU, OVID-ARON (1904–1985) prozator;

110 ani de la naștere.
25. 65 ani de la înființarea UNIUNII SCRITORILOR DIN ROMÂNIA.
25. MISTRAL, FRÉDÉRIC (1830–1914) poet francez, laureat Nobel; 100 ani de la moarte.
27. ZIUA MONDIALĂ A TEATRULUI.
28. IONESCU, EUGEN (Eugène Ionesco) (1909–1994) scriitor de limbă franceză originar din România, membru al Academiei Franceze; 20 ani de la moarte.
30. LOCATELLI, PIETRO ANTONIO (1695–1764) compozitor și violonist italian; 250 ani de la moarte.
30. STEINHARDT, NICO-

LAE (1912–1989) scriitor, eseist, traducător; 25 ani de la moarte.
30. VERLAINE, PAUL (1844–1896) poet francez; 170 ani de la naștere.
31. 95 ani de la apariția, la București, a revistei UNIVERSUL LITERAR, supliment al cotidianului „Universul”; director N. Dărăscu.
31. MORGENSTERN, CHRISTIAN (1871–1914) scriitor și traducător german; 100 ani de la moarte.
31. PAZ, OCTAVIO (1914–1998) poet, eseist mexican, laureat Nobel; 100 ani de la naștere.

Demersuri pentru cunoașterea trecutului istoric al unei așezări rurale

Trecutul istoric al unei așezări te fascinează permanent cu atât mai mult cu cât cauți să ștergi colbul timpului trecut și să aduci la lumină minunatele vestigii pe care le clădește istoria unui popor.

Din patriotism local, munca și abnegația de care au dat dovadă unele personalități ale timpului trebuie remarcată, respectată și omagiată de câte ori avem acest prilej.

Mi-am propus să fac cunoscut faptul că, în satul meu natal Boiștea, din comuna Petricani, s-a născut și a copilărit cel care va ajunge emblematic chipul dascălului școlar, evocat cu deosebit respect de Mihail Sadoveanu.

Am început timid, printr-un articol publicat în revista „Apostolul”, editată de Sindicatul din Învățământ și Cercetare Neamț, și acest lucru după lungi insistențe ale doamnei profesoare Niculina Niță, căreia aș dori să-i mulțumesc și pe această cale. Am găsit înțelegere și din partea consiliului de redacție al sus-numitei publicații. Dar conștiința îmi spunea să nu mă opresc aici, așa că am început demersurile pentru ca școala primară din sat să se numească „Domnu’ Trandafir”.

În cadrul Consiliului Local am inițiat un proiect de hotărâre privind atribuirea denumirii „Domnu’ Trandafir” atât școlii, cât și drumului comunal 12, care străbate așezarea, drum modernizat printr-un program european. După inițierea proiectului am înaintat Prefecturii documentele necesare, conform Ordonanței guvernamentale 63/2002 și a Ordonanței 564/iulie 2008 a MAI, solicitând comisiei județene de atribuire de denumiri aprobarea proiectului depus, comisie care cu promptitudine, prin avizul nr. 8/2013 din 10.10.2013, ne-a îndreptățit să adoptăm în Consiliul Local hotărârea nr. 31/30.10.2013, prin care s-a materializat doleanța noastră, toate documentele împreună cu un memoriu justificativ fiind înaintate la ISJ Neamț.

Ținând cont că nici în sat și nici în comună nu există o sală de festivități, ne-am adresat printr-un memoriu atât Consiliului Județean cât și Prefecturii județului Neamț pentru demararea construcției unei săli de festivități multifuncționale, în care să funcționeze și muzeul școlar „Domnu’ Trandafir”. Cele două instituții au manifestat disponibilitate față de solicitările noastre, dar lipsa fondurilor necesare unei construcții de circa 400.000 lei ne fac să trecem realizarea muzeului într-o perspectivă viitoare. Sunt planuri care, dacă nu sunt susținute consecvent, devin proiecte nerealizabile, dar cu bunăvoință și implicare ele pot fi realizabile.

Am găsit înțelegere și vreau să le mulțumesc pe această cale domnului președinte al Consiliului Județean, Culiță Tărăță, domnului prefect al județului și doamnei Silvia Apostol, de la compartimentul Afaceri Europene, domnului inspector general, Viorel Stan și doamnei inspector Elena Preda, iar lista celor enumerați ar putea continua.

Cine mai dorește să se mai implice?

Prof. Mitruș NECHIFOR

Despățimirea de literatură

1. La ce bun literatura?

Am să-l parafralez pe colegul nostru mai vârstnic, Sfântul Augustin, care se referea la timp. Dacă nu mă întrebi ce e literatura (*timpul*), știu; dar dacă mă întrebi, nu mai știu. E ca mersul pe bicicletă: dacă te întrebi cum de te ții în echilibru două roți becnicice, te prăbușești. Sau e ca dragostea? Dacă o trăiești pur și simplu, te încarci de eternitate. Dacă o

putea să îngânăm doar lucrurile esențiale din preajmă, să imităm răsăritul soarelui, asfințitul, mersul pe vârfuri al ploii peste trupul mării, așa cum o făceau primii oameni, primitivi încă, care și-au descoperit oareșce simț artistic. În fond nici noi nu ne-am îndepărtat prea tare de primitivitate, dacă scuturi o carte de poezii sau vreo carte de proză, de azi, de ieri sau de alaltăieri, cam aceleași lucruri de bază se vor împrăștia jur-împrejur, doar recuzita este ușor diferită. George Steiner zice, referitor la asta, într-un excelent eseu recent (*Tritonuri, revista Nexus 50, 2008, Olanda; Idei în dialog, 16 sept. 2008*): *O prea mare parte a comportamentului nostru social, politic și chiar familial rămâne sadic, înșelător sau primitiv din punct de vedere intelectual. Pofta, setea noastră de masacru pare nesfârșită. Duhoarea banului ne infectează viețile. Dar când creăm un sonet shakespearean, când compunem o Misa în B-minor, când ne luptăm, de-a lungul secolelor, cu conjectura lui Goldbach, sau cu „problema celor trei corpuri”, ne depășim limitele. Atunci, într-adevăr, „minuni mari ca omul nu-s”.* Evoluția literaturii, se știe, nu e la nivel de „ce spune”, ci la nivel de „cum spune”. Dacă s-ar întrerupe lanțul creării literaturii, împropătată de la epocă la epocă, omenirea ar intra în impas. Ar muri, poate. De asta, cu fiecare generație există indivizi aleși (*sau autoaleși?*) care sunt chemați să împrăspeteze temele și mijloacele.

explici, trăiești experiența amară a celui care rupând aripile fluturului se trezește în palmă cu un biet vierme. Din păcate „limitele limbajului tău semnifică limitele lumii tale” zice, pe bună dreptate, Wittgenstein. Dacă te uiți într-o istorie a literaturii, de exemplu, e plină de „limitele limbajului”. Sau de ilimitări? Strada însăși, ca expresie a libertății exprimată la maximum, e de fapt plină de oameni presați de limitele lumii lor.

Cred că mai degrabă aș ști ce nu este literatura, lucru pe care mi l-am fixat în cap cu fiecare carte citită, cu fiecare pagină scrisă. Că (*tot*) scriind, că (*tot*) cetind ajungi în hățiturile metafizicului, ca Făt Frumos din „Tinerete fără bătrânețe...” în Valea Plângerii unde brusc a fost (*ești*) lovit de dorul după realitatea fecundă părăsită din cauza himerelor. Din această perspectivă literatura nu este viață, ci doar iluzia vieții (*și asta am învățat-o trăind, am verificat-o îndelung!*) Un text genial nu naște niciodată nici măcar un vierme de mătase. Sau un vierme de bălegar. Literatura este minciuna convenabilă cu care nu îi amăgim pe ceilalți, cu care ne amăgim noi pe noi înșine și o facem cu cele mai seducătoare argumente. Fiecare om trăiește, însă, cu și pentru minciuna lui. În fiecare zi o sporește, o cosmetizează, o îmbunătățește, o susține în fața celorlalți cu vehemență, clipă de clipă stă încrunțat, îngândurat ca să găsească alte și alte argumente în favoarea propriei minciuni.

Literatura, ca și arta în general, este expresia fricii că lumea din jur este finită. Scriem ca să punem o virgulă mai apăsată între finitudinea noastră verificată și eternitatea presimțită. Dacă am fi eterni, ca piatra, crezi că ne-am mai ține de visat? Crezi că am mai inventa licorne, pe care să le călărim apoi pe deșălatele, pentru a ajunge pe nu știu ce coclauri unde bănuim că sălășluiește dublul nostru ideal?

2. La ce bun propria literatură?

Habar nu am dacă ceea ce facem noi e bun sau e rău, la ce bun să scriem în vremuri de bejanie. Dacă o facem în orice condiții, probabil că e vorba de un viciu nepedepsit încă. Dar o să zicem și o să motivăm și noi odată cu Platon care ne-a relevat că „mânuirea și cunoașterea cuvintelor conduce la cunoașterea lucrurilor” și asta ar mai atenua ceva din gratuitatea cu care ne petrecem viața. Iar mânuirea lor, a cuvintelor, ar fi asemeni mânuirii periculoase a otrăvurilor, trebușoară care afectează în primul rând pe mânuitorul stângaci. Desigur că am putea să nu scriem, că am

putea să îngânăm doar lucrurile esențiale din preajmă, să imităm răsăritul soarelui, asfințitul, mersul pe vârfuri al ploii peste trupul mării, așa cum o făceau primii oameni, primitivi încă, care și-au descoperit oareșce simț artistic. În fond nici noi nu ne-am îndepărtat prea tare de primitivitate, dacă scuturi o carte de poezii sau vreo carte de proză, de azi, de ieri sau de alaltăieri, cam aceleași lucruri de bază se vor împrăștia jur-împrejur, doar recuzita este ușor diferită. George Steiner zice, referitor la asta, într-un excelent eseu recent (*Tritonuri, revista Nexus 50, 2008, Olanda; Idei în dialog, 16 sept. 2008*): *O prea mare parte a comportamentului nostru social, politic și chiar familial rămâne sadic, înșelător sau primitiv din punct de vedere intelectual. Pofta, setea noastră de masacru pare nesfârșită. Duhoarea banului ne infectează viețile. Dar când creăm un sonet shakespearean, când compunem o Misa în B-minor, când ne luptăm, de-a lungul secolelor, cu conjectura lui Goldbach, sau cu „problema celor trei corpuri”, ne depășim limitele. Atunci, într-adevăr, „minuni mari ca omul nu-s”.* Evoluția literaturii, se știe, nu e la nivel de „ce spune”, ci la nivel de „cum spune”. Dacă s-ar întrerupe lanțul creării literaturii, împropătată de la epocă la epocă, omenirea ar intra în impas. Ar muri, poate. De asta, cu fiecare generație există indivizi aleși (*sau autoaleși?*) care sunt chemați să împrăspeteze temele și mijloacele.

3. La ce bun literatura română?!

Dar cine își poate imagina un popor fără cultură proprie? Să zicem că poporul bulgar s-ar lăsa recomandat în lume prin cultura sârbă, iar cultura rusă ar reprezenta poporul englez etc. Despre ce fel de lume am mai vorbi, astfel? De asta, globalizarea poate uniformiza meniuri din bucătărie sau indicatoare pe șosele, dar nu poate uniformiza cultura și literatura. Hai să facem un exercițiu de imaginație și să ne închipuim că am fi un popor fără literatură proprie! Părea mea ar fi că am deveni vulnerabili, am dispărea. Pentru că becnicica literatură e pata de ulei care rămâne la suprafață indiferent de mărimea potopului, de durata lui, de consecințe. Iar limba, ca instrument al comunicării, se modelează în exercițiul literaturii. Fără mlădierile poetice îndelung încercate o limbă devine un buzunar cu bolovani. Zice același Platon, justificat: „Caracterul unui om poate fi judecat după gusturile sale artistice”. Așa și caracterul unei societăți...! Iar un popor care își leapădă cultura, care și-o batjocorește, care și-o renegă, e un popor fără caracter. Ne recunoaștem uneori evoluția „caracterului” nostru național în aceste sentințe?

Nu suntem în avanposturile literaturii europene și universale pentru că ne-am petrecut modernitatea

omorându-ne propria cultură, reprimând-o, uci-gându-ne scriitorii, ostracizându-i. Dacă n-am fost barbari cu alții, am fost barbari cu vârf și îndesat la noi acasă. Am aspirat și barbaria altora ca să o altoim pe a noastră. Dacă ne-am fi agățat de poala unor Cioran, Eugen Ionesco, Eliade, Blaga, afirmându-ne la umbra lor calitatea de români, azi eram salutați cu respect în Europa. Oricum, cultura română e mai bună decât poporul român. Numai cultura nu ne lasă să pierim, să dispărem pe scara istoriei. Dar ca să vezi care e raportul unui neam cu proprii scriitori de geniu, trebuie să vezi cum le respectă acesta postumitatea, numele, renumele, urmele trecerii prin lume, legenda. Ca să ajungi la Ipoteștii lui Eminescu trebuie să încalci drumuri proaste, să faci slalom printre gropi, să te faci că nu observi mizeria locului. La Humuleștii lui Ion Creangă e la fel. Precaritatea te întâmpină și la casa Lucian Blaga și la cimitirul Belu și la Petrila, locul nașterii lui I.D. Sârbu.

Din acest motiv suntem în Europa nu o cultură, ci o provincie culturală. Iar scriitorul de provincie, fie raportat la Europa, fie raportat la propria capitală culturală, este în situația a ceea ce în masonerie s-ar numi „moarte civică”. În acest caz ignorarea omoară mult mai temeinic decât contestarea.

Adrian ALUI GHEORGHE

Portretele lui Ștefan Potop

Mihăiță Albu

Constantin Potop

Arcadie Răileanu

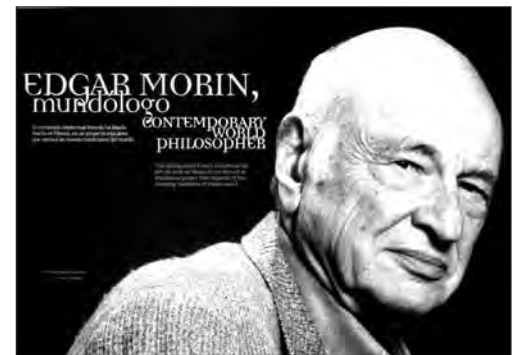
Despre dimensiunea de gen în educație

În timp ce aclamata eliberare de tabu-uri a deșănțat tot ce mai avea rușine și a dat frâu liber concupiscentei, mie, uite-așa, mi-a venit să grăiesc. Încerc aceiași sentiment că ești citit și nu știi ce stărnești în mintea disciplinată ori poate în cea critică ori poate în cea respectuoasă, toate ale privitorului de text. Încerc să vorbesc despre condiția de gen ca parte a condiției umane. Lumea trebuie să-l cunoască pe om și să (re)devină, după chipul și asemănarea lui însuși, frumoasă, bună, puternică, înțeleaptă, harnică, generoasă și, mai ales, iubitoare. Este o problemă de comunicare a omului cu lumea. De îndată ce binele și sinele vor fi cunoscute și se vor întovărăși, educația și formarea vor fi învins învățământul și deformarea. Atunci ne vom fi regăsit prioritatea și demnitatea. Planetarmente vorbind (sic!), civilizația noastră este profund misogină. Viziunea generațiilor se cultivă, iar misiunea acestora se construiește în mediul educațional care trebuie să-i învețe pe copii și tineri să-și asume genul, să se bucure de el, cu șanse egale de reușită. Or, tabu-urile și derapajele, provenind din ignoranță pot induce cel mult o toleranță *malgré* și, mult mai rar, toleranța *avec*. Caracterizările genurilor, așa cum transpar din cultura popoarelor, nu se construiesc prin adaos, ci prin reducere, prin limitare, nu prin apreciere, ci prin stigmat. Și, în fața unor întrebări ale copiilor, nu suntem suficient de bine pregătiți pentru a determina formarea și dezvoltarea competenței de gen. Dacă, în filosofia educațională, genul este o dimensiune a ființei umane, atunci înseamnă că trebuie să formăm capacitatea de a respecta rectitudinea ființei umane, demnitatea ei, ceea ce se traduce, pedagogic, în formarea unei valori morale care să împiedice supradimensionarea (= „tare”) sau subdimensionarea (= „slab”), cu care se confruntă, de câteva milenii, cele două genuri, existențialmente complementare. Fără să ne scufundăm, ca Titanicul, în adâncul întunericii al vanității, păcatul capital cel mai subtil și cu efecte dezastruoase, să trecem în revistă câteva șabloane dichotomice referitoare la trăsăturile fetelor și băieților, culese de pe la așa-zis specialiști, Dumnezeu o fi știind în ce. Astfel, ni se povestesc de vreo câteva secole câteva versus-uri: grijă față de semeni/ spirit de competiție, slabe din punct de vedere fizic/ forță fizică, elegantă/ neglijență, statornicie/ spirit de aventură, maternitate certă/ paternitate incertă, înțelepciune/ curaj, voință / orgoliu, toleranță/ fermitate, romanticism/ pragmatism, verbalizare excesivă/ zgârcenie verbală, entuziasm/ cumpătate, capacitatea de a se investi/ capacitatea de a investi, grija pentru nuanță/ precizia, enervarea/ calmul, capacitatea de a se plia la/ tendința de a controla tot, hărnicie/ relaxare ... Câtă bogăție lexico-semantică! Da' de ce să nu zic și eu: La categoria *Bebeluş*: Cu ele se mândrește mama. Cu ei se mândrește tata. Ele plâng. Ei nu au voie să plângă, că le dăunează. Prima oară, ele spun «tata». Prima oară, ei spun «baba». La categoria *Benjamin*: Ei și ele descoperă diferența. Vive la différence! Ele sunt invidioase. Ei se mândresc. La categoria *Junior*: Ele cresc mai repede. Ei sunt mai mici. Ele se uită după băieții mai mari. Ei suferă. La categoria *Adolescent*: Ei și ele își descoperă genul și învață să-l poarte. Ele sunt puternice. Ei sunt firavi. Ele sunt curajoase. Ei sunt timizi. Ele sunt orientate. Ei sunt polivalenți. Ele au simțul proprietății. Ei se complac să fie disputați. La categoria *Tânăr și neliniștit*: Ele se obișnuiesc. Ei mai caută

încă. Ele doresc stabilitate. Ei amână. Ele sunt frumoase. La ei nu contează. La categoria *Adult*: Ele încă sunt frumoase. Pentru ei, alta-i mai frumoasă. Ele găsesc stabilitatea. Ei se fac că. Ele au simț matern. Ei beneficiază de simțul matern. Ele fac copii, că doar sunt sexul slab. Ei se laudă tare. Ele cară. Ele gătesc. Ei nu. Nu și nu. Ele fac curat. Ei aduc bani în casă. Ele fac carieră. Ei se vaită. Ele se îmbolnăvesc. Ei economisesc. La categoria *A doua șansă*: Ele sunt ocrotitoare. Ei sunt ocrotiți. Ele luptă. Ei abandonează. La categoria *A treia*: El și ea încep să semene tot mai mult unul cu celălalt (portretul nu mai funcționează!). Ele au pensie mică. Ei tolerează. La categoria *Șansa nu mai funcționează*: Unul din doi rămâne singur. Fiecare descoperă câtă nevoie avea de celălalt. Aici și acum sau acolo și atunci. Într-o întreprindere curajoasă de studiu asupra realității școlare, am primit răspunsuri „așteptate”, dar și „uluitoare”. În societatea actuală, pentru că sunt fată, trebuie să *fiu cuminte, să nu discut cu mai mulți băieți, să nu fac primul pas, să nu merg noaptea pe stradă, să fiu mai responsabilă în plan școlar, să fiu supusă deciziilor adulților, să urnez profilul umanist, să învăț, să-mi fac un viitor, să nu depind de un bărbat, să mă conformez unor tipare depășite, să fiu dependentă și răbdătoare, să suport autoritatea bărbaților în cadrul unui grup, să fiu mai dragăstoasă, chiar dacă nu simt asta tot timpul, să mă comport ca atare, discret, cu eleganță și tact, să respect anumite reguli misogine ca să rezist în societate, să respect anumite norme pe care cei de genul opus nu le respectă, să mă comport adecvat, să mă pregătesc pentru viitoarea familie, să port grija ținutei, a felului în care arăt, să am grijă ca slăbiciunile mele să nu fie evidente*. În societatea actuală, pentru că sunt băiat, trebuie să *muncesc, să ajung șef, să am grijă de familie, să muncesc să aduc bani în familie și să mă ocup de problemele acesteia*. Din răspunsurile elevilor constatăm că problematica dimensiunii de gen este o realitate, că sursa de întreținere a stereotipiilor este exterioră și că adolescenții încearcă să riposteze, chiar să contureze intervenții, la nivelul vieții colective, de grup, sau în proiectul de dezvoltare personală al fiecăruia. Contrar așteptărilor mele, încercate și ele de anumite clișee, mediile de cultură în care elevii consideră că se dezvoltă stereotipurile sunt cele bazate pe schimburi comunicaționale (societatea și familia, media și religia) și mai puțin cele funcționale (economia, justiția). Percepția generală este de respingere a moștenirii revoluate și de încercare a (re)construcției unui sistem de valori echitabil. Prima întrebare care se trezește acum este: Modelarea, ca metodă și/ sau chiar ca efect al so-

cializării, poate fi exploatată și în ce măsură, în raport cu elevii și elevele noastre? Și, în acest caz, pe ce modele lucrăm? Educarea dimensiunii de gen aparține capitolului curricular „Valori și atitudini”. Fiecare copil vine cu un background, pe care, de cele mai multe ori, unii dintre noi îl ignorăm și asupra căruia se exercită influența noastră educativă, chiar neîntreprinzând nimic. Și indiferența educă. Mi se pare limpede că trebuie lucrat și la curriculum-ul de formare inițială a profesorilor, inclusiv pentru discipline mai puțin privilegiate ca umanioarele noastre, dar care trebuie musai să facă educație și formare, ci nu doar să-i ducă la performanțe fluturate victorios. Cred că dimensiunea de gen în educația școlară este una transversală. În viziunea *Celor șapte cunoașteri necesare educației viitorului* ale lui Edgar Morin, în care regăsim problemele unei pedagogii planetare, profund umană și non-misogină. În lectura acestui *material* am descoperit ignorarea dimensiunii de gen și raportarea educației viitorului la unică dimensiunea umană. Mai întâi de toate, acest text se vrea a fi un ghid de învăță-

tură. El nu tratează ansamblul disciplinelor care sunt sau ar trebui să fie studiate; el ține doar să expună, în esență, problemele focale și fundamentale care sunt total ignorate sau uitate, cele șapte cunoașteri care ar trebui să fie tratate de educația viitorului, în orice societate ca și în orice cultură, fără ca vreuna să fie exclusă, nici respinsă, după modulele și regulile proprii fiecărei societăți și fiecărei culturi. Cunoașterea științifică este nu numai provizorie, ci (mai) trimite încă la misterele profunde ale Universului, ale Vieții, ale nașterii Ființei umane. Aici se deschide palierea la care intervin opțiunile filosofice și credințele religioase, prin intermediul culturilor și civilizațiilor... Intrați deci și aruncați o privire.

Alina PAMFIL

Portretele lui Ștefan Potop

Lucian Strochi

Dumitru Bezem

Maia Potop

Generația 9 – o poveste adevărată

... a fost odată, că de n-ar fi nu s-ar povesti ... a fost odată un cenaclu literar frecventat de mulți pitici talentați care scriau, și scriau, și scriau ..., dar mai nimeni nu știa despre existența lor, așa că ...

... așa că apariția unei reviste a fost o necesitate, pentru că elevii Școlii 2 din Piatra-Neamț, care frecventau Cenaclul literar „Eurocultin”, scriau texte literare valoroase, dar

nu aveau unde să le publice. Cu excepția gazetei „Apostolul” – care dispunea de un supliment literar – și a revistei „Asachi”, care au deschis coloanele lor creațiilor semnate de copii, o revistă care să se transforme într-o tribună literară și să încurajeze talentele nu exista. Desigur, s-a participat la concursurile organizate de Ministerul Învățământului, de revista „Cronica” (Iași), de revista „Excelsior” (Cluj), de „Clipa siderală” (Chișișău), dar textele premiate rămăneau necunoscute pentru colegi, profesori, prieteni.

Așadar, de la cenaclu s-a făcut pasul hotărâtor spre revistă.

Astfel, primul număr din **Generația 9** a fost lansat pe 22. 02 2002, la Școala 2!

2014 este al treisprezecelea an de apariție și s-a ajuns la numărul 25. Au fost tipărite, în totalitate, peste 12.000 de exemplare.

Este o revistă semestrială a elevilor, dar entuziasmul și opțiunile lor au trecut prin filtrul profesorului coordonator, care a încercat să fie „îngerul păzitor”. Entuziasmul copiilor temperat de exigența profesorului – asta este **Generația 9**.

Nu a fost nevoie de multe argumente, pentru a convinge că o activitate care nu presupune notare este mai interesantă și mai atractivă pentru elevi, decât orele obișnuite de curs; de aceea în 2002, când s-a propus școlăreilor înființarea unei

reviste, copiii s-au arătat încântați. Și, desigur, s-a pornit de la începutul începutului, adică de la „botezul” revistei. Ca orice dascăl care se respectă, coordonatoarea cenaclului, devenind și profesorul coordonator al revistei, a propus vreo 15 titluri care de care mai sugestiv. Dar „conflictul dintre generații” s-a conturat clar și imediat, pentru că nicio variantă nu era destul de „cool”, drept pentru care elevii au propus alte titluri și „formula” unanim acceptată, – a fost **Generația 9**. „Nașul”, un băiețel din clasa a VI-a, se numea Mihai Airinei. Dar, cum „revista noastră” nu trebuia să semene în niciun chip cu alte publicații din alte școli, din alte orașe, din alte ... una dintre primele provocări a fost să găsim

onoare de excepție. O onoare dulce. Foarte dulce, pentru că pe mesele din cancelarie tronau unu sau două torturi generoase pe care stătea scris: **Generația 9, Nr**

Și acum, ehei, doamna de fizică și doamna învățătoare aduceau copiilor farfuriuțele cu tort, cu alune, cu struguri, ciocolată caldă sau ceai parfumat și – în acele ore – importante nu erau cataloagele cu note, ci copiii cu texte în revistă și invitații lor. Adică, da, acum piticii au ajuns vedete! În multe situații la lansare se organizau și expoziții cu desene ale elevilor, sau minispectacole de teatru ori de muzică ușoară sau populară. În acest cadru deosebit se evidenția tot ce avea școala mai valoros.

● Entuziasmul copiilor temperat de exigența profesorului – asta este *Generația 9*.

ceva particular, ceva care să fie numai „al nostru” și ... a fost inventată sigla. În cele 25 de numere ale revistei, pe cele 12.000 de exemplare, pe cele aproximativ 350.000 de pagini tipărite, există un „secret”, un semn distinctiv pe care l-a inventat unul din redactorii de atunci, Adrian Sârbu. Acesta, jucându-se cu cifra 2, care desemna unitatea școlară, a construit, prin rotație, din mai mulți de 2 o floriceică, semn care a apărut pe fiecare pagină a revistei. Din acest moment se putea trece la treabă. Cu primii redactori s-au stabilit structura revistei, responsabilitățile, termenele de predarea materialelor. Cât de mulți erau cei care doreau să facă parte din colectivul redacțional este ușor de înțeles, dar și fără o „funcție” anume, mulți elevi au învățat să facă un interviu, o știre, să realizeze un raid-anchetă.

Timpul a însemnat pentru **Generația 9** învățatură și specializare. S-a obținut issn-ul, a fost adăugat posterul pentru că existau și în școală „vedete”, s-au tipărit calendare mici, aferente ultimului număr din anul calendaristic, s-a diversificat conținutul.

Fiecare apariție a însemnat o bucurie împărtășită. Poate că nu era absolut necesar, dar, la prezentarea fiecărui număr, s-a organizat o lansare, concepută pe două paliere: cel dintâi însemna întâlnirea miniziarștilor cu cei intervievați, cu colegii, profesorii și părinții; iar a doua parte se constituia într-o întâlnire în jurul platourilor cu prăjituri, fructe și suc, în spațiul cel mai generos al școlii, în cancelarie, ceea ce reprezenta o

Lansările **Generației 9** au fost cu adevărat de poveste.

Dar revista a deschis și o altă perspectivă: lansările de carte. Cei mai talentați copii au fost îndrumați să-și scoată volume de versuri sau proză și astfel au apărut, sub „oblăduirea” Cenaclului „Eurocultin”, 9 volume semnate de elevii Școlii 2, cei mai mulți membri ai redacției. Odată cu lansarea revistei, se proceda la prezentarea autorului, a sumarului, se citea din poezii sau din bucățile de proză și, ca la orice lansare care se respectă, totul se încheia cu o sesiune de autografe.

Alături de alte reviste din județ și **Generația 9** a beneficiat de atenția juriilor de la concursurile naționale și internaționale, astfel în ultimii 10 anii s-a numărat printre laureații Concursului de Reviste Școlare, competiție organizată de MEN, dar a obținut de 5 ori și premiul I la secțiunea de profil a Con-

cursului „Autori – Copiii”, organizat de revistă „Cronica” din Iași, a primit diplome de excelență de la Revista „Clipa Siderală” din Republica Moldova.

În fond, publicația a încercat să popularizeze în rândul comunității rezultatele obținute de copii. La lansări au fost prezente posturi de televiziune locală și – nu de puține ori – membrii redacției au fost invitați la emisiuni televizate.

Printre cei care au semnat rânduri în paginile revistei au fost personalități de excepție. Astfel, s-a pornit la drum cu binecuvântarea dată, chiar în primul număr, de părintele Iustin Pârnu; un interviu de excepție a fost luat domnului academician Solomon Marcus; elevi de clasa a VII-a, mai exact două domnișoare, membre ale redacției, au ntervievat-o pe doamna acuarelei românești, Iulia Hălăuțescu. Și nu a fost ușor, dacă ținem cont de faptul că doamna era internată la cardiologie și „miniziarștele” s-au strecurat deghizate în halate albe în rezerva renumitei artiste plastice. Se pare că acestea nu i-au displicut tertipurile școlărițelor, de vreme ce le-a chemat și acasă să-i facă vizite. Oricum, elevii care au „lucrat” la revistă au învățat că trebuie să persevereze, să găsească modalități creative, să inventeze strategii ca să realizeze ce și-au propus. De fapt au intrat la „școala vieții”, au învățat să lupte pentru realizarea proiectelor.

Aria de „răspândire” a revistei a fost desigur, în primul rând, circumscripția școlară, dar revista a ajuns și în Italia. Una dintre elevele care au intrat în redacție, Silvana Cosma a făcut parte, alături de alți tineri, dintr-o delegație a județului Neamț, care a mers în Italia și a înmănat primarilor din Rivoli și Beinascio câte un exemplar din revistă, de asemenea a donat bibliotecii „Nino Colombo” din Rivoli câteva exemplare.

13 ani de apariție!

25 de numere – concentrate în câteva rânduri de revistă!

Primii redactori au terminat de mult facultatea ... timpul – și într-o poveste adevărată – trece cum vrea el!

.....
.....
Și dacă nu mă credeți, mergeți la Școala 2 să vedeți cu ochii domniilor voastre mărturiile expuse în vitrină, iar eu am încălecat pe-o sa și v-am spus adevărul așa!

Poveste dreasă și aleasă de profesor, Monica M. CRISTEA

Personalitatea unei școli este dată de un larg complex de factori: competența cadrelor didactice, potențialul colectivului de elevi, rezultatele obținute de-a lungul timpului, capacitatea de a răspunde prompt și eficient provocărilor vremii și cerințelor comunității, puterea de pliere și de adaptabilitate la noile condiții de dezvoltare social-economică și științifică, atractivitatea ofertei educaționale etc.

Din această perspectivă, publicațiile editate de Colegiul Tehnic „Gheorghe Cartianu” Piatra-Neamț (revistele *Anotimpuri*, Σ *Caleidoscop matematic și Anuarul*) vin să completeze profilul unei școli care s-a impus ca o instituție de referință (*Școală reprezentativă, Eco-Școală, Școală Europeană*) în învățământul nemțean și național și ca un competitor redutabil în lupta pentru câștigarea de proiecte educaționale.

Astfel, revista *Anotimpuri*, înființată în 1994, din inițiativa unor dascăli inimoși (prof. Mihai Gicoveanu, prof. Vasile Agafiței și ing. Daniel Dorobanțu – tehnoredactare), înregistrată cu ISSN- 1454-1254 și ajunsă, în cel de-al XXI-lea an de apariție neîntreruptă, la numărul 74, se bucură de o unanimă recunoaștere în peisajul revuistic – nu doar școlar – românesc. De la numărul 10/1996, noul colectiv redacțional (prof. Constantin Tomșa, prof. Olimpia Sima) va imprima un alt curs publicației, care va ajunge la un tiraj de 900 de exemplare/număr, devenind o veritabilă școală jurnalistică pentru cartieni. De altfel, nu puțini dintre elevii redactori și colaboratori ai „Anotimpurilor” au obținut prestigioase premii la concursuri naționale de gen (Cristina Cârnău, Radu Verman, Matei Iurea, Anda Ignat, Mihaela Uglea, Mihai Topoliceanu, Cristina

Vieru, Dumitru Chele, Mariana Doroșenco, Ștefan Crăescu, Iulian Niculescu, Valentin și Florin Herciu, Loredana Tataru, Cristina Băețrău, Elena-Irena Hâncu etc.), unii îndreptându-se apoi spre jurnalistică. Lor li se adaugă „conderieri” de astăzi ai „Anotimpurilor”, printre cei mai activi fiind: Georgiana Cocea (clasa a XII-a A), Ana-Maria

Breviar publicistic cartian

Laiu, Diana Uruioac (clasa a XII-a F), Adelina Astancăi, Mădălina Zăbavă, Tudor Dimișcă (clasa a XI-a C), Lavinia Macsim (clasa a X-a B), Lavinia Hodor, Ana-Maria Ciomeică, Iulia Pintilie (clasa a X-a E) etc., care, îndrumați de profesorii lor, surprind, număr de număr, pulsul școlii și al timpului nostru, dând Savoare revistei.

În zestrea de trofee a „Anotimpurilor”, intră 14 premii I la etapa județeană a Concursului Național al Revistelor Școlare, 8 titluri de Laureat – dintre care șase succesive (2003-2009), caz rar în publicistica școlară – la etapa națională a acestei competiții, ultimul titlu – în 2012, un premiu I acordat de Prefectura Județului Neamț la Concursul Revistelor Școlare, premiul I și titlul „the best” la Concursul de Jurnalism, Secțiunea „Reviste școlare”, organizat de Trustul de Presă „Realitatea”, trei premii I la Simpozionul Internațional „Școala Modernă” – Secțiunea „Reviste școlare”, edițiile din 2008, 2010 și 2013.

Anuarul Colegiului Tehnic „Gheorghe Cartianu” Piatra-Neamț (ISSN – 1454-2544), inițiat de același inimos profesor Mihai Gicoveanu, în 1997, iar de la nr. 3/1999 – coordonat de prof. Constantin Tomșa și prof. Olimpia Sima, se constituie într-un auxiliar didactic de maximă utilitate, contribuind la promovarea bunelor practici în învățământ. Editat într-o ținută academică și

aflat în al XVIII-lea an de existență, în paginile Anuarului pot fi citite comunicări științifice și metodice de mare interes nu doar pentru oamenii școlii noastre. Ecourile stărnite în presă la fiecare apariție a publicației, dar și premiile obținute la manifestările de gen (premiul I la Simpozionul Internațional „Școala modernă” – Secțiunea „Cărți și auxiliare didactice”, edițiile 2008, 2010 și 2012) sunt dovada evidentă a valorii și utilității acestei publicații.

Din 2013, din inițiativa și sub coordonarea prof. Daniela Diaconu, sprijinită de membrii Catedrei de matematică din școală, apare la „Cartianu”, într-un tiraj de 200 de exemplare și 44 de pagini, o revistă de profil, Σ *Caleidoscop matematic* (ISSN: 2286-4113), care reunește atât în colectivul redacțional, cât și în corpul publicației profesori și elevi, magiștri și emuli, redutabili specialiști sau pasionați de știința lui Pitagora, a lui Thales, Newton sau Einstein. Aflată deja la al treilea număr, „ Σ Caleidoscop matematic” este o publicație interesantă și atractivă nu doar pentru pasionații domeniului, care, desigur, își pot încerca puterile minții, confruntându-se cu teoremele, logaritmii, cu problemele și exercițiile propuse de către autori.

Desigur, toate acestea au putut fi realizate datorită înțelegerii și sprijinului de care s-au bucurat colectivele redacționale din partea conducerii colegiului, a tuturor cadrelor didactice, a elevilor și părinților și, nu în ultimul rând, a doamnei prof. Mariana Paleu, în tripla sa calitate, de director al Colegiului, președinte al Fundației „Grup Școlar Chimie” și de autor și colaborator constant al acestor publicații.

Poate nu e lipsit de interes să precizăm că toate aceste publicații, veritabilă oglindă a școlii noastre, dar și a vremurilor pe care le parcurgem, se autofinanțează.

Prof. Olimpia SIMA,
Colegiul Tehnic
„Gheorghe Cartianu”, Piatra-Neamț

Ziua Mondială a Teatrului

Ziua Mondială a Teatrului a fost creată de Institutul Internațional de Teatru în cadrul Congresului Mondial din 1961, la Viena și a fost sărbătorită prima oară în 1962, la 27 martie, ziua în care se deschidea stagiunea Teatrului Naționalilor, la Paris. De atunci, în fiecare an, la aceeași dată, comunitatea teatrală internațională, artiștii și public deopotrivă, precum și centrele naționale din cele o sută de țări membre ale Institutului Internațional de Teatru, celebrează Ziua Mondială a Teatrului, ca un moment de afirmare a forței de co-

municare a artei scenice, ca mod de expresie a umanității, dincolo de toate frontierele geografice sau culturale, lingvistice, religioase sau politice.

După cum se știe, Institutul Internațional de Teatru, înființat în 1948 la inițiativa UNESCO și a unor personalități de seamă din domeniul teatrului, este cea mai importantă organizație internațională neguvernamentală din domeniul artelor spectacolului, având relații oficiale de consultare și asociere cu UNESCO. ITI urmărește „să încu-

rajeze schimburile internaționale în domeniul cunoașterii și practicii artelor scenei, să stimuleze creația și să lărgască cooperarea între oamenii de teatru, să sensibilizeze opinia publică pentru a lua în considerare rolul creației artistice în domeniul dezvoltării, să adâncească înțelegerea reciprocă în vederea participării la întărirea Păcii și Prieteniei între popoare, asociindu-se la apărarea idealurilor și obiectivelor definite de UNESCO”.

În fiecare an, de Ziua Mondială a Teatrului, o personalitate din lumea

teatrului sau din alt domeniu al culturii este invitată să-și exprime gândurile legate de acest eveniment, într-un Mesaj internațional, care se difuzează în lumea întreagă, în zeci de limbi. Până în urmă cu ceva vreme, TT anunța evenimentul pe un banner afișat pe întreg frontispiciul teatrului, iar mesajul era citit, de un domn în frac, în prefața spectacolului programat special pentru data de 27 martie. Anul trecut, mesajul a fost semnat de dramaturgul Dario Fo; anul acesta, până la plecarea revistei la tipar, Mesajul internațional nu fusese încă difuzat de ITI.

Mircea ZAHARIA

Delia Tărcăoanu

Delia Tărcăoanu e elevă la Liceul de Arte „Victor Brauner” în clasa a X-a și studiază naiul de prin 2010. Cu bune și vizibile rezultate, ceea ce înseamnă premii importante la concursuri și olimpiade de profil peste tot, în țară, prezențe la concerte și recitaluri, pe scene sau underground. Deși muzica pare vocația ei, a început viața artistică pictând cu pasiune în tabere de desen și iconografie. Apropierea de folk i-a adus și apropierea de nai, astfel încât astăzi poate fi des văzută și ascultată cântând la nai (folclor și nu numai) acompaniată de chitară. Trupa de acustic-folk pe care o formează cu Irina și Andrei Nuțu, liceeni și ei, la fel ca și trupa de jazz-rock a altor tineri pietreni cu care s-a asociat îi confirmă de fiecare dată talentul și versatilitatea interpretativă. Dacă adaug și activitatea ei susținută în trupa de teatru *Cheer Up*, cu distincții pe la festivaluri naționale, așa zice că e un artist înăscut, complet. Dar nu am terminat: Delia scrie poezie, și scrie o poezie de bună calitate. Am descoperit-o mai întâi în revista școlii, de care mă ocup, ca profesor la Arte, iar mai apoi în cadrul cenaclului pe care-l conduc de anul trecut la Biblioteca „G. T. Kirileanu”. Știam, oricum, că e o mare cititoare și îi cunoșteam „opiniile” din varii ocazii, mai mult sau mai puțin școlare. Cu poezia cochetează de pe la 13 ani, din câte știu, dar mai „profesionist” nu chiar de mult timp. După ce-a citit în *Cenaclul de Joi* și s-a bucurat de o primire bună, am inclus-o la sfârșitul lui 2013 în seria de debutanți din revista „Conta”, unde fac periodic o selecție cu cele mai promițătoare texte. Lucrul a încurajat-o să persevereze și să realizeze că și poezia e o cale „a ei”.

Textele Deliei vădesc o lirică proaspătă, adolescentină, cu ușoare puseuri de revoltă și cu o tensiune subiacentă. Imagini inedite, frumoase stau alături de ascuțimea unor formulări bărbătești, generate de un eu aflat în căutarea febrilă a punților ascunse dintre lucruri și cuvinte. Elementele primordiale, sentimentele puternice și detaliile de decor intim-urban generează, prin refuzul unui ermetism atât de în vogă la alți tineri, plăcute așteptări de lectură.

Sigur, mai e destul de lucrat, pe alocuri, există stridente și inadecvări, uneori, dar acestea sunt inevitabile la un debutant în ale scrisului. E evident că Delia știe ce e poezia adevărată, cum se scrie și cum se trăiește și că, dacă nu va opri exercițiile și tatonările literare, va putea scrie curând o poezie de valoare deplină. Îi urez succes și o mai aștept!

Adrian G. ROMILA

De fum

Am încercat să iubesc și eu o dată.

Spălam tenișii de poezii în apa mării ce îmi cerea,
vai mie, o țigară.

Dorea să sfârșească în fum.
Eu (poate) aș săruta un fir de iarbă și l-aș trimite la tine.

Știi, marea a fost virgină,
înainte ca
îndrăgostiții să-și fi înecat
amorul în ea.

Zâmbet, ochi și ...

întuneric

Nu ești pictor, nu vezi dar, te-aș lăsa să îmi faci portrete ziua

ca noaptea să o putem pierde printre oglinzi.
Să îmi zici că mă prinde bine rochia nouă –
să nu port rochii.

Să nu port nimic
și să realizezi asta de-abia atunci când, ridi-
cându-mă de pe scaunul

putred,
pași mai ușori cu câteva grame vor face piru-
iete penibile.

Poate ai fi vrut să-mi transformi coastele în
clape,
să îmi săruți călcâiele, pleoapele... dar nu
le-ai găsit.

Și totuși suflul meu îți aburea chipul din
oglinză.

Îți desenam un zâmbet, riduri adânci la colțul
gurii...

Poate și ochi ce văd...

Ți-aș oferi țigări doar pentru a ți le fura

dintre buze când te vei chinui să le aprinzi.

Printre fire de iarbă ce gem, ai asculta ațintit stelele în speranța că vei vedea, totuși, ceva.

Zadarnic vei număra alunițele de pe umerii mei pierzându-te într-o constelație.

Ți-aș pune o carte în mână și te-aș obliga să-mi citești poezii la răsărit.

Aș urmări cu frică privirile tale ce se ondulează printre litere ca cerșetorii după nori și aș încerca să văd cum e acolo unde TU începe.

Dacă tot ești orb,
iubește partea nevăzută din mine.
Poate o va vedea un înger.

Linie perfectă

Planetele au murit.

A început un al treilea război mondial.
Pământul se dezbracă de noi, cei ce credem că
fericirea se află în direcția în care a zburat
buburuza.

Sufletul la ora ceaiului nu mai e suflet. E
poate, un claxon
urmat de o înjurătură.

Pereții cerului sunt mânjiți de smoală topită,
ce curge spre izvor.

Pietonii sălbatici fac parte dintr-un cor ce are
ca dirijor

un afiș la o serată jazz.

Auzi?

Bat clopotele bisericii de sub asfalt.

Fluturi de zaț se aprind și înfometăți, mușcă
din copii ce se
chinuiesc să-și amintească o rugăciune.

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

Copilul râde: Înțelepciunea și iubirea mea e jocul.

Lucian Blaga

În preziua lui 1 Martie, nepoată-mea mi-a adus un mărțișor. Din proprie inițiativă. A venit direct de la școală. E în clasa 0.

Matematicienii afirmă că 0 este o mulțime vidă. Propoziția cuprinde o mică contradicție. Dacă există ceva nu poate să nu fie, sau, altfel spus, nu poate să fie nimic. Vidul este nimic. O mulțime de nimicuri este un nimic, nici mai mare nici mai mic decât o altă mulțime de nimicuri. Nimic + nimic = nimic.

Așa sunt matematicienii: fac din nimic nimicuri care-i zăpăcesc pe elevi...

Să revenim însă la început, la vizita nepoate-mi. A adus cu ea, cu ajutorul fratelui, care are câțiva ani

Nimicuri

în plus, un rucsac, mare cât o zi de post. Am întrebat-o ce duce în el. Bucuroasă, mi-a arătat cărțile de pe care învață. Mi-a scos pe rând șapte volume, lungi și late, care se potrivesc de minune cu dimensiunea rucsacului. Să fi existat vreo comunicare anticipată între creatorii manualelor și ai rucsacurilor? Întreb.

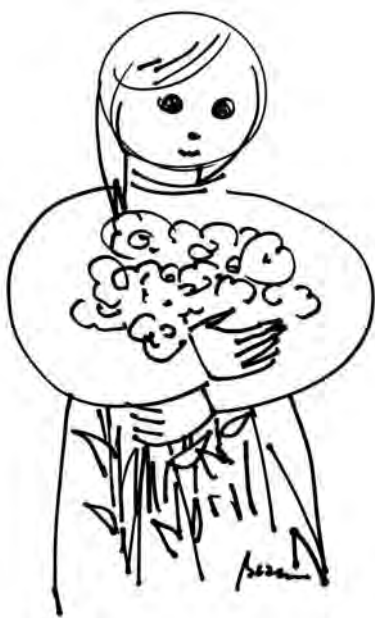
M-au impresionat:

1. Mărimea rucsacului. Era jumătate din trupul elevei. Purtarea unor asemenea greutăți influențează negativ asupra dezvoltării fizice a copiilor. Cred că dictonul latin *Mens sana in corpore sano* este uitat.

2. Titlurile cărților. Am avut impresia că fac parte dintr-o programă universitară. Să le citim: *Matematica și explorarea mediului* (de ce nu explorarea cosmosului?); *Evaluare interdisciplinară*; *Comunicare în limba română*; *Arte vizuale și activități practice*. Sunt adevărate teme de doctorat, exprimări pretențioase, nu reflectă obiectivele pregătirii copiilor pentru clasa I. După câte știu, la clasele primare se face aritmetică și nu

Pe treptele cinematografului s-au spânzurat îndrăgostiții cu filme proaste. Ziarele trec strada și încep a-și căuta creatorii printre blocurile ce prind a se curba elegant. Închisorile își deschid porțile cu zvon de nai, iar îngerii asemeni turiștilor, cu aparate foto, se bucură de orice fir de carne. Umbrele încep să oboească și rămân din ce în ce mai des pe unde apucă...
Îmi spui că vrei să mori perfect.
Îmi tai părul și îți faci din el o pernă pe care o iei cu tine în mormânt,

neștiind că părul ăsta a crescut cât te-am așteptat.
Tu iar ai uitat că valsu-i pentru doi.
Auzi?
Liniștea astupă goluri.

Ultimul etaj

Într-o cadă pe un câmp gol
visez că plouă.
Stropi se strâng pe grăsimea rujului, pe forma simplă
a buzelor. Apa călduță geme.
De 13 ani o ușoară siluetă s-a așezat pe un scaun și
așteaptă să îi crească odată barba.
Nu prea mai cred în pâlării scoase din iepuri,
dar dacă acum m-ai minți
- simplu -
te-aș crede
pentru că mușuroaiele astea de furnici care
mi-au murdărit curcubeul
îmi amintesc cum mi-ai cusut o cârpă peste
față și
m-ai uitat.
Măine, de fapt nu știu când,
voi aștepta ceva.

Scop

O cortină imensă cade brutal peste teatru.
Am început să visez, iar în vise,
tind să cred că
trebuie să mușc așa, că așa este de fapt,
tu nici nu exiști.
Un chip explodează; eu nu zâmbesc în vitrine.
Am doar un plic de zahăr cu care mă joc într-o sală de priveghi.
Dacă cristale ar amorți și s-ar sparge pe trecerea de pietoni,
ei ar privi praful pe care calc
și eu nu m-aș mai trezi.

Delia TĂRCĂOANU

Revista noastră

Se fac zilele acestea 15 ani de când un grup de profesori entuziaști, talentați și bine intenționați au pornit republicarea a ceea ce se vroia a fi „revista cadrelor didactice din județul Neamț.” Faptul că a rezistat și a supraviețuit de-a lungul acestei perioade, într-un context imprimat de criza economică și a valorilor, e o performanță pe care puține publicații au reușit-o, cu atât mai puțin o revistă pentru și despre educație și educatori.

Apostolul a trecut testul exigenței timpului. A rezistat și mai mult, a devenit o revistă vie, densă, interesantă, cu o notă personală inconfundabilă. Și asta datorită faptului că nu s-a abătut de la programul precizat chiar în articolul *Pornind la drum* apărut în primul număr al Revistei din 1 noiembrie 1934: „...*Senină, liberă de orice oficialitate, de orice înrăurire politică, precum și de orice spirit de grup și ambiții deșarte...*”

Deschidem revista cu plăcere, știind că ne vom odihni mintea și vederea. Citim revista cu plăcere pentru că *Apostolul* a fost și a rămas în acești ultimi ani oglinda școlii nemțene, un spațiu de dialog, de prietenie, de manifestare a spiritului civic.

Revista *Apostolul* este revista noastră. Revista care și-a asumat susținerea tuturor celor care prin ideile, munca și perseverența lor creează valoare în școlile județului.

Mulțumim tuturor celor care ne-au ajutat și ne ajută la realizarea, editarea și tipărirea revistei noastre, număr de număr: o echipă de profesioniști care iubesc ceea ce fac, care dau sens și perspectivă *Apostolului*.

Acum la aniversare, să ne fie într-un ceas bun, să ne întâlnim și la anul mai numeroși, mai entuziaști, mai plini de succese!

Consiliul Director al Asociației
Învățătorilor din județul Neamț

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

matematică în general. Apoi, sarcinile stabilite pentru clasa I sunt mai restrânse și precise. Exprimate într-un limbaj didactic mai vechi, ar fi: scrisul lizibil și corect gramatical, exprimarea corectă, socotitul, adică însușirea operațiilor matematice, (adunarea, înmulțirea, scăderea și împărțirea), ceva cunoștințe despre istoria și geografia țării și comportarea în societate.

Așa era în școala reformată de Spiru Haret. Comuniștii s-au orientat după Makarenko și școala românească s-a schimbat mereu, reușind în final o organizare aproape corespunzătoare. Românul însă își schimbă repede gândurile și după 1989, zic unii (profesori), școala a intrat în degradingoladă. Dacă e așa, școala nu face altceva decât să reflecte situația întregii țări.

Cum am început eu școala? Acum șaptezeci și cinci de ani. Mama mi-a făcut o trăistuță din stofă

lucrată în casă. Când a țesut-o am stat alături, eram fascinat de mersul suveicilor printre firele de urzeală, de ițele care urcau și coborau într-o anumită ordine. Apoi, spata haști! Fixa bătătura din lână vopsită. Și mama țesea și cânta. Unii zic, poezii desigur, că femeile de la țară în covoare, lăicere,

Nimicuri

prosoape își țes dorurile. Și multe mai erau pe atunci: de bărbați plecați la oaste, cu plutele pe Bistrița și Siret până la Galați sau cu oile la munte sau la gât să vadă dacă-mi stă bine. A doua zi mi-a pus în trăistuță o tăbliță, două cărți (Abecedarul și Arit-

metica), m-a luat de mână și... Hai la școală să înveți carte, să nu mai stai pe câmp în ploii și vânt, să trăiești altfel. Și am trăit umilit de unii profesori, uneori bătut pe degeaba, am stat în gazdă la familii modeste, am dormit în săli de șaizeci de paturi, am mâncat griș și linte până la saturație, am băut ceai din zahăr ars, au țipat la mine secretarii de partid, am fost hăituit de inspectori, de directori. *Omenesc, prea omenesc.* Și au trecut acei ani. Bucuriile nu sunt altceva decât suferințele trecute.

Școala nu se poate întoarce la acele vremuri. Altele sunt cunoștințele copiilor, altele condițiile de instrucție, altele cerințele. Planeta se grăbește, parcă era titlul unui film. Au rămas, sau s-a schimbat foarte puțin, numărul de neuroni pe care-i posedă creierul uman, aspectul fizic și moral al omului. În formarea lui, școala trebuie să țină cont de toate aceste realități, cerințe.

Emil BUCUREȘTEANU

Cum m-am legat de *Apostolul*?

Moto: *Nu trebuie să înveți să scrii, ci să știi să vezi. Scrisul este o consecință.*

Antoine de Saint Exupery

Multă vreme m-am întrebat dacă eu pot să scriu un articol, un vers, un text. Îmi aduc aminte că am căutat și găsit răspunsuri încă din timpul facultății, unde, ca membră a Cenaclului Corona, am scris poezie și proză, prezentate și apreciate în cadrul întrunirilor cenaclului atât la Iași cât și în alte locuri din țară. Ca „traseu” al conținuturilor sus amintite încep cu: „Un mălin...”, „ROGVAIV” și ajung pe la Revista „Asachi” unde am prezentat serii de articole ce îmbinau Fizica, Filosofia și Literatura (primele două – iubirile mele studiate, iar a treia – iubirea unor iluștri dascăli: Dorina Nicoară, Gheorghe Brânzei) dintre care: „Geneza”, „Prin sublim spre paradox și absurd” și multe altele, foarte captivante.

Drumul meu continuă spre o revistă cu un nume motivant, „Apostolul” la care, ca membră a Colectivului de redacție, ca dascăl, ca om ce a căpătat convingerea că poate și are ceva de spus semenilor, am început să scriu (au fost pagini întregi în care am înserat opinii, trăiri și atitudini curajoase ale dascălilor din județ și ale mele).

Apoi, cu timpul, am început să înțeleg faptul că ceea ce place unui cititor ar putea displace altui cititor (mai ales dacă era vorba de ceva șef cu persuasiune – aminte-mi aduc de replicile dure primite la articolele mele legate de uitarea „Domnului Trandafir” de prin anii 2008-2009), că unuia îi place stilul meu, în timp ce altul prefera un text angajat. Dar... „apa trece și oamenii rămân”!

Cuvântul care descrie toată această experiență este EMOȚIE. Am pus suflet, alături de temerarii, veșnic tinerii și dedicații membrii ai Colectivului redacțional al revistei „Apostolul” pentru a crea ceva util, dar și cu parfum de slavă pentru valori, în același timp. Totul a început să curgă firesc, de parcă-mi regăsisem matca... frântă pentru un timp de „...nemulțumiți” pentru ca apoi, un om special s-o readucă acolo unde-i este locul pe „Nina moșului” (Mulțumesc, Mircea!). A fost mai curând o regăsire a dorinței de a scrie care a devenit cu fiecare zi tot mai puternică!

Crezul meu a devenit: Ai încredere în tine și lasă-ți mâna condusă de glasul inimii. Formează-ți un grup de oameni (așa cum suntem noi) și dezvăluie-ți autenticitatea! Revista „Apostolul” este locul unde oameni verticali, curajoși și demni oferă șansa ca glasul dascălimii nemțene să fie auzit!

La ceas aniversar urez revistei „Apostolul” multe apariții și mulți cititori, colectivului redacțional multă putere, inspirație, dedicație și sănătate, iar SLLICS-lui îi doresc să rămână centrat pe valori, atitudini demne și curaj manifestate și prin susținerea acestei reviste.

„La mulți ani revistei *Apostolul*!”

Prof. Niculina NIȚĂ

Despre apostolat și actualitatea spiritului normalist

100 de ani de la înființarea Asociației Învățătorilor din județul Neamț; 100 de ani de la înființarea Școlii Normale de Băieți „Gheorghe Asachi” din Piatra-Neamț; 15 de ani de la apariția seriei noi a revistei „Apostolul” – iată trei repere ale învățământului nemțean care te îndeamnă la reflecție cu privire la destinul școlii, la condiția dascălului, dar și la câteva valori care au înfruntat vremurile și nu au pierit odată cu acestea: spiritul normalist și ideea de apostolat. Revista „Apostolul”, revistă didactică-literară, științifică și educativă, cum se subintitula încă de la apariția sa în noiembrie 1934, urma să găzduiască în mod constant și cu generozitate „*producțiile teoretice, precum și creațiile literare în versuri și proză*” ale profesorilor și elevilor normaliști nemțeni.

Evocarea „spiritului normalist” ne obligă să reamintim faptul că Școala Normală de Învățători „Gheorghe Asachi” din Piatra-Neamț, înființată în 1912, urma să aibă un statut aparte, lucru exprimat convingător de primul său director, profesorul Panaite Popovici: „școala normală este o altfel de școală decât celelalte școli de grad secundar... absolvenții școlilor normale au o menire specială...de a duce lumina acolo unde plutea întunericul, lumina biruitoare, producătoare de energii capabile să fie de folos țării”.¹ Școala Normală din Piatra-Neamț căpăta o importantă funcție cultural-vocațională, pregătirea „apostolilor și luminătorilor neamului”. Ideea de apostolat, în spiritul gândirii haretiene, făcea trimitere la misiunea asumată de absolvenții acestei școli: ridicarea condiției satului și a oamenilor acestuia, cititoria de școli, bibliotecă, participarea la evenimente istorice majore – vezi participarea normaliștilor nemțeni la *Războiul reîntregirii naționale*. Apostolatul a animat generații întregi de normaliști nemțeni care, din vocație și din devotament față de comunitatea de unde proveneau, odată ajunși în satele unde urmau să fie vrednici învățători, prin munca lor stăruitoare au demonstrat că „școala face omul *Om*, ca altuiul pomul *Pom*”. Era cel mai bun răspuns la îndemnul autorităților din epocă, formulat de dr. Constantin I. Angelescu, un ministru al instrucțiunii publice vizionar, într-un mod semnificativ: „*Școală cât mai multă! Școală cât mai bună! Școală cât mai românească!*”.

În cei 100 de ani de existență, Școala Normală „Gheorghe Asachi” – Colegiul Național „Gheorghe Asachi” de azi – a impus, prin profesorii săi de mare prestigiu și prin absolvenții săi, un model uman cu privire la condiția dascălului caracterizat prin dăruire față de profesie, atașament profund față de copil, seriozitate, probitate profesională, răbdare, măiestrie pedagogică, prestanță, principialitate, spirit de dreptate, devotament față de școală. Schimbările și experimentele prin care a trecut Școala Normală din Piatra Neamț înainte și după 1989 – durata studiilor, specializările, curriculum, inclusiv numele școlii, schimbările de ordin legislativ, ideologizarea înainte

de 1989 – și-au pus amprenta asupra culturii organizaționale a acestei școli, asupra ethosului său pedagogic. Ce a pierdut „spiritul normalist” în condițiile unor reforme în educație nefinalizate, ale unei subfinanțări constante a învățământului românesc? Considerăm că s-au pierdut tradiția unui învățământ pedagogic care realiza o formare inițială solidă, prestigiul unui corp didactic mai stabil și selectat, de cele mai multe ori, prin concurs, motivația învățării pentru elevii care doreau să urmeze o carieră didactică pentru că aveau chemare pentru aceasta, respectul comunității față de școală, existența unor clase de

aplicație proprii care permiteau desfășurarea unei practici pedagogice de înaltă ținută. În prezent misiunea asumată de Colegiul Național „Gheorghe Asachi” este aceea de a crea pentru cei 600 de elevi și peste 40 de profesori ai săi un mediu educațional stimulant, caracterizat prin echitate, integrare, profesionalism, eficiență, deschidere către nou și progres, un mediu în care fiecare să se simtă valorizat, astfel încât să contribuie la dezvoltarea personală, la dezvoltarea celorlalți, dar și a organizației în ansamblu.

Cu realism și luciditate, trebuie să admitem că ideea de „spirit normalist” și cea de apostolat trebuie re-construite în prezent, dar nu abandonate. Elevii colegiului de la profilul pedagogic – 8 clase cu specializarea învățători-educatoare în anul școlar 2013-2014 – cu chemare pentru profesia de dascăl, au înțeles că învățătorul este „om al cetății”, care luminează pe alții, consumându-se însă pe sine. Colegiul Național „Gheorghe Asachi” de azi constituie „*un topos mirabilis*”, intrat în conștiința celor care și-au împlinit destinul lor cu cel al acestei prestigioase instituții de învățământ, o școală de referință pentru comunitatea noastră.

Mihaela GHERGHELESCU
Colegiul Național „Gheorghe Asachi”
Piatra-Neamț

¹ Panaite Popovici, *Începuturile școlii*, în Anuarul „Un sfert de veac de activitate a Școlii Normale de Băieți Gheorghe Asachi din Piatra-Neamț” Tipografia „Gheorghe Asachi”, 1939, p.9.

Istoria instrucției și educației este de o seamă cu istoria omenirii. De când lumea, adulții au simțit nevoia să-și educe copiii și să-i instruiască.

Educația începe în familie, continuă apoi și se înfăptuiește în cadrul unui proces organizat care se desfășoară într-o instituție specializată, cum este școala. Nu trebuie uitat însă că asupra educației exercită o mare influență mediul social, traiectul vieții individului, cultura, motivația, modelele. Iar toate acestea le impune societatea în care omul trăiește. Expresia „cei șapte ani de-acasă” poartă și ea o încărcătură semantică care este strâns legată, de asemenea, de societatea în care viețuiește familia. Cei șapte ani de acasă pot fi considerați, fără a greși, primele șapte trepte ale inițierii într-un comportament adecvat lumii în care ființează copilul. Ceea ce se construiește în primii șapte ani de viață este temelie pentru ce va deveni mai târziu individul. Din păcate, ca părinți, suntem prea ocupați cu alte probleme (profesionale, economice, materiale, sociale), încât timpul acordat copiilor devine nesemnificativ ca durată și inefficient ca rodire.

Ereditatea are și ea un cuvânt de spus în toate astea. Părintele Arsenie Boca afirma că *un copil este îmbinarea celor doi părinți, a celor patru bunici, a celor opt străbunici, a celor șaisprezece stră-străbunici. Asta este moștenirea în sus care se numără până la al patrulea neam.* Sufletul copilului este asemenea izvorului. Se cere mereu format, curățat pentru a se limpezi și a veșnici în curgerea sa. Neavând timp pentru educația propriului copil, părintele îl împinge vrând-nevrând spre alte preocupări, neadecvate vârstei sale. În timp, dedublarea începe să funcționeze, iar infectarea morală ia proporții. Cum caracterul este în formare, răul se prinde ca răia.

Așadar, familia are un rol foarte important în educarea copilului. În familie, omul cel mic învață să fie ființă socială. Aici el învață că iubirea este fundamentul trainic al relațiilor umane.

În relațiile cu școala, părinții pot fi ușor separați în trei categorii. În prima ar intra insistenții (ambicioșii), în a doua, moderații, iar în a treia, indiferenții. Ultimii îi lasă de izbeliște pe copii, moderații le fac prea multe concesii, iar insistenții pun presiune pe ei.

Experiența arată că elevii care provin din familii unde se acordă importanță educației sunt mai atenți la ore și obțin rezultate remarcabile. Paradoxal, cei neglijăți de familie sunt cei mai cunoscuți în lumea școlară. Ei intră în prim planul scenei nu prin rezultatele obținute. Atrag atenția prin alte mijloace, instinctul de dominare fiind conținut genetic. Situațiile de genul acesta au fost semnalate de numeroși pedagogi. Nu este cazul să insistăm. Dar nu se poate trece cu vederea peste ceea ce a surprins Caragiale în secolul al nouăsprezecelea, care se potrivește întocmai cu ceea ce se întâmplă astăzi în școala românească:

Credem că n-are să spună cineva cu judecată dreaptă că sarcina dascălului este ușorică. O fi amară orice pâine câștigată cu necaz, dar greu se poate găsi una mai puțin dulce decât a dascălului de la noi; unde lumea crede că școala este un aparat fabulos, care poate turna prin procedeu mecanic toată știința omenirii în capul oricărui copil indiferent de capacitatea lui intelectuală și de puterea lui de voință. (...) Pretindem de la dascăl nici mai mult, nici mai puțin decât să ne facă dintr-un boboc de scaiet un trandafir de lună, o privighetoare dintr-un pui de vrabie, și dintr-un cățelandru de vulpe,

un prepelicar de soi. Scriitorul mai adaugă: instrucțiunea nu poate cădea întreagă în sarcina școlii publice; o parte însemnată rămâne totdeauna în sarcina casei de unde pleacă la școală copilul și unde se-ntoarce. În privința educațiunii, lucrul stă în proporție răsturnată: aici școala poate foarte puțin, de aceea casa părintească trebuie să facă foarte mult.

Astăzi fenomenul ia aspect îngrijorător. Părinții iau, câteodată, decizii surprinzătoare privind perspectivele vieții de familie. Plecând pe alte meleaguri pentru un câștig mai bun, își lasă copiii în grija bunicilor sau sub supravegherea unor apropiați. Fără a înțelege intenția părinților, copiii trăiesc drame similare abandonului. Lucrurile se complică, iar cei care rămân acasă

Școala, oglindă a societății în care funcționează

să aibă grijă de copii își declină neputința. Ședințele cu părinții capătă aspecte inedite. Învățătorul și dirigintele ajung vrând-nevrând prima autoritate recunoscută, substituindu-se familiei. Școala de azi se încarcă cu o altă responsabilitate transferată din casa părintească către învățător sau profesor.

Și iar îl amintim pe Caragiale: *Școala nu numai că nu e pe cât ar trebui ajutată, e din contra foarte adesea paralizată de familie.*

Nu intenționăm să facem o radiografie a învățământului românesc actual. Nici nu dispunem de toate părgăhiile necesare pentru o asemenea analiză. Dar anumite aspecte surprinse prin propria experiență ne sunt la îndemână. Mai mult, unele deficiențe existente astăzi au devenit cronice din moment ce le găsim semnalate cu mult timp în urmă de pedagogii români, savanți sau scriitori. Consemnarea lor în materialul de față este aleatorie.

Iată, de pildă, ce afirmă poetul George Coșbuc cu privire la calitatea manualelor și a textelor pe care le cuprind: *A scrie pentru copii e foarte greu, tocmai fiindcă e foarte ușor. [...] dacă nu știi să povestești copiilor naiv și simplu, atunci ești în rolul celui care predică flă-mânzilor despre binefacerile postului. Trebuie să iei parte împreună cu dânsii la toate manifestările lor sufletești: într-un cuvânt – rămânând om mare, să fii cât se poate de copil.*

Reflectând asupra realității școlii românești de la sfârșitul secolului al XIX-lea, Alexandru Vlahuță afirmă: *Între dascăl, carte și elev nu se așază nici un cablu de comunicare intelectuală. Un vuiet surd de moară, care face gălăgie multă și făină mai deloc – o sforăire amețitoare de roate, care se freacă și se tocesc între ele, fără nicio ispravă. [...] Se știe bunăoară câtă spaimă au ei (n.n. – elevii) de gramatica română. Și, cu toate acestea, nici un studiu n-ar trebui să fie mai plăcut și mai ușor pentru ei. [...] Când vine gramatica și li toarnă droaia de reguli și de nomenclaturi curioase și greu de ținut minte, bieții copii se sperie, firește, și cred că au de-a face cu ceva nou și cu totul străin de mintea și limba lor.*

Despre compromisul pe care, uneori, îl face învățătorul sau profesorul în lucrul cu elevul ce să mai vorbim... O spune mai bine Ioan Slavici la 1881: *Se crede că e destul ca un copil să treacă din o clasă în alta, și cei mai mulți nu simt cât de neapărat este pentru înaintarea lui*

să știe materia clasei trecute. De aceea se face din toate părțile presiune asupra învățătorului și, în cele din urmă, el este silit a da note de trecere chiar și celor mai slabi școlari, încât re-petenții sunt foarte rari la școlile noastre primare. Acești școlari slabi sunt apoi un nou element de împiedicare pentru învățământul nostru, căci totdeauna un școlar rău ține în loc pe alți zece buni... Ca și atunci, astăzi promovabilitatea tuturor elevilor are și alte motive decât știința de carte.

Mihai Eminescu, cunosător îndeaproape al învățământului, accentuează asupra folosirii metodelor intuitive: *Calitatea cunoștințelor consistă în deplină înțelegere a celor știute și pentru a fi pe deplin înțelese, mai ales pentru copii, trebuie să fie intuitive, iar pentru a fi intuitive acele cunoștințe trebuie să fie descriptive adică sătule de culoare și de viață, nu un schelet de abstracțiuni și de nume proprii.*

Practica întărește valabilitatea afirmațiilor eminesciene. Noțiunile gramaticale, chiar și cele mai ușor de înțeles, se confundă în mintea copilului dacă rămân la limita cunoașterii abstracte oricât s-ar strădui învățătorul.

Despre superficialitatea actului învățării, același Mihai Eminescu are următoarea părere: *la noi, ca la nealții, se-nvață carte, nu pentru ea însăși, cu acea vioiciune de concepție, cu acel entuziasm care se află la tinerimea și în corpul didactic al altor țări, ci pentru a trece cât se poate de repede prin toate clasele, a face tot atât de repede și superficial dreptul, la vreo facultate ocultă, și a intra cât mai curând într-un*

post. Pentru a scurta din calea liceului, s-au întemeiat școli private de aportare, în care elevii se deprind a aduce răspunsurile la cestiunile de bacalaureat.

În zilele noastre au apărut noi școli, noi universități, de stat ori particulare. Nimic rău în asta. Dorim doar creșterea calității actului de învățare. Desigur, aerisit, după programe limpezi, utile. Mai credem încă în spusele învățatului Ion Codru Drăgușanu că școala e sufletul națiunii. Dar afirmații precum cele ale profesorului universitar Ion Rotaru despre învățământul de azi, mă fac să am anumite rezerve: *Lupta pentru patalama, capacitate, bacalaureat, licență, masterat, doctorat etc., nu scade, din contră, se înțelegește, pe anumite paliere ale societății de azi. Nimeni nu mai învață la școală pentru învățarea în sine, uneori diplomele se falsifică...*

Așadar ideile se ating, fac arc peste ani. Și ar fi în folosul societății de azi ca școala să fie cu adevărat o prioritate națională.

profesor Leonard ROTARU

Școala nr. 2 de băieți, piatra de temelie a învățământului public din Roman

Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri”, unitate de învățământ etalon, la acest nivel, în zona Romanului, este urmașa primei școli publice înființată în târgul mușatin, în prima jumătate a secolului al XIX-lea, după modelul și tradiția celor apărute nu cu multă vreme înainte în Moldova.

Nu se știe cu exactitate câtă lume a deprins lumina cărților în aproape două veacuri de ființare neîntreruptă a acestui întâi așezământ de instrucție; cert este însă că școala nu a trădat niciodată numele glorios pe care îl poartă, instituind o tradiție a calității, performanței și respectului față de înaintași, nedezmințite până astăzi.

„După gătirea caselor după rânduiială, împodobindu-se cu mobiliere potrivite școliei, după proba celor aflătoare de la Școala din Eși, câte s-au putut lucra până acum, fac știința cinstitei Epitropii că la 2 noiembrie curgătoare luni, anul 1832, s-a serbat pios începerea școliei după următorul chip: Miercuri la 11 ceasuri dimineața, după datul semnalului cu tragerea celui mai mare clopot la Episcopie, după porunca Preasfinției Sale, părintele Episcop, Eforul școliei, s-au adunat la școală toată boierimea, mulțimea neguțătorilor, a celor proști cu mintea, dar buni de treabă, unde îndată a venit și Preasfinția Sa, părintele Episcopul, carele s-au primit de către toată adunarea cu căzuta ceremonie și tragerea clopotelor. După intrarea în școală, s-a stropit cu agheazmă. Eu însumi am citit un cuvânt cuprinzătoriu pentru începerea școliei potrivit cu vremurile. A urmat, apoi, la fel, un cuvânt cuprinzătoriu a bun început de către Episcop, laudând bunăvoința ocârmuirii și a Epitropiei asupra importanței învățaturii...”

Așa grăiește textul documentelor vremii, mai precis Extrasul din Raportul înaintat în data de 4 noiembrie 1832, către Episcopia Romanului, de către învățătorul Ioan Nanu, primul dascăl al primei școli publice din târgul mușatin, nimeni altul decât fratele învățătorului Nicolae Nanu, care l-a dascălit pe Ion Creangă. Apoi, tot din hrisoavele vremii, se mai știe că Școala nr. 1 de băieți, care este temelia învățământului public gimnazial românesc, avea dintru început 4 clase, cu un efectiv de 60 de elevi, fii de târgoveți, negustori, căruțași, comercianți, care se adunau într-un buchiseală în „două odăi amenajate prin grija orașenilor, a statului și a Episcopiei, în curtea Bisericii Albe, actuala Biserică (ortodoxă) „Sfinții Voievozi” așezată-n buricul târgului de odinioară...”

Între anii 1834 – 1880 acest prim așezământ

educațional își are sediul într-o casă cumpărată de Epitropia Școalelor din Moldova de la boierul Gheorghe Sturdza, refăcută prin donații și bani de la Episcopie, pe strada Vasile Lupu (azi Dobrogeanu Gherea), la aceeași adresă funcționând între anii 1872 – 1890 și Gimnaziul „Roman Vodă”, cealaltă școală centenară din urbea mușatină.

Odată cu mutarea în strada Soldat Porojan nr. 5, într-o clădire construită de Primărie, școala își schimbă titulatura, funcționând din 1880 până în 1948 sub numele de „Școala Primară Nr. 1 Grigore Alexandru Ghica”.

Între timp, pe la jumătatea secolului al XIX-lea, respectiv la 1861, ia ființă Școala Nr. 2 de băieți din Roman, primul dascăl menționat de George Radu Melidon în memoriul intitulat „Starea școlilor din Moldova”, apărut în 11 ianuarie 1862, la Iași, fiind Ion Ștefănescu Românul. În același document se precizează faptul că cele două școli primare de băieți, mai vechea Școală nr.1, și noua Școală nr. 2, aveau la acea dată un efectiv total de 286 de elevi. Dintru început, Școala nr. 2 de băieți a funcționat

într-un local impropriu, fapt consemnat în ședința Consiliului Comunal Roman din 10 decembrie 1881, din care aflăm că, în toamna aceluși an, V. Alexandrescu-Urechia, ministrul Cultelor și al Instrucțiunii Publice (10 aprilie 1881-31 iulie 1882) a vizitat școlile din Roman declarând, cu această ocazie, că localul Gimnaziului și cele ale Școlilor nr. 2 băieți și nr. 1 fete „nu sunt nicidecum comode pentru școli.”

Pentru prima dată, în casă nouă...

După 1890, din fonduri alocate de primărie și din contribuția de 10.000 de galbeni a soției lui Vasile Alecsandri (Paulina), se începe construirea unui local propriu. Intrat în funcțiune în anul 1896, localul spațios și funcțional a suferit în timp modificări, reparații, astăzi reprezentând corpul B al Școlii Gimnaziale „Vasile Alecsandri”. În anul 1926 imobilul, situat pe strada C. A. Rosetti, colț cu strada Al. Morțun (azi strada Tineretului), cuprindea 3 corpuri de clădiri, după cum urmează: un corp principal, clădire masivă compusă din patru clase, antret, hol, două cancelarii, locuința directorului cu șase camere, cămară, bucătărie; corpul 2 latrină cu zidărie masivă și o șură de lemne, asemeni unei gospodării, după tipicul epocii. Toate acestea însumau un total de 740 m.p., suprafață construită, modificările ulterioare făcând ca acest spațiu să devină mult mai generos, astfel că în 1935 se consemnează o suprafață de 3960 m.p.

Interesant și de remarcat este faptul că primele documente de arhivă ale școlii sunt din anul școlar 1896-1897, de pe vremea când direcțiunea școlii îl avea în frunte pe Ștefan Mavrichie, un inimos dascăl al orașului care marchează galeria oamenilor de carte dinaintea sa. La acea vreme, Școala nr. 2 de băieți, căreia, între timp, i se adăugase „Vasile Alecsandri” în titulatură, înregistra în evidențe un număr total de 135 de elevi, dintre care 26 de elevi în clasa I, pregătiți de învățătoarea Natalia Enescu, 38 de elevi în clasa a II-a, învățător M. Anghelide, 45 de elevi în clasa a III-a, învățător L. Romanescu și

alți 26 de elevi la clasa a IV-a, îndrumați de directorul Ștefan Mavrichie.

Școala cu amintiri...

Chiar dacă documentele școlare nu s-au păstrat constant, se cunoaște faptul că în perioada 1901-1903 la această școală urmează primele două clase primare viitorul dramaturg Ion Luca și că, în anul școlar 1907-1908, școala număra 203 elevi, funcția de director aparținând învățătorului Nicolae Popovici (1907-1913). Câțiva ani mai târziu, este menționat numele unui alt învățător aflat la cârma școlii în perioada 1922-1924, în mandatul lui T. Spătarul, mai precis în anul 1922, efectivele școlii numărând 211 elevi, cifră care scade ulterior, în 1924, numărul acestora fiind consemnat la 154. Situația se redresează însă în anul școlar 1933-1934, când școala avea, la cele 4 clase, un efectiv de 244 de elevi, revigorarea fiind consemnată în mandatul învățătorului Gheorghe Uscatu care ocupă funcția și-n anul următor, când îl găsim participând alături de învățătorul Vasile Mancaș și de alți învățători din oraș la Cercul cultural ținut pe 24 martie 1935, la Școala nr.1 de băieți „Grigore Al. Ghica”.

Situația de dinaintea războiului consemnează și numele altor slujitori ai catedrei, astfel că între anii 1937-1939, de pildă, îl găsim în postul de director pe învățătorul Vasile Mancaș, care deține această funcție și după război, până în anul 1948, din colectivul didactic al școlii mai făcând parte învățătorii Grigore Olteanu, Constantin Gheorghiu și Iorgu Ștefanovici care, după intrarea în vigoare a Legii reformei învățământului din 1948, vor trece împreună cu elevii în subordinea Liceului „Roman-Vodă”. Prin hotărârea organelor locale, pentru scurt timp, în localul școlii este organizat internatul pentru băieți care se mută, apoi, pe la sfârșitul anului 1950, în locul lui revenind clasele I – IV de la liceu, situație ce s-a menținut până în anul 1959 când clădirea și clasele I-VII de la Liceul „Roman-Vodă” trec la Școala generală de 8 ani nr. 1. Astfel, patru ani mai târziu, vechea școală devine Corpul B al Școlii nr. 1, adică partea încărcată de amintiri și de istorie a actualei Școli Gimnaziale „Vasile Alecsandri” care păstrează acest corp, în prezent renovat și

modernizat, dar purtând, la exterior cel puțin, patina școlii de odinioară, a locului în care căutau lumina abecedarului copiii micilor boiernași și meșteșugari care au pus temelie învățământului public în târgul Romanului...

Prof. Tania-Maria SIMERIA,
Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri” Roman

APOSTOLUL, o dublă sărbătoare

(urmare din pag. 1)

Cojocaru, nelipsitul Vasile Găbureanu, Mihai David – Ghindăoani, Victor Andrei, Constantin Turcu, Victor Țăranu. Nu lipsa materialelor publicabile îi tracasa, aveau totdeauna din belșug, ci penuria financiară permanentă. Deseori puneau mână de la mână suma necesară apariției vreunui număr nestipendiat. Abonamentele nu aduceau mai nimic în pușculița redacției.

După moartea eroică a tinerilor învățători nemțeni pe front, în vara anului 1941, numărul omagial din 1942 a fost redactat, în cea mai mare parte, la Dobreni, după ce preotul Constantin Cojocaru fusese în Basarabia, în căutarea osemintelor acelor eroi, ale lui Mihai Cojocaru între ei. Nu pot uita atmosfera de doliu din acele zile. Tatăl meu, și el colaborator la presa dascălilor nemțeni, fusese grav rănit și, aflându-se în convalescență, participa la consfăturirile redactorilor, în frunte cu Mihai Avădanei.

Istoria cumplită a românilor, care nu ne cruță nici acum, a dictat încetarea brutală a apariției celei mai iubite publicații a dascălilor nemțene. Și a urmat o lungă și nemeritată moarte clinică!

Al doilea prilej de legitimă mândrie vine din întâmplarea că un grup de învățători și profesori nemțeni, pe care îi sărbătorim cu respect pentru ce au făcut și ce fac în continuare, au îndeplinit miracolul reînvierii „Apostolului” și al trecerii cu succes prin anii grei de după Revoluție. Îl voi aminti cu scuzele de rigoare, pe dragul meu prieten, profesorul Gheorghe Amaicea, coleg de generație, de catedră la Bicăz, de patimă vânătorească, apărător tenace al intereselor, mai ales patrimoniale și culturale, ale învățătorimii.

Fiind unul dintre continuatori, asta cred că sunt eu, al tradiției făurite de generația părinților mei, las cu interes și plăcere aprecierile și criticile la adresa revistei pe seama altora. Dar trebuie să spun apăsător, dacă revista este bogată în rubrici profesionale și literare, asta se datorează trudei redactorilor, cu prisosință a neobositului Mircea Zaharia, redactor șef. Și dacă există fondurile necesare apariției lunare a revistei, în formatul actual, asta se datorează susținerii energice de către Sindicat și, de asemenea, moral, de către Asociația Învățătorilor Nemțeni.

Ce doresc eu revistei „Apostolul”? Să reziste tradiției, care dictează funest publicațiilor de aici, ca după niște ani frumoși, să moară dureros și rareori să învie pentru scurt timp!

Să adune tână generație, profesioniștii catedrei și condeierii de care, slavă Domnului!, Neamțul nu duce lipsă, să-i învețe munca splendidă, migăloasă și neremunerată, de autori și de redactori, să le insuflă dorința de a ține sus, dând mereu valoare paginilor revistei noastre dragi, într-o epocă aculturală, frivolă, epigonă, privegheată de cărnățari ai lumii intelectuale.

Astfel, viitorul revistei, înscris în viitorul școlii și artei românești, va fi apărut.

Vivat, crescat, floreat „Apostolul” nostrum!

Despre ca și și altele

Ca și doamnei Coralia Bunghez, ca și îmi sună, uneori, anapoda în urechi. Aș adăuga la acesta/aceasta o exprimare și mai supărătoare a unor vorbitori (cu pretenții) de limba română. Mă refer la dezacordul ce se face în cazul numeralului doisprezece când sintactic devine atribut pe lângă un substantiv de genul feminin sau neutru. Cel mai des, acest dezacord este auzit când comunicarea se referă la bani. Nu se zice douăsprezece mii/milioane/miliarde, ci doisprezece mii... Am auzit și doisprezece goluri, doisprezece clase. Nu zic ora douăsprezece, ci doisprezece.

Atrăgându-i atenția unui universitar care s-a pronunțat astfel, dumnealui mi-a obiectat că limba română este un organism viu, se schimbă, se îmbogățește. Replica mea a fost că organismele vii se mai îmbolnăvesc, mai sunt atacate de agenți patogeni – viruși, bacterii, ciuperci etc. – și sunt tratate, uneori chiar chirurgical, cu bisturiul.

Spitalele pentru tratarea limbii române sunt școlile iar medicii sunt învățătorii și profesorii. Specialiștii sunt, desigur, profesorii de limba română. Prevenția, ca și în medicină, este foarte importantă.

Pericolul mare al alterării limbii române nu îl reprezintă însă exprimările greșite de tipul celor amintite mai sus, ci preluarea mecanică a unor cuvinte chiar dacă au corespondență în limba română. A fost perioada influențelor franceze, germane, slave. A venit rândul celor engleze. Cel mai banal exemplu: nu mai există magazin ci market. Va putea fi oprit fenomenul? Marele puteri politice, economice își impun și limba, cultura. Dacă reușesc, națiile mici dispar. Nu neapărat fizic. Devin sateliți. Soarta României, după comportarea actualilor conducători, asta pare a fi.

Emil BUCUREȘTEANU

📖 Premieră la TT 📖 Premieră la TT 📖 Premieră la TT 📖 Premieră la TT

Gogol și Cehov la Teatrul Tineretului

Luna martie consemnează o nouă premieră la Teatrul Tineretului: **Jurnalul unor nebuni**, pe texte de Anton Pavlovici Cehov și Nikolai Vasilievici Gogol, într-un spectacol semnat de Louise Dănceanu. Premiera a avut loc pe 8 martie și a inclus în distribuție actorii: Tudor Tăbăcaru, Daniel Beșleagă, Cătălina Ieșanu, Florin Mircea jr, Victor Giurescu, Adina Suci, Rareș Pârlog, Corina Grigoraș. Binecunoscută publicului pietrean pentru spectacolele realizate aici („Bădăranii” de Carlo Goldoni, „Cântăreața cheală” de Eugen Ionescu, „Volpone” de Ben Jonson...), regizoarea își motivează opțiunea: „Tânjesc după norma-

litate! Am sentimentul că i se pierde sensul. Că e uzurpată în fiecare clipă, în fiecare identitate. Oamenii își închipuie că trăiesc în normalitate, cum s-ar scălda într-o baie caldă... Baia confortului minim material și spiritual cu care s-au obișnuit. Și nu observă că în apa din cadă s-a turnat acid sulfuric și că totul a explodat. Normalitatea noastră explodată s-a pulverizat. (...) Ideea de normalitate își pierde sensul. Se răstoarnă ca o clepsidră și devine opusul ei! O uriașă mătură a nebuliei și entropiei aruncă normalitatea sub preș și îi ia locul. Imnul nebuliei a devenit azi semnalul orei exacte, iar banalitatea ne rânjește grotesc. Și noi îngurgităm docili această nebulie, ca pe pâinea noastră cea de toate zilele...”

(M.F.)

Dumnezeu să-l odihnească

În viață cât existăm ne contrăm, ne ocărăm, ne mințim uneori cu zâmbetul pe buze. Fabulez? Nicidecum. Nu ne gândim că într-o zi, mai devreme sau mai târziu, vom pleca „dincolo”. Dăm ortul popii, ne dăm obșteșcul sfârșit. Motivul? Simplu, viața e lipită de moarte. Cine se naște trebuie să moară.

Nu este săptămână lăsată de Dumnezeu să nu citim în ziare la Decese, nume de educatoare, învățători, profesori care ne-au părăsit. Fulgerător sau după o grea suferință. Unii tineri, alții pensionari.

Suntem surprinși și îndurerăți de plecarea lor. Cu cei plecați am cântat cândva „Mulți ani trăiască!” și „Altă dată...” că profii „duși” au fost dintotdeauna săraci material dar bogați spiritual, știți. Motivația? Ei au trudit „ad gloriom” fără a urmări o recompensă materială. Vă mai amintiți? Orice reîntâlnire după terminarea facultății începe cu un moment de reculegere pentru universitarii și colegii care nu mai sunt printre noi. Din păcate „promoția de aur” care organizează sindrofia are și „absenți”. O profă din Piatra Neamț care a participat vara trecută, la Iași, la gapa 50 de ani

de la terminarea facultății s-a întors acasă, panicată total. Din toți universitarii pe care i-a avut profesori mai trăiește unul și acela pe ducă. Din cei 30 de colegi din grupă, 15 au plecat. Toți au plecat în lumea umbrelor. „E umilitor să murim așa cum murim” zicea Emil Cioran la vremea lui. Și dacă a filosofat ce?

Când un coleg „pleacă” dintre noi ne pierdem total. Nu suntem în stare să legăm două vorbe coerente. Ni se pune un nod în gât și gata. Bâlbâim creștinește, scurt doar: „Dumnezeu să-l odihnească!”. Motivul? Moartea are

pană la urmă o solemnitate: Nu credeți? Treceți prin cimitirul „Eternitatea” din Piatra Neamț, opriți-vă la mormintele profesorilor: C. Hogaș, I. Timescu, Georgeta Pralea, Mircea Costiniuc, Traian Cicoare... veți rămâne profund impresionați. Morminte reci, indiferente, mai mult sau mai puțin îngrijite. Chipul din poza de pe cruce trece pe lângă tine, te oculește. Aparține altei lumi. „Și pulbere, țărână din tine se alege/ Căci asta e a lumii nestrămutată lege/ Pământul te aduce, pământul te reia...”.

Dumitru RUSU

Asociația Învățătorilor din Județul Neamț și revista *Apostolul*

(urmărire din pag. 1)

Tot revista a avut și rolul de a informa despre anumite activități ale asociației: congrese, adunări generale, acțiuni de strângere de fonduri dirijate mai apoi în anumite direcții benefice elevilor și cadrelor didactice. Aflăm, astfel, că la Congresul de la Timișoara din 1935, ministrul Instrucțiunii, dr. Angelescu le cerea învățătorilor: „...*Fiiți solidari până la unu și stați în jurul Asociației dumneavoastră...*” (Asociației Învățătorilor din România). Aprecierile venite din partea ministrului îl determină pe unul din „redactori” să tragă următoarea concluzie: „*Asociația Generală a Învățătorilor Români este cea mai puternică asociație profesională, din câte există astăzi în țara noastră*”. La Congresul de la Cernăuți din 1936, se consemnează într-un alt număr, de la Neamț au participat 38 de învățători sau că la Adunarea generală a Asociației, desfășurată la București în 1941, Vasile Găbureanu, reprezentantul județului Neamț a fost ales membru suplent al Comitetului Central.

Din luna decembrie 1935 este introdusă rubrica *De la Asociația Învățătorilor*, care devine permanentă și care oferă informații din activitatea internă a organizației, o imagine a vieții școlii din perioada 1934 – 1943. Materialele publicate tratează teme diverse: materiale metodice în care sunt prezentate aspecte din experiența la clasă, din predarea unor obiecte de învățământ, planuri de lecție, discuții asupra programelor școlare, prezentarea unor manuale școlare, unele având ca autori învățători și profesori din județul Neamț (manualele de Aritmetică pentru clasele I – IV de Ion Drăgan, Petru Gheorghesa, Vasile Scripcaru, Constantin Luchian, T. Belcescu).

Revista *Apostolul* a oglindit în paginile sale și activitatea cercurilor culturale, a cercurilor didactice, a căminelor culturale și cursurilor de vară. Într-un articol publicat în septembrie 1935, Leon Mrejeriu, președintele fondator al Asociației Învățătorilor din județul Neamț, susținea importanța acestora: „cercurile culturale sunt pentru școli o ocazie de a arăta puterea de muncă și priceperea dascălilor și elevilor iar pentru public o ocazie de a gusta momente de adevărată plăcere sufletească, în mijlocul acestor micuți, care-și îndeplinesc rolurile cu atâta inimă și dragălașie”. Afirmatia este susținută de activitățile deosebite, prezentate de *Apostolul*, desfășurate la Cercul de la Școala din satul Români, comuna Siliștea, de la Școlile primare de la Valea Viei, din Precista, nr. 2 de fete, nr. 5 de fete, nr. 1 de fete și băieți, toate din Piatra Neamț, Cercul cultural din comuna Dochia, Cercul cultural „Ioan Negrea” din satul Verșești, Cercul cultural „Regele Ferdinand I” din Dreptu, comuna Galu, Cercul cultural „Gh. Mărzescu” din comuna Filioara, ș.a.

Aproape număr de număr revista a oferit informații despre insistența cu care membrii Asociației urmăresc realizarea unui obiectiv important – construirea căminului învățătorilor. Inițiatorul acestui demers a fost Leon Mrejeriu care s-a preocupat de perfectarea actelor și de strângerea fondurilor necesare. În acest sens, în numărul decembrie 1935, se preciza: „*Cu începere din luna noiembrie (1935) se vor face rețineri pentru construirea căminului, din salariile colegilor, prin Revizorul Școlar, așa cum a hotărât adunarea generală a Asociației din august a.c.*”. Mai târziu, tot prin intermediul revistei (nr. 19 – 20 / august 1936), adunarea generală a Asociației cerea „*fiecărui învățător să dea pentru Cămin 1.000 de lei*”.

Mai aflăm că revista *Apostolul* și-a luat obligația de întreținere a căminului. Astfel, din rata I-a a abonamentelor încasate, s-a plătit existența revistei pe jumătate de an, iar din altele s-a îmbunătățit zestrea căminului.

În nr. 33 – 34 / 08.09.1937 este publicată hotărârea Congresului anual al Asociației Învățătorilor din județul Neamț, ținut la Școala nr. 1 de Băieți din Piatra Neamț, în prezența lui Leon Mrejeriu, președinte de onoare și a lui Ion Radu, președinte, de a se cumpăra de la Banca Națională, casa din strada Petru Rareș, nr.54, prin care se împlinea un vis mai vechi al Asociației, acela de a avea un sediu propriu.

Revista *Apostolul* a fost „oglindea” Asociației, membrii Asociației au susținut-o permanent. Chiar de la primul număr au fost peste 500 de abonați. Există și un abonament de susținere de 200 de lei anual, în timp ce un abonament obișnuit era de 60 – 80 lei.

Ultimul număr al seriei vechi apare la 10 decembrie 1943. Erau propuse câteva obiective pentru buna funcționare a Casei Învățătorilor din Piatra Neamț, unele demne de avut în vedere și astăzi: alcătuirea unei galerii a înaintașilor în holul Casei, un colț al învățătorilor eroi din județ, deschiderea unei Bibliotecii a Asociației, amenajarea unor camere – dormitor pentru cadrele didactice din localitățile județului.

În anul 1944 avea să-și înceteze activitatea și Asociația Învățătorilor.

Reînființată în 1990 Asociația Învățătorilor din Județul Neamț a încercat să reediteze și revista *Apostolul*. A reușit în 1999 cu ajutorul substanțial al Sindicatului din Învățământ și Cercetare Neamț. Din noul Consiliu director a făcut parte alături de prof. Florin Florescu (președintele Sindicatului Învățământ Neamț), prof. Alina Pamfil (ISJ

Neamț), prof. Dumitrița Vasilca (director CCD Neamț) și președintele Asociației Învățătorilor, prof. Gheorghe Amaicei. Sufletul noii serii a revistei este Mircea Zaharia, redactorul șef. Mulți din cei care fac ca *Apostolul* să apară, lună de lună, sunt și membri ai Asociației Învățătorilor din Județul Neamț.

Scopul nostru este să creăm o comunitate în care școlile, învățătorii și profesorii să se dezvolte și să se ajute reciproc. Și acest scop poate fi îndeplinit cu ajutorul revistei *Apostolul*. Aceasta poate deveni o platformă unde să promovăm inițiativele colegilor noștri, să facilităm comunicarea, schimbul de experiență și cultura.

Revista reprezintă pentru noi un mare avantaj. Prin ea ne putem face cunoscute ideile, inițiativele, realizările, problemele, neîmplinirile. Prin ea putem deveni o voce, alta decât a școlii românești oficiale. Prin ea putem aplica programul vizat de asociație, putem să atragem atenția, să transmitem semnale, celor care iau decizii asupra intereselor noastre, în măsura în care aceștia sunt dispuși să le primească.

Apostolul ne ajută să definim identitatea Asociației noastre. Prin intermediul revistei noi ne aflăm într-o legătură directă cu dumneavoastră; construim un dialog real, întrebăm și primim răspunsuri (feed – back). E ca o fereastră deschisă spre realitatea școlii. Prin ea ne autoevaluăm lucid, ne perfecționăm în profesie, experimentăm, învățăm să scriem despre ce am făcut, împărtășim experiențe noi. De aceea trebuie să o păstrăm cât mai ancorată în problemele noastre, ale cadrelor didactice și să o deschidem spre debateră liberă.

Iată de ce aniversarea revistei *Apostolul* este și sărbătoarea Asociației Învățătorilor din Județul Neamț.

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

MARTIE 2014

În martie 1999, a apărut seria nouă a Revistei „*Apostolul*”, (ajunsă în martie 2014 la numărul 164), din inițiativa profesorilor Dumitrița Vasilca, Florin Florescu, Ștefan Corneanu și a ziaristului Mircea Zaharia, având înscris pe frontispiciu subtitlul **Revista cadrelor didactice din Județul Neamț**. De la nr. 20/10. 2000, revista este condusă de un consiliu de administrație alcătuit din profesorii: Florin Florescu, director; Constantin Tomșa, director executiv; Dumitrița Răducu (Vasilca) și Gheorghe Amaicei – membri.

De la nr. 31/10. 2001, în consiliul de administrație: mai sunt coopțați ec. Iosif Covasan – director economic, prof. Cristina Bălănescu, membru. Începând cu nr. 44/12. 2002, se creează o subredacție la Roman, condusă de prof. Valerian Percă, apoi, de la nr. 56/01. 2004, ia ființă subredacția

Rememorări nemțene

Târgu-Neamț. Suplimentul revistei – „*Apostolul literar și artistic*” – a apărut trimestrial din martie 2003, cu următorul Colegiu de redacție: Mircea Zaharia, Constantin Tomșa, Ștefan Corneanu.

■ 1/1839, n. **Ion Creangă**, la Humulești (d. 31. 12. 1889, Iași). Considerăm că ar fi superfluă publicare amănunțită a biografiei și a operei scriitorului.

■ 6/1924 – n. **Aurel Buzilă**, la Șarul Dornei, Suceava (d. 1987, Piatra-Neamț). Muzeograf restaurator, publicist. Facultatea de Istorie-filosofie, Iași. A lucrat cu mari arheologi și a restaurat piese importante („*Hora de la Frumușica*”, „*Vasul cu coloane*” ș. a.). A realizat lucrări de restaurare la Muzeul Național de Artă din București, după cutremurul din 1977. Autor, împreună cu Constantin Matasă, a lucrării „*Muzeul Arheologic din Piatra-Neamț. Catalog*”.

■ 7/1879 – n. **Simion Teodorescu-Kirileanu**, la Holda (Broșteni). Învățător și folclorist de seamă, fiind consultat de Academia Română. A colaborat la: „*Sezătoarea*”, „*Ion Creangă*”,

O colecție muzicală... haute

Se știe că, îndeobște, omul trebuie să fie în pas cu vremurile și, firește, cu vremea. Așa că, în prag de primăvară aflându-ne, nimeni nu a fost surprins că recitalul extraordinar al unui mare interpret al contemporaneității, oferit melomanilor pietreni și ieșeni în două seri succesive, a avut drept generic o formulă consacrată în spațiul modei vestimentare: „Haute... musique”, completată cu precizarea edificatoare „colecție de primăvară – vară”. Așadar, un meniu muzical plin de culoare, rafinement și savoare, alcătuit din câteva lucrări pretențioase, pentru cunoscători, și un buchet de bijuterii muzicale pe gustul unui public mai larg, năvălit însă la farmecele persuasive ale artei sonore de calitate.

Violonistul **Florin Ionescu-Galați**, căci despre el este vorba, acompaniat impecabil, printr-un fericit concurs de împrejurări, de către pianista **Vasilica Stoiciu – Frunză**, a creat un spațiu sonor remarcabil prin calitatea sunetului și măiestria interpretativă, într-un recital rafinat și, din multe puncte de vedere, exemplar. De la „Praeludium und Allegro” ilustrând combinația fericită dintre inspirația lui Gaetano Pugnani și precizia lui Fritz Kreisler, la celebra „La Folia” a lui Arcangelo Corelli, și de aici până la ciudata sonată „Trilul diavolului” a unui și mai ciudat compozitor, cum este privit Giuseppe Tartini, violonistul Florin Ionescu-Galați, unul dintre cei mai „en vogue” interpreți ai contemporaneității, a demonstrat elocvent și convingător atât tehnica însușită de-a lungul travaliului interpretativ cât și posibilitățile de expresie măiestrită ale discursului violonistic. Teritoriul cromatic divers și seducător a fost completat în cea de a doua parte a recitalului prin miniaturile savu-

roase semnate de Bela Bartok („Dansuri românești”), Franz Schubert („Ave Maria”), Fritz Kreisler („Schon Rosmarin” și „Liebesleid”), Vittorio Monti (cu celebrul de acum „Csardas”), Ion Voicu („Dimineața după nuntă”), Grigoraș Dinicu („Hora Staccato” în varianta lui Jasha Heifetz) și, ca un hatâr făcut gustului romanșos al companioanei întru cântec, Jules Massenet cu binecunoscuta „Meditation de Thais”.

De-a lungul a două ore de periplu prin spațiul bine ales din literatura sonoră a violinei, protagonistul a avut posibilitatea – iar spectatorii șansa – de a evidenția expresia caracteristică a artei sale interpretative, atât din punct de vedere tehnic (și aici cunoscătorii au apreciat justa dozare a frazei și a arcușului, calitatea sunetului în toate registrele, largul și elocventul plan dinamic și claritatea flageoletelor) cât și expresiv.

Un concert binevenit la începutul primăverii, când toate cele, se știe, tind să renască la o nouă viață. Până la iarnă; sau până la alte... alegeri. Căci lucrul cel mai important – subliniat prin aluzii elegante chiar de către protagonist – este, de bună seamă, acela că arta adevărată și muzica există, viețuiește și se exprimă convingător, dincolo de toate mizeriile lumii acesteia. Cu alte cuvinte, chiar și dincolo de... politică.

Ioan AMIRONAIE

(N.R. Recitalul extraordinar „Haute... musique” a avut loc marți, 4 martie, a.c., în Sala Studio „Theodor Măcarie”, în organizarea impecabilă a Liceului de Arte „Victor Brauner” din Piatra-Neamț)

Rezultatele examenelor din cadrul simulării naționale la clasa a VIII-a

Ministerul Educației Naționale a centralizat rezultatele examenelor din cadrul simulării naționale la clasa a VIII-a. Din totalul celor 187.886 de elevi înscrși, 177.946 (94,7%) au participat la toate probele. Dintre aceștia, 86.893 (48,8%) au obținut medii peste 5. Scopul simulării a fost aducerea în atenția elevilor și a profesorilor lor a situației reale privind pregătirea înainte de evaluarea națională din vară.

În cifre seci, rezultatele obținute de elevii nemțeni la simularea Evaluării naționale arată astfel: 364 de medii cuprinse între 1,00 și 1,99; 595 de medii între 2,00 și 2,99; 882 de medii între 3,00 și 3,99; 911 medii între 4,00 și 4,99 – în total 2.752 de medii mai mici de 5,00 (din 5.052). Peste linie sunt 761 de medii între 5,00 și 5,99; 562 de medii între 6,00 și 6,99; 424 de medii între 7,00 și 7,99; 315 medii între 8,00 și 8,99; 208 medii între 9,00 și 9,99; două medii de 10. Pe discipline, situația este cu adevărat dezastruoasă la matematică: 927 de note sub 2,00; 1.278 de note între 2,00 și 3,00; 945 de note între 3,00 și 4,00; 579 de note între 4,00 și 5,00 (în total 3.729). Au fost și 55 de note de 10. La limba și literatura română sunt 263 de note sub 2,00; 298 de note între 2,00 și 3,00; 451 de note între 3,00 și 4,00; 590 de note între 4,00 și 5,00 (în total 1.602). Procentual, 45,2% dintre elevii nemțeni au medii peste 5,00 la simulare – fapt care clasează județul nostru pe locul 28 la nivel național. La proba de limba și literatura română 68,2% dintre elevi au note peste 5,00 (locul 15 la nivel național), însă la matematică numai 26% dintre elevi au luat note de trecere (locul 30 la nivel național).

Mărțișoare second hand

Sărbătorim iubirea de câteva ori pe an: de Dragobete – care sărută fete, de Mărțișor- „capul primăverii”, de Ziua hazai-celor, de Ziua plozilor obraznici, de, de, de... Ați reținut? De ce n-am pomenit de Valentine's Day? Păi asta nu-i sărbătoare mioritică, neamule. E o șmecherie comercială băgată pe gât românilor. N-o recunoaștem. Punctăm.

De ce atâtea sărbători închinare dragostei? Simplu. „Dacă dragoste nu e, nimic nu e”. Iubind dorim să fim iubiți în aceeași măsură de „obiectul” dragostei noastre. De aceea, de 1 Martie oferim și primim mărțișoare. Multe mărțișoare, haioase, sensibile, subtile, poznașe.

Și în acest an oferta este deosebit de bogată și de variată, comercianții încercând să satisfacă aproape toate gusturile cumpărătorilor. Și-au expus aceste simboluri ale primăverii peste tot. Mai ales în locurile cu vad bun din târgul Pietrei. În fața „Petrodavei” de altă dată, numită acum Winmarkt, vizavi de Școala „Elena Cuza”, în Piața Bistrița. Mărțișoarele înfățișează găini, porci, șoareci, pitici, cai și chiar vaci. Nu vor rata Ziua de 1 Martie nici escrocii care au acum ocazia să vândă parfumuri pe care sunt inscripționate firme celebre, la preț de „Lăcrămioare de pădure”. Astfel, poți cumpăra un parfum Gabriela Sabatini, cu un preț de chilipir. Că în sticlă vei găsi apă chioară cu iz de parfum, asta e o altă poveste. Pe tarabe sunt expuse și mărțișoare second hand, vechi, antice de demult, poate, poate le cumpără cineva. Mărțișoarele alea fisticții, cu fir alb și fir roșu se vând și în piață, la tarabă, în bazar printre zarzavaturi și chiloți. În școli e foială mare cu „simbolul primăverii”. Profii iar vor ieși de la ore, decorați. Masculii rasați deja s-au aprovizionat cu mărțișoare „beton” pentru mame, soții, amante, surori, colege... În nebulia zilelor pe care le trăim, e bine să nu uităm să aducem bucuria în sufletele celor dragi. Hai să dăm mărțișoare la toți amicii și de ce nu și foștilor amici. Așa e frumos.

Dumitru RUSU

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

” Tudor Pamfile”, „Răvașul poporului”, „Albina”, „Neamul Românesc”, „Prietenul nostru”, „Vestitorul satelor”, „Calendarul săteanului”, „Lamuri” ș. a.

■ 10/1904, n. **Dumitru D. Botez**, la Roman (d. 1988, București). Absolvent al Liceului „Roman-Vodă” din localitatea natală, apoi, Conservatorul din București. Prof. univ., compozitor, dirijor. Peste o sută de lucrări corale. Lucrarea „Tratatul de cânt și dirijat coral” este una de referință pentru dirijori.

■ 10/1939 – n. **Enăchescu Mihai-Gabriel**, la Piatra-Neamț. Anii de școală i-a urmat în Piatra-Neamț: clasele primare (1945-1949),

gimnaziale (1949-1952), liceale, la Școala Medie de Băieți Nr. 1, în prezent, Colegiul Național „Petru-Rareș” (1952-1956), iar studiile universitare, la Institutul de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București (1957-1963). Este autor a cinci cărți de poezie:

Rememorări nemțene

„Păduri carpatine și ziduri vechi”, „Nufărul alb”, „Ochiul munților”, „Țara unde cad vulturii” și „Pedeapsa pământului”.

■ 14/1964 – n. **Cornelia Gherman**, la Roman. Este absolventă a Liceului Pedagogic din Bacău și a Facultății de Sociologie-Pedagogie a Universității „Spiru Haret” din București, cu un master în Management Organizațional și

al Resurselor Umane, dar predă ca învățătoare la Școala cu Clasele I-VIII Nr. 6, Roman. A colaborat la revista „Interferențe didactice”, Bacău, a fost redactor la revista pentru elevi „Clopoțel” (2007-2010) și membru în colectivul de redacție al Revistei „Didactica” (2008-2009). Cărți: „Biserica «Sfântul Gheorghe» din Roman 1768-2008”, (în colab.); „Biserici de lemn din județul Neamț”, (în colab.); „Medierea conflictelor în școală”, (în colab.). La mulți ani!

■ 17/1819 – n. **Alecu Russo**, la Strășeni, Lăpușna (d. 5. 02. 1859, Iași.). Scriitor. A frecventat Institutul „François Naville” (Elveția). Din cauza unor versuri ce îndemnau la revoltă, este expulzat, iar după întoarcere în țară se

C. T.

(continuare în pag. 24)

Despre istoria culturii și învățământului în comuna Dobreni din județul Neamț, ca și despre istoria propriu-zisă a localității s-a scris foarte puțin, aproape deloc, fără o cercetare științifică a izvoarelor, cu amatorism, deseori eronat sau fantezist. Schița monografică datorată preotului Vasile Vasile Darie, ca și alte câteva mici încercări ulterioare, cuprind mari inadvertențe, deseori ridicole, interpretări sui-generis, legende, amintiri subiective și partizane, defecte care le fac aproape inutilizabile în prezent.

Un exemplu din multe altele. Se scrie într-o schiță monografică din anii socialismului că numele dealului Prohal ar deriva din cuvintele „pro” – și „han”, ceea ce ar fi însemnat „înainte de han”. Lipsit de cultură lingvistică și pornind de la alăturarea forțată a unui cuvânt latin (pro) de unul turcesc (han), autorul a formulat o concluzie pe măsură.

Sau să observăm explicarea lăutărească a numelui Dolhești, loc de luncă pe pârâul Horaiței, la ieșirea din Dobreni către Negrești, fără să se țină seama că, mai ales în Țara de Sus, numele Dolhești, Dolhasca sunt frecvente în Suceava, Iași, Botoșani, Neamț, toate derivate din rădăcina Dolha, care, ca nume de localitate și de familie, vine odată cu descălecătorii legendari din Dolha de Maramureș. Interpretarea hazlie a unui monograf de-al nostru, care leagă acest nume de al cățelei Dolca din baladă („Dolco fa, Dolcuțo fa...”) este încă o probă de cum nu trebuie să se facă știință și cultură.

Singurele persoane din mediul rural cu pregătire în domeniul cercetării, cele din învățământ, fie că nu au avut dorința de a crea o monografie după toate regulile științifice, întreprindere care cere ani de

muncă în biblioteci și arhive, anchete pe teren, cu veteranii localității etc., fie că au scris în pripă informări cerute de Ministerul Învățământului în anii 1900-1941, au răspuns la anchete sau au lăsat amintiri private, scrise, izvoare interesante pentru cercetători, dar deseori lacunare.

Însumând anchete din aproape toate școlile vechiului județ Neamț, institutorul emerit Constantin Luchian (născut în Do-

Conștienți că nu deținem cheia care descuie toate tainele istoriei, fie și ale unei mici comune din România, prin urmare că suntem supuși greșelii, ne străduim să prezentăm doar date certe, lăsând cercetătorilor din viitor să ducă lucrarea deplină la capăt, dacă vor dori. Dar avertizăm cititorul că datele de familie, ce nu sunt deschise cercetării, dacă nu le valorificăm acum, aici, rămân pe veci necunoscute.

DOBRENI – NEAMȚ, CULTURĂ ȘI ÎNVĂȚĂMÂNT (1838 – 1948)

breni, elev al învățătorului Gheorghe P. Cojocaru) a scris o valoroasă și masivă carte despre istoricul școlilor nemțene. Dar și acest volum, mai mult decât onorabil, excelent ca izvor de documentare, are lacune și erori pricinuite de inadvertența la proiect a unor subiecți care au răspuns anchetei. Totuși capitolul despre Dobreni este, în linii mari, corect, folosibil și astăzi, cuprinzând multe date exacte despre sate, locuitori, școala și cultura locală, furnizate de învățătorii Gheorghe Cojocaru și Neculai Mancaș.

Din fericire pentru un posibil monograf din prezent sau din viitorul apropiat, prin strădania învățătorilor Gheorghe P. Cojocaru și a copiilor acestuia, în primul rând a fiului său Mihai Cojocaru, institutor, căzut eroic în război în iulie 1941, la Mândra, Călărași, am moștenit materiale deosebit de valoroase, lucrate științific, pe care le vom valorifica în acest succint capitol despre cultura și învățământul din Dobreni.

Cauza aceste restricții stă în faptul că, dincolo de ce vor grăi arhivele, căci învățătorii și preoții din Dobreni au avut și funcții de conducere în Neamț, noi posedăm actele lor în original, începând de la mijlocul secolului al nouăsprezecelea și până în 1948.

Trebuie să amintim de la bun început că, între anul 1838, când a venit în sat dascălul Mihalache Darie, și până în 1948, biserica și școala din Dobreni au fost în grija membrilor familiei Darius. Administrația comunistă și câțiva talibani locali, între care și un învățător dement, au izgonit din sat generația a cincea de învățători, directoratul învățătorului Neculai Mancaș, început în anul 1930, încetând odată cu instaurarea puterii comuniste.

Mult mai târziu, prin instalarea ca director a profesorului de matematică Ionel Darius, strănepot direct al lui Constantin Darius, tradiția a continuat încă mulți ani. Dar

despre anii aceștia din urmă trebuie să scrie un contemporan avizat.

Împreună cu Dărienii și Cojocărenii, în anii la care ne referim (1838-1944), au trudit în școlile din Dobreni, Sarata și Cășăria mulți institutori destoinici, localnici sau veniți din județ, între ei numărându-se doamna Crudu, Teodora Teodorescu (Cojocaru) din Urecheni, Ion Bordeianu, Elisabeta Grădinescu, Gheorghe (Mica) și Valerica Popescu, Constantin Lămătic, Mihai Avădanei, Nicolae Avădanei, soția acestuia și mulți alții.

DASCĂLII

În anul 1838, logofătul Ștefan Catargiu (tatăl marelui om politic Lascăr Catargiu, despre care se spune că s-a născut la Dobreni, dar actul de naștere s-a scris la Iași, capitală care îi revendică locul de naștere), zidind „biserica nouă din deal”, a adus de la Iași la strana mare a ctitoriei sale un dascăl cu știință de carte, din familia mazărilor Darie din Piatra-Neamț, pe Mihalache Darie.

În chilia de lângă biserică, la sud de vechea masă a altarului din actualul cimitir din deal, unde a fost o vreme chiar locuința dascălului, a început lunga istorie a școlii din Dobreni, mai întâi, după tradiție, pe lângă biserică, frecventată de copiii din satele apropiate, între care Ion Negrea din Gura Văii, viitorul profesor și director al Liceului „Petru Rareș” din Piatra-Neamț.

Mihalache Darie a primit danie de la bogatul boier un lot mare de teren, de la biserică la vale, cuprinzând partea de sud din actualul cimitir, curtea casei parohiale și, mai mult decât atât, terenuri pierdute de

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

(urmăre din pag 23)

Stabilește la moșia părintească din Neamț, apoi, între 1941-1944, va fi asesor judecătoresc la Piatra-Neamț. Scrieri: „Jicnicerul Vadră” (piesă jucată, dar textul s-a pierdut), „Amintiri”, scriere memorialistică neterminată, „Cântarea României”, care, nici după o sută de ani, nu a fost atribuită cu precizie

lui sau lui Nicolae Bălcescu.

■ 18/1947, n. **Emil Nicolae** (pseudonimul lui Emanuel Nadler) la Bacău. A absolvit Facultatea de Filologie din Iași. Stabilite la Piatra-Neamț în 1950. Scriitor, critic literar și de artă, cunoscut ca specialist în is-

toria cărții vechi; membru al U. S. Debut în „Gazeta literară” (1965). Debut editorial: „Cerule în apă” (1970). Scrieri: „Poetul adormit în dragoste”, „Rostirea unui fluture-n lumină”, „Studii/Confesiuni/Capricii”, „Psihodrom”, „Femeia și femela”, trilogia „Omul de hârtie”,

Rememorări nemțene

„Mortul perfect” și „Paranoima” ș.a. La mulți ani!

■ 24/1938, n. **Mihai Agape**, la Sălăgeni-Grozești, Iași. Facultatea de Arte Plastice Iași. Din 1967, stabilit la Piatra-Neamț Membru al U. A. P. Expoziții: Bacău, Bicăz, București, Chișinău, Galați, Gura Humorului, Iași, Roman, Suceava, Piatra-Neamț, Târgu-Mureș,

Târgu-Neamț. Participă la taberele de creație organizate în Județul Neamț și la expozițiile și saloanele de artă fotografică naționale și internaționale. Premii la: Expoziția Interjudețeană Botoșani (1975) și la Bienniala „Lascăr Vorel” (1999). Multe lucrări în colecții

particulare din țară și din străinătate. Este autor al volumului de proză „Lampa care întinde morții prada”, 2012; La mulți ani, maestre!

■ 24/1949 – n. **Diaconu Petru**, la Dobreni, Neamț. Studii libere de pictură. Expoziții personale: Beijing, Galeriile: „Lascăr Vorel”, „Vert”, „Top Art”, Raiffeisen Banc și Rotonda

Dărienii în împrejurările dramatice ale veacului următor. Piciorul de deal al Balaurului pe unde trece în debleu șoseaua modernă spre Târgu Neamț se numește (se numea și în anii copilăriei mele) „Piciorul lui Darie”, pe acolo întinzându-se domeniul familiei destul de înstărite. Până și bunica mea avea acolo o postată de teren, moștenită de la tatăl său, institutorul Constantin Darius și pierdută în anii 1948-89.

Încuscrirea Dărienilor cu familia preotului D. Stahie a dus la continuarea „dinastiei” clericale și nu numai atât.

Fiul lui Mihalache, diaconul Vasile Darie, școlit în „seminarie” la Roman, a câștigat, poate și ca moștenire sentimentală, locul de veșnică slujire la Dobreni. El a mutat chilia destinată copiilor pe terenul din apropierea podului de peste pârâul Horaitei, pe malul drept, mai jos de familia Zvolinschi (care nu erau nici nobili poloni, nici refugiați, ci meșteșugari aduși de Leon Bogdan în slujba moșiei), teren inundabil și deseori inundat de capriciile pârâului vecin, Horaia. Acolo, îndiguind malul apei, și-a strămutat și locuința sa, moștenită de urmași.

Una dintre surorile sale s-a căsătorit cu un plutăș bogat din Piatra, Ion Iacob a Vârvariei, dragoman care nu și-a părăsit meseria. Când copilul său, pe nume Constantin, avea doar șapte luni, s-a petrecut tragedia: într-o zahătă mai jos de Piatra, Ion a fost sfârșit de catargi și a murit. Iar Constantin, înfiat de diaconul Vasile Darie, a fost alfabetizat de tatăl său adoptiv și a mers apoi „la seminarie”, cu gândul de a deveni preot. Dar n-a fost să fie... După diaconul Vasile Darie, urmaș la parohie a fost preotul Vasile Vasile Darie, pe care l-am apucat și eu în activitate,

un popă bogat, hapsân și dușmănit de sat. Acesta nu a avut copii, dar a înfiat un nepot din familia Teodorescu, cel care avea să devină colonel al armatei române regale și prefect de Neamț (Teodorescu – Darie) în anii antonescieni (și să moară în temnițele comuniste).

INSTITUTORUL

Până la domnia lui Alexandru Ioan Cuza, cel iubit de țărani și

DOBRENI – NEAMȚ, CULTURĂ ȘI ÎNVĂȚĂMÂNT (1838 – 1948)

hulit de călugări și de boieri, fiindcă le-a „naționalizat” moșiile în folosul sătenilor, se poate vorbi de o oarecare cultură religioasă, țesută cu parcimonie pe lângă biserici și, pe ici-colo, de începuturi de alfabetizare a copiilor din sate. Prin Legea Școalelor, dată de Vodă Cuza, în 1864, se pun bazele învă-

țământului laic, instituționalizat, dar din păcate până foarte târziu, după Primul Război Mondial, învățătoria era alcătuită mai cu seamă din suplinitori, ieșiți din gimnazii, preparandii sau seminarii. La Dobreni, până în 1864, cât timp în bisericile locale, inclusiv în cele din Negrești, acum comună independentă, au slujind preoți destoinici, cu știință de carte, cum a fost renumitul D. Stahie, tatăl pictorului C. D. Stahi, al cărui

nume l-a purtat mai târziu căminul cultural din Dobreni, preoții au ținut și loc de învățători.

Constantin Darie, elev eminent al seminarului din Roman, nu avea să devină preot. Asta, pentru că era îndrăgostit temeinic de o fată din sat, prohibită de tagma preoției. S-a hotărât deci să devină institutor, căci pentru a fi hirotoni-

sit trebuia să fie căsătorit, viitoarea lui soție nefiind acceptată de biserică. Cult, vorbitor a șase limbi clasice și moderne, stăpân cu timpul pe o bibliotecă impresionantă, între rafturile căreia mi-am petrecut o parte din copilărie, Constantin, numit acum Darius, căci așa l-au botezat cei din seminar, a ocupat funcția de institutor în anul 1869 și a condus școala până în 1900, când a predat cheile ginerelui său, învățătorului Gheorghe P. Cojocaru, coleg al lui Leon Mrejeriu la școala normală „Vasile Lupu” din Iași, eminent dascăl, decorat cu „Mihai Viteazul” în calitate de comandant de companie în regimentul „32 Mircea Vodă”, după luptele de la Mărășești.

Între timp, datorită Legii Școalelor, o droaie de copii au devenit elevi, așa că noul dascăl din Dobreni a construit un local mai încăpător, pe malul stâng al pârâului Horaia, aproape de pod, unde sunt acum serele de flori și legume.

Nu a candidat nici la postul de profesor la gimnaziul din Piatra, înființat în același an, 1869, precum colegul său de buchii, Ion Negrea, absolvent de seminar, din aceeași blestemată prejudecată: soția sa, Elena, era evreică trecută la ortodoxie, o femeie de rară frumusețe, bună gospodină, evlavioasă, mamă a cinci copii, între ei fiica Victoria, care a devenit mai apoi soția învățătorului Gheorghe P. Cojocaru. Constantin Darius a condus cu calm și pricepere o școală mereu neîncăpătoare, având un salariu mic și destule mizerii birocratice și rasiste din partea superiorilor, revizorul Mărdărescu și alții, care îi invidiau mai mult decât îi apreciau cultura enciclopedică.

Mihai Emilian MANCAȘ
Iulie 2013, Nevers, Franța
(continuare în numărul următor)

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

Bibliotecii „G. T. Kirileanu”, Piatra-Neamț ș. a. La mulți ani, maestre!

■ 25/1925, n.. **Gheorghe A. M. Ciobanu**, la Roman. Profesor, scriitor, autor a numeroase studii, eseuri și cronici muzicale, literare și de artă („Scrieri”, I-V), monografii: „Miorița – mit triadic”, „Monografia Liceului «Roman-Vodă»”, „Locul și Spiritul – Valori artistice din Roman”, „Irimescu, între statornicie și zbor”, „Mileniul Trei pe portativ” ș. a. Colaborator la numeroase reviste de cultură. La mulți ani, Domnule Profesor!

■ 29/1954 – n. **Ioachim Giosanu (Ioachim Băcăoanu)**, la Stănița, Neamț. Arhiepiscop vicar al Episcopiei Romanului, dr. în teologie, scriitor. Este absolvent al Institutului Teologic, București și al Institutului „Saint Serge” din Paris. Volume: „La déification de l’home selon

Rememorări nemțene

la pensée du Père Dumitru Stăniloae”. Inițiatorul reînființării Revistei „Cronica Romanului”.

■ 30/1943 – n. **Corneliu-Dan Borcia**, la Sibiu. Actor. Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică. Din

anul absolvirii (1966) este actor la Teatrul Tineretului din Piatra-Neamț. Director al instituției (1995-2001). Peste 50 de roluri. Inițiator al sintezei „40 de ani de tinerețe” (repertoriul TT, până la acea dată. La mulți ani, maestre!

■ 31/1924 – n. **Iulia Hălăucescu**, la Tarcău, Neamț (d. 18.12.2007, Piatra-Neamț). Artist plastic, „doamna acuarelei românești”. Membră a U. A. P. din România; multiple expoziții în Județul Neamț, în țară și în străinătate. În anul 2004, s-a inaugurat Muzeul de Artă „Iulia Hălăucescu” din Tarcău. (V. art. doamnei Coralia-Letiția Bunghez din acest nr. al revistei noastre.)

PROMOVAREA PRIN ACTIVITĂȚI INOVATOARE A EGALITĂȚII DE ȘANSE ȘI DE GEN ÎN CADRUL ORGANIZAȚIILOR PARTENERILOR SOCIALI, CU ACCENT PE INSTITUȚIILE DE EDUCAȚIE

Activitatea 4: Program pentru informarea și creșterea conștientizării privind egalitatea de gen și de șanse în rândul partenerilor sociali din cele 3 regiuni și în instituțiile de educație.

Sub-Activitatea 4.3: Organizarea a 3 workshop-uri de 3 zile în cele 3 regiuni

Workshop București, 7-9 iunie 2013

Buletin informativ nr. 23

Workshop-ul desfășurat în intervalul 07 – 09 iunie 2013 la București a vizat dezbateri pe

tema accesului egal pe piața muncii, moderate de experți locali, în vederea promovării setului de instrumente inovatoare destinate grupului țintă, anterior elaborate în cadrul activității A. 4.2 (cursuri on-line și materiale suport precum mini-ghiduri, flyere și materiale informative, stocate pe stick-uri USB etc.), pentru a

promova egalitatea de șanse în rândul copiilor și tinerilor în cadrul școlilor implicate în acest proiect.

Obiectivele secundare ale acestei activități au fost:

1. Schimbul de idei și cunoștințe rezultate din activitățile anterioare;
2. Consolidarea relațiilor

interpersonale dintre participanți;

3. Stabilirea unor baze pentru activitățile viitoare ale proiectului.

Participanții, în număr de 66 (49 membri ai grupului țintă și 17 din echipa de implementare a proiectului), au fost organizați pe grupe de

lucru, ce au vizat validarea și promovarea instrumentelor inovatoare, anterior elaborate:

1. curs on-line: „Școala incluzivă între deziderat și realitate, postat pe platforma www.equal.ro, cu următorul conținut:

- „Diferiți, dar egali”
- Stereotipuri valorice în școala românească
- Delimitări conceptuale
- Caracteristicile școlii incluzive
- Managementul școlii incluzive
- Ce putem face pentru a fi incluzivi?
- Metode de lucru
- Instrumente de lucru.

Ideea promovată de acest curs și susținută de moderatorul activității Monica Drâmbe, expert în cadrul proiectului, este că școala incluzivă reprezintă instituția școlară din învățământul de masă, unde au acces toți copiii unei comunități, în care sunt integrați într-o formă sau alta și copiii cu cerințe speciale,

unde programul activității didactice are la bază un curriculum specific (individualizat și adaptat) și unde participarea personalului didactic la activitățile educative se bazează pe un parteneriat între profesori, specialiști și părinți.

2. mini-ghidul – sinteză a ghidului realizat – „Ghidul privind Egalitatea de șanse și de gen în România”: activitatea a fost moderată de Castaneta Popescu, expert în cadrul proiectului, care a reușit cu ajutorul colegilor din atelierul de lucru, să identifice elementele reprezentative din ghidul elaborat, stabilind structura mini-ghidului.

3. broșura: descrierea activităților din proiect, cu elemente reprezentative de la seminariile Open Space Technology (OST) și workshop-urile desfășurate la București, Piatra-Neamț, Bistrița: activitatea a fost moderată de Gabriel Ploscă, expert în cadrul proiectului, care, cu ajutorul colegilor din atelierul de lucru, au stabilit structura broșurii.

Auxiliar didactic pentru preșcolari
Editura Alfa, Piatra-Neamț
2013

PROMOVAREA PRIN ACTIVITĂȚI INOVATOARE A EGALITĂȚII DE ȘANSE ȘI DE GEN ÎN CADRUL ORGANIZAȚIILOR PARTENERILOR SOCIALI, CU ACCENT PE INSTITUȚIILE DE EDUCAȚIE

4. flyere informative – activitatea a fost moderată de Ciprian Murariu, expert în cadrul proiectului, care a promovat flyerele propuse a fi distribuite în centrele de informare existente în școlile implicate în proiect.

5. stick-uri USB – ce vor conține informații de genul:

– modele de programe CDȘ/CDL
– ghiduri realizate în alte proiecte – Phare 2002 – Acces egal la educație pentru grupuri dezavantajate – ghiduri pentru profesori și învățători.

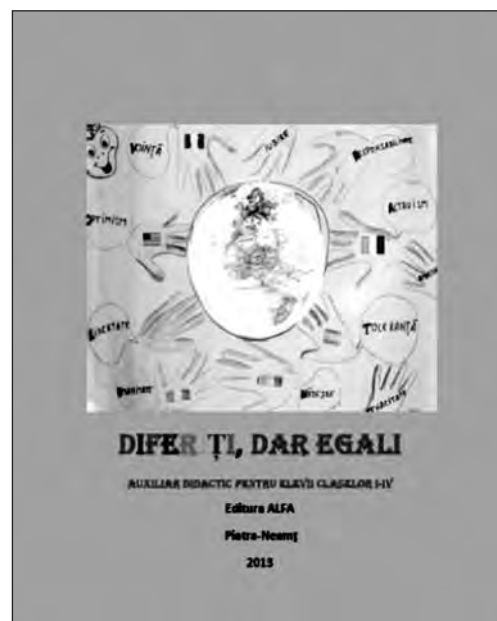
Activitatea a fost moderată de Cătălina Popescu, Monica Drâmbe, experți în cadrul proiectului, care, cu ajutorul colegilor din atelierul de lucru, au promovat programe CDȘ/CDL, existente pe site-ul

MEN, precum și altele noi, propuse spre validare și promovare.

6. Caiete de lucru pentru preșcolari și școlari „Diferiți, dar egali!” – auxiliare didactice. În vederea promovării schimbului de idei și bune practici rezultate din activitățile curente, grupul de lucru, constituit în cadrul proiectului POSDRU/97/6.3/S/63072 „Promovarea prin activități inovatoare a egalității de șanse și de gen în cadrul organizațiilor, partenerilor sociali, cu accent pe instituțiile de educație”, a definitivat **caiete de lucru pentru preșcolari și școlari**, auxiliare didactice cu referire la egalitatea de șanse, în special de gen, de etnie, mediu social etc., ținând cont de categoria de vârstă,

conținut (exerciții complexe și variate, cu un nivel de dificultate spre care copilul să poată trece treptat, care combină imaginile cu exercițiile), abilitățile formate, design.

Activitatea finală, desfășurată în data de 08 iunie 2013, a constat în prezentarea în

plen a instrumentelor inovatoare realizate în cadrul **Activității 4**: Program pentru informarea și creșterea conștientizării privind egalitatea de gen și de șanse în rândul partenerilor sociali din cele 3 regiuni și în instituțiile de educație.

www.equal.ro
platforma.equal.ro

SUMAR

- Adrian ALUI GHEORGHE – *Despățimirea de literatură* (pag. 12)
- Horia Constantin ALUPULUI RUS – *Omagiu școlii nemțene* (pag. 2)
- Gheorghe AMAICEI – *Recuperarea patrimoniului învățătorilor* (pag. 6)
- Ioan AMIRONOAI – *O colecție muzicală... haute* (pag. 23)
- Constantin BOSTAN – *G. T. Kirileanu – un țărânist la Palatul Regal* (pag. 8-9)
- Emil BUCUREȘTEANU – *Nimicuri* (pag. 16-17) * *Despre ca și, și altele* (pag. 21)
- Coralia-Lețița BUNGHEZ – *Remember Iulia Hălăucescu* (pag. 7)
- Ștefan CORNEANU – *„Apostolul”, revista apostolilor nemțeni* (pag. 5)
- Monica CRISTEA – *Generația 9 – o poveste adevărată* (pag. 14)
- Constantin CUCU – *Cu credință și răspundere...* (pag. 6-7)
- Mihai FLOROAIA – *Gogol și Cehov la Teatrul Tineretului* (pag. 21)
- Mihaela GHERGHELESCU – *Despre apostolat și actualitatea spiritului normalist* (pag. 18)
- Iosif-Francisc GILLE – *La mulți ani, Apostolul!* (pag. 2)
- Cristian LIVESCU – *Oglindă și mesager* (pag. 2)
- Mihai Emilian MANCAȘ – *„Apostolul”, o dublă sărbătoare* (pag. 1-21) * *Veronica Mihăilescu* (pag. 4) * *Dobreni – Neamț, Cultură și Învățământ* (pag. 24-25)
- Veronica MIHĂILESCU – *„Apostolul”, tânăr la optzeci de ani* (pag. 4-5)
- Mitrush NECHIFOR – *Demersuri pentru cunoașterea trecutului istoric al unei așezări rurale* (pag. 11)
- Emil NICOLAE – *O tradiție onorată...* (pag. 2)

- Niculina NIȚĂ – *Cum m-am legat de Apostolul?* (pag. 18)
- A. OPRIS – *„Aș începe de la capăt, dar tot pe acest drum”...* (pag. 10-11)
- Alina PAMFIL – *Despre dimensiunea de gen în educație* (pag. 13)
- Vasile POSTOLICĂ – *Competență și valoare* (pag. 2)
- Adrian G. ROMILA – *O poetă: Delia Tărcăoanu* (pag. 16)
- Leonard ROTARU – *Școala, oglindă a societății în care funcționează* (pag. 19)
- Dumitru RUSU – *Dumnezeu să-l odihnească* (pag. 21) * *Mărțișoare second hand* (pag. 23)
- Liviu RUSU – *Asociația Învățătorilor din Județul Neamț și revista Apostolul* (pag. 1-22) * *Revista noastră* (pag. 17)
- Nicolae SAVA – *Mă împănnez că am cei șapte ani de... la „Apostolul”* (pag. 9)
- Olimpia SIMA – *Breviar publicistic cartian* (pag. 15)
- Tania-Maria SIMERIA – *Școala nr. 2 de băieți, piatra de temelie a învățământului public din Roman* (pag. 20)
- SLLICS Neamț – *Promovarea prin activități inovatoare a egalității de șanse și de gen în cadrul organizațiilor partenerilor sociali, cu accent pe instituțiile de educație, la final* – Buletin informativ nr. 23 (pag. 26-27);
- Lucian STROCHI – *Un bilanț pentru viitor* (pag. 2)
- Delia TĂRCĂOANU – *De fum * Zâmbet, ochi și... * Liniște perfectă * Ultimul etaj * Scop* (pag. 16-17)
- Constantin TOMȘA – *Rememorări nemțene, martie 2014* (pag. 22-25)
- Gheorghe ȚIGĂU – *„Apostolul” – o revistă riguroasă și eficientă* (pag. 6)
- Dumitrița VASILCA – *Așa cum a fost* (pag. 5)
- Mircea ZAHARIA – *Rețetă pentru o revistă perfectă* (pag. 1-2) * *Calendar aniversări – martie* (pag. 10-11) * *Și ei au fost apostoli* (pag. 8-10) * *Colectivul de redacție* (pag. 3) * *Ziua mondială a teatrului* (pag. 15)

TEATRUL TINERETULUI PIATRA NEAMȚ

Stagiunea 2013-2014

O ... LADĂ

creație colectivă
după Ion Creangă

În distribuție: **Nora Covali**
* **Corina Grigoraș** * **Ecate-
rina Hâțu** * **Cătălina Ieșanu** *
Ingrid Robu * **Adina Suci** *
Alexandra Suci * **Cezar
Antal** * **Răzvan Bănuț** * **Dan
Covrig** * **Victor Giurescu** *
Dragoș Ionescu * **Costel Ma-
nole** * **Rareș Pârlog**.

Text:

Gențiana Ionescu;

Scenografie:

Romulus Boicu;

Muzică și versuri:

Ada Milea;

Regie:

Alexandru Dabija.

*Alexandru Dabija conti-
nuă explorarea poveștilor lui
Ion Creangă, realizând un
spectacol în care gâlceava,
curiozitatea bârfitoare, invi-
dia, prejudecata, superstiția
sunt sevele umorului, dar și
ale reflecției amare.*

*În „O ... ladă” întâlnim
personajele din „Fata
babei și fata moșneagului”,
cărora li se adaugă o suită
de babe strașnice, precum
și Cucoșu', moșul și baba
din OO! (creație colectivă
după „Pungața cu doi
bani”). Chipurile din po-
vești primesc importante atribute
psihologizante, în intenția regizo-
rală de a amenda diferite derapaje
de mentalitate. Față de babele lui
Creangă, construite aproape mo-
nocord ca întruchipări ale răutății,
singura precizare de natură fizică
fiind vârsta înaintată, „O ... ladă”
aduce în scenă felurite babe, mar-
cate de câte o trăsătură fizică sau*

*morală distinctivă, pentru subli-
nierea căreia actorul trebuie să
găsească numeroase resurse crea-
toare. Comunitatea reunită a ba-
belor satului devine un spațiu
dinamic de sancționare socială,
răbufniri vindicative, dar și de co-
zerii spumoase.*

*Așa cum lada are un simbo-
lism ambivalent – ascunde o co-
moară sau un blestem – așa și
acest spectacol se înscrie pe coor-
donatele dualității: te luminează
prin râs și îți arată, lucid, condiția
de ființă efemeră.*

Raluca NACLAD,
secretar literar

PROGRAM AGENȚIA TEATRALĂ:

Marți – Vineri: 11-12 și 16-19; Sâmbătă – Duminică: 16-19 ●

Se pot rezerva bilete la adresa de e-mail: rezervabiletett@gmail.com

(de luni până vineri) sau la numerele de telefon: **0752.149.735, 0233.211.036 ●**

Pentru a fi valabile, biletele aferente rezervărilor trebuie achitate cu două zile înaintea spectacolului.

ĂPOSTOLUL – revistă a cadrelor didactice din județul Neamț, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învățămint Neamț și Asociației Învățătorilor din județul Neamț (martie 1999).

FONDATORI: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei (noiembrie, 1934), Florin FLORESCU – director fondator (martie 1999)

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE: Gabriel PLOSCĂ – director general, Iosif COVASAN – director economic, Gheorghe AMAICEI, Liviu RUSU, Gabriela GRIGORE.

CONSILIUL DE REDACȚIE: Mircea ZAHARIA – redactor șef, Constantin TOMȘA, Ștefan CORNEANU – redactor șef adjunct,

Dumitrița VASILCA, Mihai FLOROAIA, A. OPRIS – subredacția Roman, Dorian RADU – DTP; Florin MOLDOVANU – editor online, Carmen DASCĂLU (secretar)

ISSN - 1582-3121

Redacția
și administrația:
str. Petru Rareș nr. 24,
Piatra Neamț.
Tel/fax:
0233.22.53.32
revista_apostolul@yahoo.com